AWE Mainta
E DIFERENCIA DEN NOTICIA

PROFESIONALISACION DI GOBIERNO

POLITICA NOBO TA PIDI NOMBRAMENTO NEUTRAL

2

ENTRANTE 1 DI MAART 2025 2

CBA A REDUCI E RESERVA OBLIGATORIO PA BANCONAN COMERCIAL NA 12,5%

UN FUTURO INTELIGENTE: 4

CON CONOCEMENTO Y INNOVACION POR TRECE STUDIANTENAN ARUBIANO BEK

AWEMainta.NL 45

EEN HOF IN BEWEGING:

REFLECTIE, REALITEIT EN REGIONALE VERANKERING IN 2024

Profesionalisacion di gobierno

Politica nobo ta pidi nombramento neutral

DEN un tempo unda tin un clamor amplio pa un cultura politico nobo na Aruba, e ocupacion di e bestuurskantoor ta keda un tema di discusion den comunidad. Mientras cu pueblo ta spera cambio y ta pone integridad central, ta wordo raporta cu e bestuurskantoor ainda ta grandemente ocupa pa personanan cu a wordo nombra bao di e gobierno anterior. Segun algun voz, ta deseabel pa e ocupacion aki gradualmente wordo reemplasa pa personanan cu ta gosa di e confiansa di e gobierno actual.

Aunke ta comprendibel cu un gobierno nobo den cierto posicionnan di confiansa ta nombra su propio hendenan, manera sosten di gabinete of conseheronan strategico, e discusion ta bay mas leu ora ta trata conseheronan di politica y funcionarionan den posicionnan di contenido crucial. Eynan habilidad profesional y experiencia mester ta lider — no lasonan politico.
E pregunta fundamental ta: nos realmente ta aspira na un gobierno profesional, competente y orienta riba futuro? Of nos ta keda pega na patronahe, unda lealtad na partido ta pisa mas cu cualificacionnan obhetivo?

Den un democracia cu ta funciona bon, cada funcion di gobierno mester ta accesibel pa e candidatonan miho cualifica, sin importa nan preferencia politico. Esaki ta conta ainda mas pa posicionnan sensitivo pa politica unda pensamento independiente, integridad y conocemento profesional ta indispensabel. E practica unda ta otorga funcionnan di gobierno na compinchinan di partido cu posiblemente tin experiencia limita, no solamente ta mina e confiansa di e ciudadano, pero tambe ta pone presion riba e funcionamento di e aparato mes.

Hopi profesional ta scoge conscientemente pa un posicion neutral den e veld social y e structura gubernamental. Nan ta evita envolvimento politico netamente pa keda obhetivo y sirbi e interes general. E personanan aki mester por solicita pa funcionnan sin ningun obstaculo of stempel politico, basa riba merito.
Na mesun momento, mester tin espacio pa reflexion critico riba e naturalesa di e discusion publico rond di nombramento. Te na ki punto e critica ta puro? Ta exclui cu algun ta hisa nan voz cu e speransa di bin na remarca pa posicionnan di gobierno nan mes, bou di e pretexto di “transparencia” of “neutralidad politico”?

Si Aruba realmente kier haci trabou di transparencia, ta esencial pa tur contracto y nombramento di gobierno wordo haci publico. Cu esey ta crea inzicht den ken ta unda, bou di ki condicion, y cu ki antecedente. Asina no solamente ta restaura e confiansa den e proceso, pero tambe ta crea claridad riba e motibonan di e criticonan.

En corto, e necesidad pa un gobierno profesional y transparente ta mas urgente cu nunca. Solamente dor di kibra cu un cultura di amiguismo y inverti den trayectonan di nombramento obhetivo, gobierno por recobra e confiansa di e sociedad y construi un cultura di gobernacion cu ta haci husticia na e principio di bon gobernacion.

Entrante 1 di maart 2025

CBA a reduci e reserva obligatorio pa banconan comercial na 12,5%

ENTRANTE 1 di maart 2025, Banco Central di Aruba (CBA) a reduci e tasa di reserva obligatorio di 13,5% pa 12,5%. E decision monetario aki ta baha e balansnan minimo cu banconan comercial local mester tene na CBA, aumentando asina e fondonan disponibel pa prestamo y pa inversion.

Puntonan principal
1. Reservanan adecua a pesar di crecemento di credito
E crecemento di credito (tambe si exclui sumanan incidental grandi) den lunanan recien a subi. Sinembargo, te cu 24 di januari 2025, reservanan a surpasa substancialmente e metriconan di reserva cu CBA ta monitor. E metriconan aki ta inclui e cobertura di pagonan riba cuenta coriente y e metrico di reserva adecua manera usa pa e Fondo Monetario Internacional (IMF). Ademas, CBA ta anticipa cu reservanan oficial y internacional lo sigui crece y keda adecua den 2025.

2. E deceleracion den inflacion, midi na final di luna contra e mesun luna di e aña anterior
Prijsnan a aumenta cu 1,7% den e ultimo 12 lunanan compara cu e 12 lunanan prome. Mientrastanto, na december 2024, e tasa di inflacion, midi na final di luna contra e mesun luna di e aña anterior, a cay te na 0,3% compara cu 0,8% e luna anterior. Ademas, CBA ta premira cu e inflacion aki lo sigui mengua den 2025.

CBA ta monitor cierto indicadornan monetario y economico y si ta necesario lo ahusta su posicion di maneho monetario pa mantene e tasa fiho di e florin na e dollar Mericano .
Pa mas informacion por manda un e-mail na: communications@cbaruba.org

E plan Oranje (Parti 6)

Storianan di exito for di e frontera cultural

E Economia Oranje—e sector impulsa pa creatividad, cultura y innovacion—ta ganando traccion mundialmente. Mientras cu hopi pais ta cuminsa reconoce su potencial, algun a surgi como lider, demostrando con creatividad por impulsa crecemento economico, empleo y influencia internacional. Ata con algun di e actornan mas exitoso ta transformando imaginacion den poder economico.

Colombia: Un modelo nacional
Colombia ta destaca como un pionero den adopta e Economia Oranje. Na 2017, el a pasa e Ley Naranja, hancrando creatividad den desaroyo nacional. Bou di Presidente Iván Duque, Colombia a implementa iniciativanan pa construi clusternan creativo, mehora financiamento y entrenamento, y expande exportacionnan cultural. Bogotá a bira un centro regional, acogiendo e Mercado Audiovisual di Bogotá y atrayendo actornan internacional grandi manera Netflix.

Na 2019, e industrianan creativo di Colombia a contribui cu mas di 3.4% na su GDP y a emplea cientos di miles di hende. E pais a bira un modelo pa nacionnan Latino Americano cu ta busca pa transforma cultura den comercio.

Sur Korea: Cultura como Strategia
E exportacionnan cultural di Sur Korea—for di K-pop y K-dramas te na gaming—ta storianan di exito global. E dominio aki no ta pa casualidad. Desde añanan 1990, gobierno a inverti grandemente den educacion creativo, agencianan di contenido (manera KOCCA), y subsidionan di exportacion. Diplomacia cultural ta central den e politica economico di Korea.
E resultadonan ta asombroso. Na 2021, exportacionnan di contenido cultural a

alcansa $12.4 biyon. Hits global manera Squid Game y BTS no solamente a yega top di charts pero a forma trendnan global den moda, turismo y media. E pais strategicamente a marca su mes como un potencia cultural global.

Nigeria: Creatividad contra tur obstaculo
E industrianan creativo di Nigeria ta prospera a pesar di infrastructura limita. Nollywood, e sector cinematografico di e pais, ta na di dos luga solamente tras di Bollywood di India den volumen, produciendo miles di pelicula di presupuesto abou anualmente cu ta domina pantayanan Africano. E industria directamente ta emplea alrededor di 300,000 hende, haciendo di dje e di dos dunado di trabou mas grandi di Nigeria despues di agricultura.

Mientras tanto, musica Nigeriano—specialmente Afrobeats—a bira un sensacion global. Artistanan manera Burna Boy y Wizkid ta yegando top di charts internacional y ta colectando premionan grandi. Nigeria ta prueba cu ingenio y hermentnan digital por alimenta un economia creativo cu influencia global.

Reino Uni: Un lider creativo global
Reino Uni pa hopi tempo tabata un peso pesado cultural, pero e ta trata creatividad tambe como un prioridad economico. Industrianan creativo ta contribui cu mas di £124.6 biyon na e economia y ta emplea 2.4 miyon hende. Fortalesanan clave ta inclui publicidad, moda, film, musica y publicacion.

Polisnan di gobierno ta sostene e exito aki, ofreciendo alivionan di impuesto, iniciativanan di educacion y apoyo di exportacion. Ciudadnan manera London y Manchester ta centronan global pa media y diseño, haciendo di Reino Uni un di e economia creativo mas maduro y diversifica.

Buenos Aires: Un exito na nivel di ciudad
E capital di Argentina ta mustra con ciudadnan, no solamente nacionnan, por lidera den e Economia Oranje. Industrianan creativo ta forma mas di 8.6% di e GDP di Buenos Aires y ta emplea mas di 150,000 hende. E ciudad ta promove su sector creativo mediante eventonan grandi y apoyo specifico via su Agencia di Industrianan Creativo. Reconoci como un Ciudad di Diseño di UNESCO, Buenos Aires ta un centro pa moda, publicidad, musica y mas.

Puntonan Clave
Exito den e Economia Oranje ta depende di:
• Inversion a largo plaso den talento, infrastructura y promocion
• Apoyo legal y financiero, incluyendo proteccion di propiedad intelectual
• Promocion strategico di exportacion
• Educacion cu ta conecta creatividad, negoshi y tecnologia
• Un identidad cultural fuerte cu ta impulsa demanda

Creatividad ta Universal
E Economia Oranje no ta limita na nacionnan rico of cu conocemento di tecnologia. E ta accesibel pa tur—construi riba cultura, creatividad y comunidad. Cu vision y e apoyo corecto, cualkier pais of ciudad por transforma creatividad den crecemento economico.

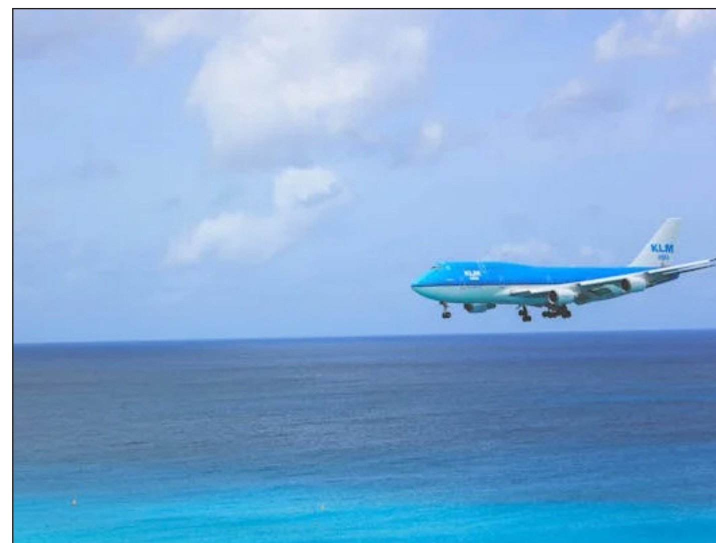
Un futuro inteligente:

Con conocemento y innovacion por trece studiantenan Arubiano bek

ARUBA ta enfrenta un reto unico y na mesun momento un oportunidad: con pa logra cu e cientos di studiante Arubiano cu awor ta studia na Hulanda ta regresa e isla pa aplica nan conocemento y talento akinan? Un contesta poderoso ta den stimula un economia di conocemento y innovacion – un strategia cu no solamente ta bon pa diversificacion economico, pero tambe por ta atractivo pa e diaspora Arubiano.

Tradicionalmente, e economia di Aruba tabata hopi dependiente di turismo, un sector cu poco perspectiva ta ofrece pa hobennan altamente educa den areanan manera IT, sostenibilidad, analisis di data of ciencia. E pandemia di COVID-19 a expone e vulnerabilidad aki. Si nos kier evita cu profesionalnan hoben ta keda permanentemente na Hulanda, nos mester duna nan algo bek cu ta reta nan profesionalmente y personalmente: *un economia di conocemento serio unda nan por hunga un rol central.*

Un economia di conocemento y innovacion ta draai rond di conocemento di calidad halto, desaroyo tecnologico y renobacion continuo. Dor di inverti structuralmente den investigacion y desaroyo (I&D), ta crea espacio pa trabounan di investigacion, startups innovativo, proyectonan cientifico y funcionnan publico

unda pensamento strategico y innovacion ta wordo aprecia.

Pa studiantenan na Hulanda, esaki por nifica e diferencia entre keda of regresa. Imagina bo: un studiante di master den economia circular cu por haya trabou na Aruba den un hub di innovacion pa agricultura sostenibel. Of un analista di data hoben cu ta wordo recluta pa un proyecto cu ta inventarisa e riesgonan di clima riba e isla. Esaki no ta soño leu – nan ta bira posibel ora Aruba activamente inverti den crea un infrastructura di conocemento cu berdadero oportunidadnan di carera.

Gobierno por sostene e transicion aki door di:

- Incentivonan fiscal pa companianan cu ta ofrece funcionnan di I&D na hobennan cu ta regresa.
- Cooperacion entre Universidad di Aruba y institucionnan Hulandes pa facilita stage y luganan di investigacion.
- Becanan of primanan di regreso pa graduadonan cu kier traha minimalmente cinco aña na Aruba.
- Programanan di innovacion unda talento hoben ta hunga un rol clave.

Mas importante ainda: e mester bira un cambio di cultura. Aruba mester profila su mes como un luga unda hende inteligente cu vision por haci diferencia – no solamente como un paraiso pa pasa vakantie, pero como un base pa progreso.

Na luga di keda papia di "brain drain" nos por construi riba "brain gain". Esey ta exigi curashi, vision y inversion den futuro. E enfoke riba investigacion y desaroyo aki no ta djis un opcion di politica – e ta un instrumento strategico pa trece e talento cu nos a educa, bek cas.

Tata y yiu muhenan

Un analisis di division di rol y reconocemento den criansa

CRIANSA ta intenso. E ta exigi pasenshi, dedicacion y specialmente conexion. Pa tatanan cu ta hunga un rol activo den bida di nan yiu muhe – sea nan ta cria nan so of hunto cu un partner – tin retonan unico cu raramente ta wordo discuti publicamente.

Den hopi sociedad, atencion maternal ta wordo considera algo di naturalesa central, y esey ta comprendibel. Mamanan hopi biaha ta hunga un rol fuerte y cu ta cuida. Pero ora un tata ta mesun presente, e no raramente ta experencia cu su envolvimento ta wordo mira como *"algo secundario"*. Como si su contribucion ta complementario, y no fundamental.

E realidad ta cu un tata – tambe den un famia unda e mama ta presente – tin su propio posicion indispensabel. Y esey por bay acompaña cu insiguridad, specialmente ora ta trata e criansa di un yiu muhe. Con bo ta hiba un combersacion tocante cambionan di curpa, sentimentonan, relacionnan of presion social? Con bo ta dun'e e confiansa cu e por acudi na bo tambe ora e ta pasando den momentonan dificil?

Tatanan kier t'ey. Nan kier yuda, scucha, guia. Pero hopi biaha nan ta falta e idioma, e ehempel of e espacio social pa asumi e rol aki plenamente. Hasta den un famia unda ambos mayor ta activo, hopi biaha ta spera di e mama cu e ta hiba e 'combersacionnan sensitivo', mientras cu e tata ta limita su mes na disciplina, regla of asuntonan practico.

Ademas, tin e aspecto social. Na scol, den institucionnan di cuido of na clubnan deportivo, ainda hopi biaha ta puntra automaticamente pa "mama".

Tatanan menos biaha ta haya update of ta wordo tuma menos na serio como punto di contacto, hasta si nan ta mesun envolvi. Den algun caso, e mama en berdad no ta presente, fisicamente of emocionalmente. Den otro caso, e t'ey si, pero toch tin un presion desproporcional riba su schoudernan, locual ta duna e tata e oportunidad – of e ta tum'e – pa lanta para y yena e espacio ey.

Pero e ta keda dificil. Pasobra unda tatanan por acudi cu nan duda of preguntanan? Unda nan ta wordo invita pa papia tocante nan sentimentonan rond di criansa sin wordo husga como 'emocionalmente ausente' of 'practicamente incapaz'?

Sinembargo, tin hopi tata cu – cu trial and error – ta construi un laso profundo y amoroso cu nan yiu muhenan. Nan ta siña move hunto cu nan, siña scucha, siña ta vulnerabel. Y asina nan ta duna nan yiu muhenan algo precioso: *E realisacion cu amor, siguridad y disponibilidad emocional tambe ta existi den paternidad.*

A yega tempo pa nos reconoce esey. Tatanan cu ta cria nan yiu muhenan, merece visibilidad, apoyo y aprecio. Sea e mama ta presente of no – nan rol ta fundamental, nan presencia ta di vital importancia.

JET-TNCA FBO ARUBA a uni na prestigioso Air Elite by World Fuel Network

JET-TNCA FBO Aruba (JET-TNCA), opera pa Aruba Airport Authority N.V. (AAA), ta orguyoso pa anuncia cu oficialmente, for di aña pasa, Aruba a wordu reconoci como e FBO number 86 den e organisacion prestigioso Air Elite by World Fuel Network. E logro aki ta e resultado di un proceso riguroso di dos aña, cu a inicia durante e NBAA Schedulers and Dispatchers Conference, caminda a invita JET-TNCA pa prome biaha como un posibel miembro. For di e tempo ey, e team di JET-TNCA a traha estrechamente cu e representantenan di World Fuel, Air Elite y otro miembronan, pa asina mantene un comunicacion directo y keda alinea cu e normanan di e red.

Despues di e resultadonan operacional positivo di aña 2023 y 2024 y cu oportunidadnan prometedor di crecemento den horizonte, e directiva di Air Elite a vota unanimamente na final di 2024 pa aproba e miembresia di JET-TNCA Aruba. Forma parti di Air Elite Network ta reenforsa e compromiso di JET-TNCA cu excelencia den e sector di aviacion empresarial (BGA), di expande e capacidadnan operacional di JET-TNCA y garantisando cu cada bishita na JET-TNCA ta uno memorabel. Como un miembro di Air Elite, JET-TNCA ta sostene e normanan di servicio eleva y ta cumpli cu e rekisitonan estricto di audit pa mantene e miembresia, invirtiendo mas aleu den training avansa di servicio pa e team di Aruba.

JET-TNCA Miembro di Directiva di Air Elite

Formando parti di e Air Elite Network ta formalisa den un asina yama License Agreement cu ta inclui e oportunidad pa JET-TNCA di ta miembro di e directiva di Air Elite pa un periodo fiho. Cumpliendo cu e cualificacionnan exigi di un miembro di e directiva aki, Jo-Anne Arends, Aviation Business Executive di AAA, a wordo nomina y eligi door di e Air Elite red como miembro di nan directiva, representando asina tur e FBO miembronan di e red di Latino America y Caribe. Esaki ta e prome biaha den historia cu ta selecta FBO di Aruba pa ta den e directiva, cu tin su bentaha pa conecta na e red y aumenta e trafico di avion y yegada di clientenan nobo pa Aruba.

E posicion aki tin un duracion di tres aña cu posibilidad pa extende pa un aña adicional. E directiva di Air Elite Network ta un parti esencial den e comunicacion entre World Fuel Services y su FBO-nan den e red di Air Elite. E directiva ta yuda den decision importante riba desaroyo di e marca, mehoracion di procesonan, y fortalecemento di relacionnan. E directiva ta representa e FBO-nan di Air Elite den asunto di negoshi, yuda implementa e strategianan pa fortalece e posicion financiero di tur participantenan, y mantene atencion riba e desaroyonan den e industria di aviacion.

Reunion di directiva y conferencia di Air Elite na Athenas, Grecia

Siman pasa, Jo-Anne Arends a asisti e reunion di directiva y conferencia na Air Elite by World Fuel Conference na Athenas. E Air Elite Conference na Athenas, Grecia ta un encuentro exclusivo di un red di "elite", cu ta trece mas cu 130 participante distingui hunto. E evento di tres dia ta conta cu un agenda yen, incluyendo

oradornan experto cu ta trata topiconan clave manera tendencia di aviacion, conscientisacion di marca, inspira teamnan pa entrega experencianan sobresaliente na cliente, servicio di cliente elite, relacionnan cu medionan di comunicacion y servicio di sosten di biahe. Representando Aruba Airport Authority na e conferencia tabata Jo-Anne Arends, como miembro di e directiva di Air Elite y tambe den su funcion como Aviation Business Development Executive di AAA y JET-TNCA y Minerva Flemming, FBO Manager.

Jo-Anne Arends a expresa: *"Mi ta entusiasma pa comparti algun noticia importante di e reunion di directiva cu a tuma luga awe mainta. E reunion di directiva di otro aña lo tuma luga na Aruba den luna di januari 2026. Mirando pa aña 2027, Aruba ta na cabes di e lista pa ta anfitrion di e conferencia di "network" di mas grandi cu Elite FBO's global, cu ta cuadra cu e obhetivo principal, pa garantisa cu Aruba tin e oportunidad pa ta anfitrion di e evento prestigioso aki. Esaki lo permiti nos pa mustra JET-TNCA FBO na mas cu 150 miembro di e red".*

Aruba Tourism Authority (ATA) ta un di e sponsornan principal di e evento di conferencia di e aña aki. JET-TNCA ta gradici ATA pa nan colaboracion y sosten continuo den crece e mercado di Jet Business pa e destinacion.

Air Elite by World Fuel

Air Elite ta un red global di Fixed Base Operator (FBO) cu ta consisti di profesionalnan di aviacion dedica na ofrece un experiencia elite y consistente denter di e industria. Cu mas cu 80 destinacion rond mundo, Air Elite, respalda pa World Fuel Services, ta sigui lidera e caminda den fiha e normanan di mas halto pa servicio den e industria di aviacion.

Inspira pa un grupo selecta di localidadnan fundado, Air Elite a surgi pa ofrece servicio eleva sin restringi escogencia di cliente. Awendia, nan ta sigui innova, brindando experencianan sin igual na cada facilidad. Den e panorama di aviacion cu ta sigui evoluciona, Air Elite ta keda na vanguardia, poniendo normanan nobo y redefiniendo kico e ta nifica pa experencia servicio elite den e industria di FBO. Como e red di Fixed Base Operator (FBO) pa servicio elite, Air Elite ta pone normanan nobo for di servicio pasiona te na experiencianan eleva di aterisahe. Nan mision ta pa redefini excelencia den e industria di aviacion.

09 - 15 mei '25

MEAT Weekly Special

SUPER Do it Center®

CHICKEN LEGS

Normal Price ƒ7.99
Get Discount ƒ3.00
ƒ Price. 4.99 PER KG

CHICKEN THIGHS BONE IN

Normal Price ƒ7.49
Get Discount ƒ1.50
ƒ Price. 5.99 PER KG

CHICKEN CUTSMALL NASI

Normal Price ƒ17.49
Get Discount ƒ2.50
ƒ Price. 14.99 PER KG

PORK BELLY SLICES

Normal Price ƒ17.49
Get Discount ƒ1.50
Price. ƒ15.99 PER KG

CHUCK ROLL GRASS FED

Normal Price ƒ38.99
Get Discount ƒ3.00
Price. ƒ35.99 PER KG

HALAL BEEF CUTSMALL

Normal Price ƒ25.99
Get Discount ƒ2.00
Price. ƒ23.99 PER KG

BLACK ANGUS RIB EYE BRAZIL

Normal Price ƒ69.99
Get Discount ƒ6.00
Price. ƒ63.99 PER KG

BLACK ANGUS SHOULDER/ MOCK TENDER BRAZIL

Normal Price ƒ42.99
Get Discount ƒ7.00
Price. ƒ35.99 PER KG

BLACK ANGUS TENDERLON BRAZIL

Normal Price ƒ79.99
Get Discount ƒ7.00
Price. ƒ72.99 PER KG

SUPER Do it Center | Shaba 3, Noord | TEL: 5831111

Banco Central ta informa riba reserva di divisa y stabilidad monetario

BANCO Central di Aruba (CBA) a tuma nota di comentario publico di Sr. Waslander den Bon Dia Aruba riba 17 di april tocante e nivel adecua di reserva di divisa y stabilidad monetario den contexto di desaroyonan global, specificamente e tarifanan riba importacion imponi door di Merca den ultimo cuater siman. Aunke Aruba ta un isla chikito cu un economia habri — y ta impacta door di desaroyonan global — e base monetario domestico ta solido. CBA ta enfatisa cu e tasa di cambio fiho entre e florin cu e dollar Mericano ta solido y stabiel, sosteni pa e posicion fuerte di reserva di divisa di CBA. Mantencion di e tasa di cambio fiho aki ta e meta principal di e maneho monetario di CBA.

Ta importante pa menciona cu maneho monetario bou di un regimen di tasa di cambio fiho ta diferencia di un regimen di tasa di cambio flotante. Aruba ta opera bou di un regimen di cambio fiho cu e dollar Mericano. Den caso di Aruba, instrumentonan monetario y decisionnan di maneho ta dirigi principalmente na mantene e credibilidad y sostenibilidad di e cambio fiho entre e florin y e dollar Mericano, en bes di maneha inflacion of tasanan di interes activamente manera den un regimen flotante. Pa mantene e stabilidad aki, un maneho prudente di (cantidad di) reserva di divisa ta un instrumento primordial di maneho monetario di CBA.

• **Posicion Fuerte di Reserva:** Reserva di divisa oficial y internacional ta sigui surpasa metriconan di nivel di reserva reconoci y uza internacionalmente. Na final di maart 2025, e metrico di International Monetary Fund (IMF) Assessing Reserve Adequacy (ARA) tabata na 132,8% y a permanece ariba di e ratio minimo rekeri di 100%. Esaki ta nifica cu tin un 'buffer' di reserva di divisa pa por absorba fluctuacion economico internacional. Ademas, e ratio di cobertura di cuenta coriente tabata 7,9 luna di pago di cuenta coriente, ampliamente riba e referencia di cobertura di 3 luna.

• **Base economico domestico stabiel:** Indicadornan principal, incluyendo inflacion abou, crecemento di credito stabiel, y un sistema financiero solido, ta refleha e resiliencia di e economia y ta sostene e efectividad di e maneho monetario y financiero actual.

• **Maneho basa riba data**: Tur decision di maneho monetario ta basa riba un marco di maneho analitico robusto. E marco di maneho monetario aki ta basa riba un evaluacion amplio y continuo di varios indicador domestico y internacional, normanan di reserva adecua, desaroyonan di e sector externo y stabilidad di e sistema financiero. Como un economia chikito y habri, Aruba ta sensitivo pa tendencianan economico mundial, incluyendo dinamica di comercio y tensionnan geopolitico. Esaki ta nifica cu adaptacion di pronostico economico ta parti integral di trabou di CBA. Es mas, CBA ta monitor continuamente desaroyonan global pa garantisa cu e maneho monetario ta keda receptivo y efectivo den e mantencion di stabilidad monetario y financiero. CBA ta comprometi na proteha e stabilidad di balor di e florin, mantene confiansa monetario y sostene un sistema financiero saludabel.

CBA ta invita gremionan y publico pa consulta su publicacionnan oficial pa informacion corecto y alcaso.
Por haya decisionnan di CBA su Monetary Policy Committee (MPC) na Monetary policy decisions - Centrale Bank van Aruba

Pa mas informacion por bishita Centrale Bank van Aruba - Home of email: communications@cbaruba.org

E aseguradonan registra na Botica San Nicolas por haci cambio di botica

NA maart 2025, Organo Ehecutivo AZV (OE AZV) a ser notifica door di Inspeccion di Remedi cu Botica San Nicolas lo cera temporalmente pa motibo di falta di personal den nan departamento di receta (boticario y reemplasante).

E tempo ey, Botica San Nicolas a dirigi su clientenan pa diferente botica na warda pa busca nan remedi. Sin embargo, mirando cu no a bin cambio den cierre di Botica San Nicolas desde maart, varios di e asegura-donan inscribi na e botica a acerca AZV pa cambio di botica y bay awor na un botica di nan escogencia.

Situacion 'forsa mayor'

Generalmente, OE AZV ta permiti cambio di botica solamente dos biaha pa aña, esta den luna di april y october. Mirando cu no a bin cambio den e situacion di ciere, nos ta informa tur asegurado registra na Botica San Nicolas cu tin oportunidad pa haci cambio di botica si ta desea esaki.

Pues e aseguradonan registra na Botica San Nicolas cu ta desea di haci un cambio di botica; por haci esaki y nos lo acepta (y procesa) e peticion di cambio.

Con ta haci peticion?

Un peticion pa cambio di botica ta posibel na tres manera:

A) Sea bo ta scoge pa haci bo peticion directo via e AZV app (via 'Menu' → scoge 'Dunadonan di Cuido' →scoge 'E dunadonan di cuido di….' → scoge den e 'Menu' ey → 'Cambia di dunado di cuido' → Scoge eynan e tipo di dunado di cuido cu bo kier cambia (den e caso aki bo ta scoge "Botica") y manda e peticion aden door di primi e boton 'manda').

B) Sea bo ta scoge pa haci bo peticion via nos website www.azv.aw, bay den nos home-page (den e balki fuchsia) seccion "Formulario" y scoge pa e Formulario di Cambio. Yena tur pregunta y corda primi boton 'manda'.

C) Of bo ta yena y firma e formulario di cambio di botica na e botica di bo interes (e botica nobo unda bo kier inscribi). E ora bo botica nobo mes lo manda e formulario pa nos. Despues cu nos di AZV ricibi e formulario nos ta procesa e cambio y lo bo wak esaki den bo AZV app.

Pa mas informacion por bay riba www.azv.aw of por yama nos na 5279900.

Infantenan di Marina Hulandes y Colombiano ta train hunto na Colombia

PA di prome biaha Marinirnan Hulandes ta train hunto coleganan Colombiano riba suela Colombiano. E ehercicio militar conhunto den Turbo ta dura tres siman y ta dirigi su mes riba reforsa e cooperacion bilateral y e intercambio di conocemento y experencia operacional.

Durante e ehercicio diferente scenario ta keda di train, entre otro operacionnan riba riu, operacionnan anfibio y operacionnan na costa. Esakinan ta destresanan crucial dentro di e dominio Marino. Pa medio di training conhunto den e areanan di train desafiante di Colombia, e unidadnan ta engrandece nan despliegue bou di varios circunstancia.

Ademas di e Mariniernan tambe e barco di sosten Zr.Ms. Pelicaan ta participa na e ehercicio. Asina e ta participa na ehercicionan maritimo riba lama y ta zorg pa transporta material y e unidadnan.

"E training aki ta brinda un chens unico pa siña di otro", Mayor Rik, Comandante di e Escuadron di Marina Caribe, ta bisa. *"Nos ta combina nos conocemento, mehora destresanan, esun di e otro, y ta construi na confiansa mutuo."* Tambe di banda Colombiano tur hende ta positivo tocante e cooperacion y e ehercicio.

E ehercicio ta un paso concreto den e asociacion militar entre Hulanda y Colombia. Un paso valioso den e colaboracion riba tereno di siguridad, training y preparacion operacional. Esaki ta zorg pa brinda pas y siguridad den Region Caribe.

CEDE ARUBA y A.T.A a firma acuerdo strategico

CENTRO pa Desaroyo di Aruba (CEDE ARUBA) y Aruba Tourism Authority (A.T.A.) ta orguyoso di anuncia cu nan a firma un acuerdo strategico. E acuerdo aki ta un parti integral di e Plan Corporativo 2025 di A.T.A., cu ta basa riba e Multi Annual Corporate Strategy (MACS 2025–2035) y ta conecta cu e strategia multi anual di CEDE ARUBA.

CEDE ARUBA ta un organisacion cu ta central den e desaroyo di nos comunidad y den e aspecto social di nos isla. CEDE ARUBA ta conoci pa e manera di mobilisa hende y den forma un aliansa cu organisacionnan internacional. CEDE ARUBA su rol ta pa empodera nos comunidad y catalisa desaroyo sostenibel di nos comunidad. E organisacion ta enfoca riba cuater area principal: empodera ciudadanonan, bienestar comunitario, apoya gruponan vulnerabel pa bira independiente y fortifica organisacionnan local. Esaki ta pilarnan cu A.T.A. tambe ta enfoca riba dje pa fomenta crecemento inclusivo y significativo di nos comunidad.

A.T.A. lo duna sosten financiero di mey miyon florin pa un periodo di 2 aña. CEDE ARUBA lo lidera varios proyecto hunto cu ademas stakeholders. Tur proyecto a wordo scogi pa nan impacto positivo y e beneficionan directo pa e comunidad Arubano y tambe pa turismo den sentido mas amplio.

E programanan cu lo ta forma parti di e acuerdo ta entre otro:

1. Plataforma di Boluntario Aruba: E portal digital www.arubavolunteers.org cu ta conecta organisacion cu boluntarionan, ta stimula participacion di comunidad y cu ta organisa eventonan riba nivel nacional manera Aruba Doet.

2. Responsabilidad Social Corporativo (CSR): CEDE ARUBA ta yuda companianan local y internacional desaroya proyectonan boluntario cu ta alinea cu necesidadnan di comunidad. E ayudo ta inclui planificacion, logistica y guia durante actividadnan. Esaki ta expande riba colaboracionnan anterior cu A.T.A., particularmente den e sector di MICE (Meetings, Incentives, Conferences and Exhibitions).

3. Actividadnan pa Hoben Despues di Scol: Mas o menos 60% di hoben no tin supervision despues di scol. CEDE ARUBA, hunto cu stakeholders, lo crea programanan di liderazgo, programanan educativo, cultural y recreativo pa stimula desaroyo entre hobennnan.

4. Actividad y Festivalnan den Bario: Den colaboracion cu organisacionnan di bario, CEDE ARUBA ta yuda organisa y promove eventonan manera BAN CAYA, pa duna espacio pa recreacion, expresion artistico y promocion di talento local pa hoben y adulto. A.T.A. lo yuda pa haci esakinan mas atractivo pa tur hende, tanto pa comunidad local como tambe pa nos bishitantenan.

"E acuerdo cu CEDE ARUBA ta hopi mas cu un contribucion financiero. E ta un inversion cu nos ta haci hunto pa e curason di nos isla: nos hendenan," asina Ronella Croes, CEO di A.T.A a declara na ocasion aki. *"Nos ta sumamente orguyoso cu nos por duna bek, crea un comunidad mas fuerte y sigui traha riba un mercado turistico cu ta crea bienestar pa tur hende."*

Cu e acuerdo aki, CEDE ARUBA ta agrega A.T.A. riba e lista di mas cu 25 colaboradornan respeta, incluyendo Gobierno di Aruba, Gobierno di Hulanda, varios partner/fondo Hulandes, Nederlands Jeugd Instituut y y organisacionnan local manera Universidad di Aruba.

Cu e cooperacion mutuo, A.T.A. y CEDE ARUBA ta pone un ehempel nobo pa colaboracion publico-priva na Aruba, basa riba proposito, participacion y impacto positivo.

Wikipedia riba Aruba ta buscando boluntario pa haci trabou di traduccion na Papiamento

E proyecto Wikipedia riba Aruba a cuminsa na Januari di 2025 bou di encargo di Jeanelij (Ginelly) Quandt y Ricardo Arends cu ta ehecutando trabounan di entre otro coordinacion y promocion pa e proyecto. Banda di esaki tin un parti esencial cu ta consisti di trabou di traduccion. Pa por brinda tur usuario cu kier uza Wikipedia PAP y otro plataforma di Wikimedia, kier bay traduci tur informacion riba e Kennis Platform di Hulandes na nos lenguahe materno.

E pagina digital “Kennis Platform” a wordo inicia pa Wikimedia Nederland y ta un plataforma digital cu ta consisti di diferente relato y instruccion skirbi na Hulandes cu ta splica den palabra simpel con pa registra, haci cambio of añadi referencia. Wikipedia riba Aruba a cuminsa cu trabou di traduccion pa por haci e informacion aki mas accesibel pa e comunidad cu ta papia Papiamento/u, pero mester mas apoyo den esaki. Pa es motibo nos ta buscando un boluntario pa yuda den e parti esencial aki.

Trabou ta consisti di traduccion di informacion di Hulandes na Papiamento y ta bin cu compensacion simbolico di 10,- florin pa ora. Orario di trabou ta flexibel, ta pidi disponibilidad di maximal 2 pa 3 ora pa siman cu un duracion di 6 luna. Candidato mester tin un computer of laptop na su disposicion cu acceso na google e-mail y drive. Ta buscando candidatonan cu tin experticio den lenguahe di Papiamento y Hulandes, cu sa di domina esaki bon den scritura.

Kico bo ta haya bek?

Como miembro di e team di Wikipedia riba Aruba, bo lo forma parti di un grupo dinamico y diverso. Bo lo por tuma parti den e actividadnan organisa pa Wikipedia riba Aruba y asina amplia bo “netwerk” di contacto. Ademas, bo lo tin acceso na tayer y cursonan online ofrece pa Wikimedia Foundation.

Si bo persona ta sinti cu e trabou aki ta pa bo, motiva bo rason via e-mail. Por tuma contacto cu e team di Wikipedia riba Aruba pa medio di e-mail wikipediaonaruba@wikimedia.nl of tuma contacto directo cu Jeanelij na +297 699 3032.

E tribulacionnan di Papa Leo XIV

E trabou di dios den un mundo turbulento

ORA Papa Leo XIV asumi su rol nobo, e ta hereda un di e momentonan mas compleho y turbulento den historia papal moderno. Su tarea no ta solamente pa guia e bida spiritual di mas di un biyon Catolico, sino tambe pa ofrece liderazgo moral na un mundo sacudi pa conflicto, division y cambio.

Dentro di Iglesia, e ta enfrenta divisionnan ideologico profundo. Tradicionalista y progresista ta sigui hala den direccionnan opuesto riba tur cos, for di asuntonan social te doctrina di Iglesia. Papa Leo XIV, conoci pa su liderazgo trankil y fundeshi teologico profundo, ta spera di traha pa unidad mientras e ta mantene e enseñansanan fundamental di e fe.

Tambe e ta drenta un combersacion di hopi tempo tocante e rol di hende muhe den Iglesia. Aunke comprometi na expande oportunidadnan pa hende muhe den ministerio, Papa Leo ta sostene e posicion tradicional cu ta limita ordenacion na hende homber—un posicion cu raiznan den siglonan di doctrina.

Su opinionnan riba asuntonan social tambe lo ta bou di observacion estrecho. Papa Leo a expresa e importancia di preserva enseñansa Catolico mientras ta trata tur hende cu dignidad y compasion. E balans aki lo ta specialmente vital ora e aborda topiconan manera identidad di genero, famia y e rol di Catoliconan LGBTQ+.

Pafo di e murayanan di Vaticano, mundo ta spera su bos moral riba algun di e crisisnan mas devastador di awe.

- Na Ucraina, e guera cu Rusia ta sigui, cu perdida humano asombroso.
- Sudan ta wordo destrosa pa un guera civil, cu ciudadnan bou asedio.
- Na Gaza, e violencia entre Israel y Hamas ta sigui escala.
- Na Congo, e rebelion di M23 a forsa miles di hende for di nan cas.
- Myanmar ta keda den un guera civil despues di su golpi militar di 2021.
- Tensionnan entre India y Pakistan a subi di forma peligroso despues di atakenan transfronteriso.
- Yemen ta enfrenta un catastrofe humanitario di añanan largo di conflicto continuo.
- Haiti ta luchando bou di e gara di gangnan arma y colapso politico.

Cada un di e conflictonan aki ta representa sufrimento na un escala masivo—y un yamada na accion pa lidernan religioso mundial. Ta spera cu Papa Leo XIV lo aboga pa paz, husticia y alivio humanitario unda cu ta posibel.

Na mesun momento, e ta hereda e reto continuo di reforma e sistema financiero di Vaticano. Sigurando transparencia y responsabilidad den e finansa di Iglesia lo ta un parti clave di su legado.

Tambe e ta carga e manto di defensa ambiental, un pasion di su predecesor. Cambio climatico, migracion y desigualdad global lo exigi tanto liderazgo moral como apoyo practico di Iglesia.

Den tur direccion, Papa Leo XIV ta enfrenta un responsabilidad inmenso. Pero cu experiencia pastoral profundo, perspectiva global y un curason cu raiz den servicio, e ta cuminsa su papado cu tanto e peso di mundo como e speransa di renobacion riba su schoudernan.

Europa den alerta:

Prome Minister Hulandes ta spierta cu Rusia por ta preparando pa guera

MEMEY di un sentimento creciente di inkietud den henter Europa, Prome Minister Hulandes Dick Schoof a emiti un advertencia severo e siman aki, sugeriendo cu e actividadnan militar recien di Rusia cerca di e frontera Finlandes por ta indica preparacionnan pa un conflicto potencial futuro cu Europa.

Papiando prome cu e cumbre di e Joint Expeditionary Force na Oslo, Schoof a señala e construccion rapido y modernisacion di e red di trein y otro infrastructura di transporte na e frontera Ruso-Finlandes como señalnan di un aumento militar significativo. *"Den algun aña, Rusia por desaroya suficiente capacidad pa potencialmente cuminsa un otro guera, y esaki facilmente por sosode riba e continente Europeo,"* el a bisa.

Su declaracion ta subraya loke hopi experto di defensa tabata teme desde e inicio di e invasion Ruso di Ucraina na 2022: cu e ambicionnan di Moscu por extende mas leu cu Ucraina, cu paisnan di NATO na Noord y Oost Europa ta e siguiente riba su radar.

Agregando na e alarma, Minister di Defensa Hulandes Ruben Brekelmans a confirma informenan di inteligencia cu ta mustra cu Noord Korea a desplega por lo menos 1.500 solda na Rusia, specificamente na e region di Kursk cerca di Ucraina. E envolvimento di forsa Noord Koreano—presuntamente den rolnan di apoyo—ta marca un fase nobo den e aliansanan militar internacional di Rusia y ta profundisa su colaboracion cu estadonan autoritario manera Pyongyang.

Mientras tanto, cambionan riba tereno den e region Arctico y Nordico tambe ta lantando wenkbrauw. Rusia reportadamente ta construyendo base nobo y ampliando su presencia militar na e fronteranan cu tanto Finland como Noruega. E desaroyonan aki ta wordo monitorea di cerca pa agencianan di inteligencia Occidental, cu ta mira e movecionnan como parti di un strategia a largo plaso pa desafia e banda nort di NATO.

Finland, cu a uni NATO na 2023, no a tuma e desaroyonan aki sin mas. E pais a cuminsa fortifica su frontera oost cu sistemanan di vigilancia electronico y curanan di waya. Tambe el a lansa programanan di preparacion publico—animando

ciudadanonan pa siña prome auxilio, habilidadnan di sobrevivencia, y hasta tira riba blanco como parti di un strategia di defensa nacional mas amplio.

Un reporte recien di The Guardian a resalta muhenan Finlandes tumando les di entrenamento cu arma di candela y les di auto-defensa, subrayando e preocupacion creciente di e poblacion tocante un conflicto potencial cu Rusia.

E remarcanan di e prome minister Hulandes ta e declaracion mas directo te awor di un lider di NATO tocante e riesgonan strategico di e actividadnan militar di Rusia den e Alto Noord. Aunke ningun menasa di atake inmediato a wordo declara, e combinacion di mehoracion di infrastructura, envolvimento di tropa stranhero y retorica agresivo ta pinta un panorama preocupante di e intencionnan a largo plaso di Rusia.

Oficialnan Europeo ta pidiendo pa un aumento di gasto di defensa, compartimento di inteligencia y preparacion militar den henter e continente. Mientras e recuerdo di e tensionnan di Guera Frio ta resurgi, NATO ta parce di ta preparando pa un periodo prolonga di rivalidad strategico—cu Finland awor firmemente riba e liña di frente.

Traha na China, test den combate

Loke e crisis India-Pakistan ta revela

MIENTRAS tensionnan ta subi entre bisiñanan arma cu nuclear India y Pakistan, un di tres actor silencioso ta observando di cerca—y colectando data. China, aunke no ta directamente envolvi den e conflicto, a haya su mes den un posicion ideal pa observa con su ekiponan militar ta funciona den condicionnan di tiramento real. Cu avionnan di combate Chines, misilnan y sistemanan di artileria awor den uzo di combate pa forsanan Pakistani, algun hende ta haciendo un pregunta urgente: esaki ta djis un test di arma—of preparacion pa un conflicto mas grandi den futuro?

Den e shelonan, e despliegue di Pakistan di avionnan di combate J-10C construi na China a hala atencion mundial. E avionnan aki ta ekipa cu e misilnan aire-pa-aire di largo alcance PL-15E di punta di China, awor reportadamente uza den combate contra avionnan di Forsa Aereo Indio manera e Rafale y Su-30MKI. Esaki ta marca un di e prome testnan den mundo real di e sistemanan di combate aereo di quinto generacion di China, y observadornan militar rond mundo ta vigilando e resultadonan cuidadosamente.

E interes strategico di China no ta termina cu poder aereo. Na tera, forsanan Pakistani a desplega e obusnan autopropulsa SH-15 Chines—sistemanan di artileria mobil capaz di lansa municionnan guia cu precision. E unidadnan aki reportadamente a mira accion den enfrentamentonan transfronteriso, ofreciendo China e oportunidad raro pa evalua nan rendimento pafo di ambiente di entrenamento controla. Den e scuridad, e aparato di inteligencia di China ta trahando duro. Cu acceso na un red sofistica di vigilancia satelital, Beijing probablemente ta colectando data extensivo riba movecionnan defensivo Indio, tempo di reaccion y rendimento di sistema di misil—particularmente e sistema di misil supersonico BrahMos. E tipo di inteligencia den tempo real aki ta un mina di oro pa cualkier nacion interesa den refina su propio strategia y capacidad militar.

Na lama, e aliansa di defensa China-Pakistan cu ta profundisando tambe ta den exhibicion. E marina di Pakistan ta lansando submarinonan nobo di clase Hangor, desaroya cu asistencia Chines y basa riba e diseño Tipo 039A di China mes. E submarinonan aki ta ofrece capacidadnan di stealth y atake mehora—aumentando e riesgonan strategico den e region di Oceano Indio.

Anto kico tur esaki ta nifica?

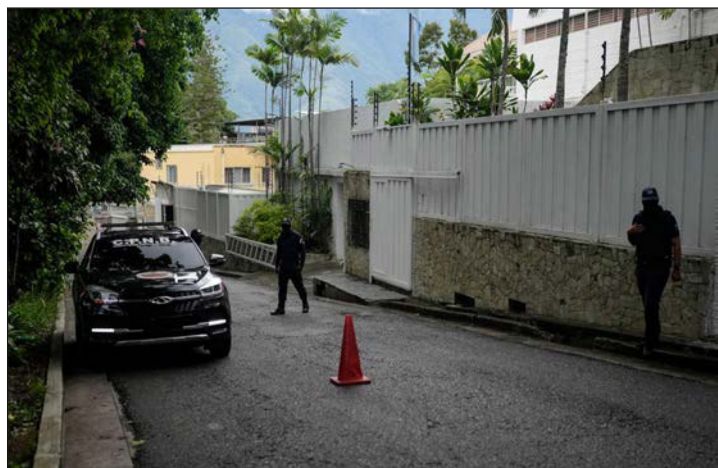
Pa China, e ta un campo di prueba valioso. E conflicto India-Pakistan ta permiti Beijing evalua e viabilidad di su armanan den scenario di combate real—algo cu ningun wega di guera of test di laboratorio por replica. Pa India, e ta presenta un desafio significativo, forsando New Delhi pa reevalua no solamente su capacidadnan tactico sino tambe su strategia di defensa a largo plaso contra un as di China-Pakistan cada bes mas asertivo.

Y pa mundo? E ta lanta e pregunta: China simplemente ta observando y siñando—of e ta preparando silenciosamente pa un confrontacion mas directo den futuro, sea den Himalaya, Taiwan of den Laman di China Meridional?

Un cos ta sigur—mientras India y Pakistan ta tira riba otro, China ta tumando nota.

“Rescate” of realidad?

Caracas ta hari, pero e holoshi ta sigui cana

E regimen di Venezuela kisas ta haciendo chiste na television di estado, pero poco hende ta hari pafo di Palacio di Miraflores. Siman pasa, cinco figura prominente di oposicion a sali clandestinamente for di embahada di Argentina na Caracas y a subi avion pa libertad—lagando e regimen di Maduro purbando desesperadamente pa recobra control di e narativo y, mas crucial ainda, nan poder.

E Minister di Asuntonan Interior Diosdado Cabello, semper confia di e revolucion, a ridiculisa e salida audas como un *“fantasia di Mision Imposibel.”* Pero e smilenan den su programa semanal, Con el Mazo Dando, no por a sconde e berguensa politico: cinco di e aliadonan mas cercano di María Corina Machado awor ta safe for di nan alcance—y for di e pais.

Segun Cabello, no tabatin asedio, no tabatin drama—djis cinco persona “mucho bergonsa” pa uza e porta dilanti. El a hasta haci chiste di ofrece nan un trapi pa haci nan escape mas cinematografico. Pero e respuesta sarcastico di e regimen ta parce mas bien un damage control’. Pasobra, si e figuranan politico aki tabata liber pa sali na cualkier momento, dicon a tuma mas di un aña, presion internacional creciente, y un operacion misterioso pa saca nan afo?

Miembro di oposicion, Merca, y varios diplomatico Latino Americano no ta kere e comedia. E Secretario di Estado Mericano Marco Rubio a yame un “extraccion preciso” y a gradici “partnernan” anonimo pa sigura e transferencia safe di loke el a yama “heroenan Venezolano.” E Departamento di Estado desde e tempo ey a nenga cualkier negociacion, describiendo e escape como un operacion strategico—no un acuerdo di man diplomatico.

Anto ken realmente a hiba e control? E silencio ta revelador. Argentina no tabatin presencia oficial mas na Caracas. Brasil tabata cubri e embahada, pero no tabata emiti documento di biahe. Y sinembargo, cinco di e targetnan principal di e regimen awor ta for di su alcance.

E gobierno di Maduro por hari e escape como un campaña di PR, pero e realidad ta hopi menos ameno. Cu María Corina Machado ganando traccion internacional, y aliado clave awor ta mobilisando for di exterior, e dianan di represion silencioso di e regimen ta terminando.

Hasta e mama di Machado, un tempo bou aresto domiciliario y segun informe priva di servicio basico, awor ta safe den exterior. E simbolismo ta dificil pa ignora: e oposicion ta den movecion, y e strategia di Maduro—nenga, retrasa, distrae—ta birando bieu.

Pa awor, Diosdado Cabello ta haci chiste na television. Padrino López ta morde riba su djente. Y Nicolás Maduro ta keda insisti cu e ta na mando. Pero e oposicion a prueba cu e por maniobra e regimen—trankilamente, precisamente, y net bou di nan nanishi.

E escape kisas no a encera comandantenan bahando cu cabuya for di muraya di embahada, pero un cos ta cla: e muraya rond di Venezuela di Maduro ta cuminsa kibra.

DEPORTE

DEPORTE@AWEMAINTA.COM

Shardea Arias - Croes ta miembro di LA2028 Expert Group p'e weganan Olimpico y Paralimpico di LA2028

SHARDEA Arias – Croes a bolbe demostra cu e ta un voz esencial den e mundo di gobernacion deportivo door di a wordo selecta pa forma parti di e Grupo di Experto pa e Weganan Olimpico y Paralimpico. E nombramento aki ta marca un logro significante ya cu e ta representa e interesnan di nacionnan chikito den e proximo weganan di Los Angeles 2028 (LA2028).

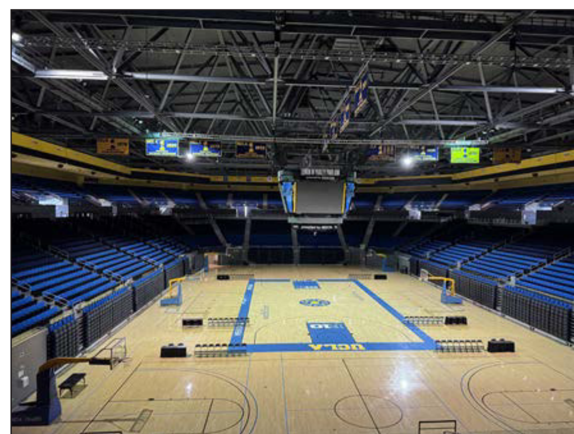
Actualmente, Shardea ta na Los Angeles, ta envolvi cu varios departamento di e comishon organisado di LA2028 y ta colabora cu coleganan experto pa forma un futuro mas inclusivo y igual pa e Weganan Olimpico y Paralimpico.

Un di e motibonan clave pakico Shardea ta wordo considera un persona esencial den e discusionnan aki ta su habilidad pa fomenta colaboracion entre diverso stakeholdernan. E ta posee un habilidad pa yuda cera e gap entre e comite nacional mas grandi y esnan mas chikito, sigurando cu e preocupacionnan di tur nacion, sin importa nan tamaño, ta wordo scucha y nan necesidadnan tuma den consideracion. Su acercamento diplomatico ta encurasha dialogo y cooperacion, loke ta crucial pa e exito di e weganan di LA2028.

Mientras cu e ta sigui cu su trabou cu e Grupo di Experto LA2028, Shardea Arias - Croes ta para ta defende un vision unda tur atleta, sin importa e grandura di nan pais, tin e oportunidad pa briya riba e escenario mundial. Su contribucionnan sin duda lo yuda forma un e weganan Olimpico y Paralimpico na Los Angeles, 2028, cu lo ta memorabel pero tambe husto y representativo di e diversidad cu ta defini e comunidad deportivo mundial.

LA 2028 lo marca historia olimpico cu ceremonia di apertura den dos stadion

DEN un movecion audas y sin precedente, e Weganan Olimpico y Paralimpico di Los Angeles 2028 lo habri cu ceremonianan teni den dos luga iconico—e historico Los Angeles Memorial Coliseum y e ultra-moderno SoFi Stadium. E comite organisado di LA28 oficialmente a confirma e formato di dos luga, marcando e prome biaha den historia Olimpico cu un ceremonia di apertura lo tuma luga simultaneamente den dos stadion separa.

Programa pa 14 di Juli 2028, e ceremonia di apertura Olimpico lo wordo parti entre e Coliseum den Exposition Park y SoFi Stadium na Inglewood, simbolisando un fusion di pasado y futuro. E acercamento innovativo aki ta diseña pa refleha e caracter unico di Los Angeles: un ciudad rico den historia Olimpico y na vanguardia di entretenimento y deporte global.

"Esaki ta mas cu djis un ceremonia Olimpico—e ta un celebracion di LA," Presidente di LA28 Casey Wasserman a bisa. *"E luganan selecta pa e Ceremonianan di Apertura y Clausura di 2028 lo resalta e historia deportivo rico di Los Angeles y su futuro di punta, presentando lo miho cu LA tin pa ofrece riba escenario mundial."*

E Coliseum, cu famosamente a host e Weganan Olimpico di 1932 y 1984, lo bira e prome stadion den historia pa wordo presenta den tres Olimpiada separa. Alcaldesa Karen Bass a enfatisa e logro aki, declarando, *"E anuncio di awe ta marca un momento di orguyo pa Los Angeles. E Coliseum ta un monumento na e resistencia, spirito y legado di e ciudad den deporte global."*

Mientras tanto, SoFi Stadium—cu a habri na 2020 y awor un di e luganan deportivo mas avansa di mundo—lo haci su debut Olimpico. Conoci pa host eventonan grandi manera e Super Bowl y e proximo weganan di Copa Mundial di FIFA, e inclusion di SoFi ta trece un energia moderno na e ceremonianan di e Weganan y ta ehempel di e infrastructura progresista di e ciudad.

E ceremonia di clausura Olimpico lo tuma luga dia 30 di Juli 2028, na e Coliseum. E Weganan Paralimpico lo sigui cu nan propio comienso y final celebratorio: e ceremonia di apertura dia 15 di Augustus na SoFi Stadium, y e ceremonia di clausura dia 27 di Augustus na e Coliseum.

E concepto di dos luga tambe ta refleha e compromiso di LA28 na innovacion, sostenibilidad y comunidad. En bes di construi facilidadnan completamente nobo, e Weganan lo depende grandemente riba luganan existente den henter e region—for di Dodger Stadium te Alamitos Beach y hasta Universal Studios—minimalisando e impacto ambiental mientras maximalisando e significacion cultural.

"Esaki ta trata di haci e Weganan na e manera di LA," Wasserman a añadi. *"Nos ta orguyoso di honra nos pasado Olimpico mientras nos ta entrega un modelo nobo pa futuro anfitrionnan—un modelo cu ta sostenibel, inclusivo y inolvidabel."*

Mientras e entusiasmo ta crece pa 2028, mundo lo ta mirando Los Angeles no solamente pa e hazañanan atletico, sino tambe pa e vision creativo cu ta formando e proximo capitulo di historia Olimpico.

Xabi Alonso ta confirma su salida di Leverkusen

Un rol na Real Madrid ta sper'e

XABI Alonso oficialmente a confirma cu e lo bandona Bayer Leverkusen na final di e temporada, poniendo un fin na un di e periodonan di liderazgo mas exitoso den historia di e club. Su proximo destino ta parce casi confirma, cu rapportnan fuerte di Sky Germany y ESPN indicando cu e ta cla pa asumi e puesto di entrenador principal di Real Madrid.

Alonso, papiando den un conferencia di prensa prome cu e ultimo wega na cas di Leverkusen contra Borussia Dortmund, a refleha cu cariño riba su tempo na e club. *"Tabata tres aña increibel, fantastico,"* el a bisa. *"Awor ta un momento pa comparti cu e fanaticonan diadomingo. E ta emocional, pero mi ta sinti orguyoso."*

E Spaño ta laga atras un legado historico. Bou di su liderazgo, Bayer Leverkusen no solamente a gana nan prome titulo di Bundesliga den e temporada 2023–24, sino cu nan a haci esaki invicto—logrando un doblete nacional door di gana tambe e DFB-Pokal. Nan a keda poco pa un triplete despues di un derota den un final di Europa League cu hopi lucha. Sin importa esey, e logronan di Alonso a asegura su status como un di e manehadornan hoben mas prometedor den futbol.

Aunke Alonso a nenga di confirma su proximo paso, speculacion tocante un regreso na Real Madrid a intensifica. Fuenta cerca di ambos club ta sugeri cu e ta cla pa reemplasa Carlo Ancelotti, kende ta spera di asumi e puesto di entrenador principal di e seleccion nacional di Brazil despues di e ultimo wega di La Liga di Madrid contra Real Sociedad.

E movecion lo representa un momento di circulo completo pa Alonso, kende a pasa cinco temporada exitoso na Real Madrid como hungado, ganando La Liga, Champions League y Copa del Rey. Awor, e por regresa na Santiago Bernabéu no como un mediocampista—sino como e homber encarga cu guia un generacion nobo di Galácticos.

Na Madrid, Alonso lo hereda un team yen di streanan den ascenso manera Jude Bellingham y Eduardo Camavinga, mientras cu e lo mester nabega tambe e posibel ultimo temporada di legendanan veterano manera Luka Modrić y Toni Kroos. Su actitud calmo, inteligencia tactico y conexion profundo cu e ethos di e club ta hacie un candidato natural, segun hopi experto.

Mientras tanto, Bayer Leverkusen mester prepara pa un capitulo nobo. E salida di Alonso, aunke spera, ta laga un bashi grandi pa yena. Oficialnan di e club a elogia su profesionalismo y e cultura duradero cu el a inculca—un cultura construi riba disciplina, futbol basa riba posesion y integracion sin miedo di hobennan.

Mientras e campeonnan di Bundesliga ta prepara pa bisa ayo na nan manager iconico, fanaticonan rond Europa ta observando cu entusiasmo e acto final di un storia y e prome pagina di un otro. Pa Xabi Alonso, e biahe for di BayArena pa Bernabéu ta parce casi skirbi—ta djis wardando e pito final zona.

For di Hapon pa Toronto:

E leyenda di baseball ta cla pa kibra bareranan

AYAMI Sato, un di e figuranan mas decora den historia di baseball femenino, ta a punto di skirbi historia deportivo Canades. Diadomingo atardi, e pitcher Hapones di 35 aña lo subi e monticulo pa e Toronto Maple Leafs den e Intercounty Baseball League (IBL), birando e prome muhe den historia pa hunga pa un team profesional masculino di baseball na Canada.

Sato, kende ta lansa un fastball cu ta yega cerca di 80 mph y un curveball cu un spin rate di elite, ta spera di cuminsa contra e Kitchener Panthers na Dominico Field den Christie Pits. Su debut lo marca e comienso di un temporada regular di 42 wega pa e IBL di nuebe team y un capitulo nobo emocionante pa hende muhe den baseball.

"Mi a djis sigui tira y bira mas y mas miho door di hunga," Sato a bisa mediante un traductor, referiendo na su curveball awor famoso. *"Tur hende ta bisa mi cosnan bon di dje."* Ya un leyenda den su pais natal, Sato a yuda Hapon captura seis titulo consecutivo di Copa Mundial di Baseball Femenino for di 2010 te 2024, ganando e honor di MVP tres biaha. Den su ultimo aparicion den Copa Mundial, el a tene Merca na cuatro hit y a poncha cinco batiado sin duna base por bola.

Awor, e ta trece su talentonan pa Toronto—riba un contract cual cu orguyo el a acepta aña pasa, sintiendo cu e team *"tabata kier y tin mester"* di dje, un team cu ta mira e como un activo y un pionero. *"Mas importante ainda, lo mi disfruta di e weganan,"* el a bisa. *"Mi kier contribui na e team."*

E doño di e team Maple Leafs, Keith Stein, kende inicialmente a considera contrata un muhe den gerencia, a wordo convenci pa e ehecutivo Andreas Kloppenborg pa skirbi historia door di contrata un hungado femenino na su luga. *"Semper nos ta buscando maneranan pa involucra fanaticonan y trece energia nobo na e club,"* Stein a bisa.

E decision ey ya a duna resultado. E ex-fielder di Toronto Blue Jays y manager di Maple Leafs, Rob Butler, a bisa, *"Nos ta hopi fortuna di tin Sato den nos team. Mi ta emociona pa mira un leyenda picha pa e Leafs."*

E biahe di Sato te na e momento aki a cuminsa na e isla chikito di Anami, Kagoshima den sur di Hapon. Aunke oportunidadnan di baseball pa mucha muhe tabata limita, el a haya un caminda pa sigui danki na un coach di mucha homber cu a yame bon bini riba su team. Di eynan, el a hunga den teamnan femenino durante scol secundario y universidad prome cu el a bira un strea internacional.

Pafo di veld, Sato ta ansioso pa descubri Toronto—specialmente su escena culinario y cerbes local. *"Ta prome biaha cu mi ta biba den exterior, asina ta cu tur cos ta nobo,"* el a bisa. *"Lo mi purba aprecia cada momento."*

Aunke e no ta considera su mes un role model, su storia ta inspirando un cantidad sin fin di fanatico y atleta. *"Mi ta djis haciendo loke mi tin cu haci,"* el a bisa modestamente, *"pero mi ta realmente aprecia e oportunidad aki. Mi ta hopi contento."*

Y diadomingo, mundo di baseball lo ta mirando mientras Ayami Sato ta haci loke ningun muhe a haci prome den baseball profesional Canades—hunga, picha y laga su marca.

Potencial mundial den biento halto

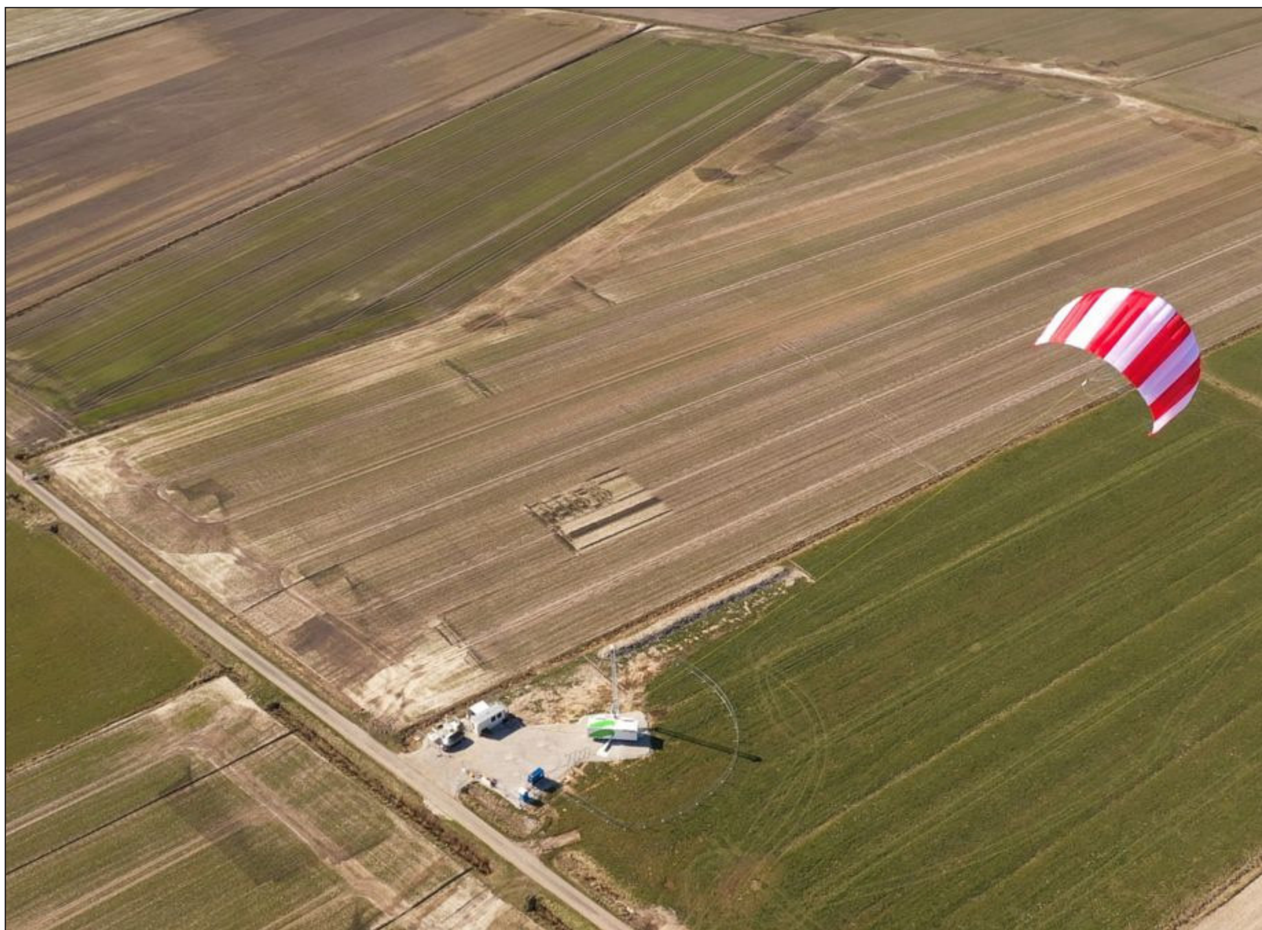
Parkenan di molina den shelo na horizonte

TECNOLOGIA den aire por ta un solucion den e lucha global contra cambio climatico. E tecnologianan aki, manera fli gigante, ta wordo explora como un metodo pa colecta energia di biento halto den shelo y na luganan remoto unda e molinanan di biento convencional no por wordo instala mundialmente.

Segun un estudio di aña 2013, biento na gran haltura generalmente ta mas potente cu biento cerca di superficie di tera, resultando den un capacidad promedio di energia cu ta te hasta 4.5 biaha mas halto. Esaki ta habri porta nobo pa genera electricidad limpi y sostenibel riba un escala mundial.

E idea di uza biento halto pa genera energia no ta nobo, pero e avancenan den materialnan, control automatico y diseño aerodinamico a haci e posibilidad aki mas realistico pa hopi pais. E compania SkySails Group ta un di e pioneronan den e campo aki, desaroyando sistemanan di fli grandi cu por lanta te na un haltura di varios shen meter. N'e haltura aki, e biento ta mas constante y fuerte globalmente, loke ta significa cu mas energia por wordo genera cu menos espacio riba tera.

E bentaha di e parkenan di molina di biento den shelo ta hopi y aplicabel mundialmente. Un di nan t'e potencial pa genera mas energia cu menos impacto visual y di zonido riba e paisahe global. Tambe, nan por wordo instala na luganan remoto unda no tin infrastructura pa molina di biento convencional, manera riba lama internacional of den e regionnan montañoso den diferente continente. Esaki por trece energia na comunidadnan isola mundialmente y reduci e dependencia riba combustibel fossiel caro y contaminante global.

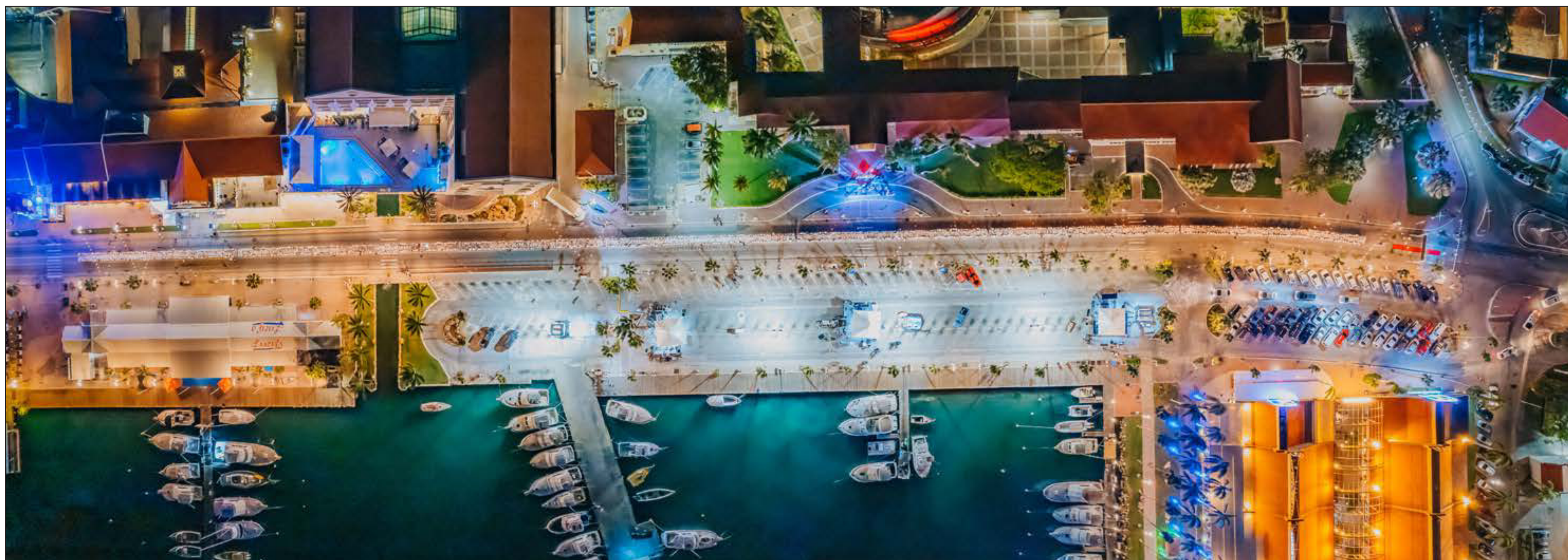
Ademas, e costo di instalacion y mantencion di e sistemanan di fli por ta mas abou compara cu e molinanan di biento tradicionalmente uza den diferente parti di mundo. Nan ta rekeri menos material y fundeshi mas simpel. Tambe, nan por wordo baha facil ora di mal tempo of mantencion, loke ta haci nan mas sigur y confiabel globalmente.

Sinembargo, ainda tin desafionan pa supera riba un scala mundial. Un di nan t'e control preciso di e flinan den diferente condicion di biento den varios region. Investigacion y desaroyo continuo ta necesario pa sigura operacion eficiente y sigur globalmente. Tambe mester considera e impacto riba trafico aereo internacional y e fauna local den diferente ecosistema, manera parhanan migratorio.

A pesar di e retonan, e potencial di parkenan di molina di biento den shelo ta grandi pa henter mundo. Nan por hunga un rol importante den transicion pa un futuro mas sostenibel globalmente y den e lucha contra cambio climatico mundial. Paisnan rond mundo por beneficia grandemente di e tipo di tecnologia aki, uzando nan posicion geografico pa probecha di e bientonan fuerte riba lama of den regionnan halto. E exploracion di e posibilidad aki ta un paso den bon direccion pa un futuro mas berde y independiente den produccion di energia riba un scala mundial.

Poniendo un record nobo di donacion pa nos comunidad

Wind Creek Aruba ta presenta e di 7 edicion di Long Table Aruba

E di 7 edicion di Long Table Aruba, organisa pa Wind Creek Aruba, ta back pa un solo anochi, e unico mesa di cena di mas largo completamente blanco cu un balor di $60,000 pa Aruba.

E evento di e aña aki lo tuma luga diadomingo, 22 di Juni y lo conta cu un setup di un mesa largo di 1000 pia cu lo wordo prepara pa 1000 invitado bisti na blanco riba L.G Smith's Boulevard dilanti Renaissance Wind Creek Aruba Resort. Tickets di entrada lo ta $60, lo por reserva esaki online diaranson 14 di Mei, pa exactamente 10:00or di mainta!

Sigura bo ticket bishitando www.renarubaevents.com cuminsando for di 10:00or di mainta diaranson, 14 di Mei. Por fabor tene cuenta cu cada persona por cumpra un minimo di 2 ticket, cu un limite maximo di 10 ticket pa persona.

Desde aña 2017, Long Table Aruba a recauda mas di $335,000 pa organisacionnan local y ta un evento sumamente importante pa Wind Creek na Aruba.

"Nos ta compronde e importancia di conecta cu e comunidad y cu evento nan manera Long Table nos ta desea di sostene diferente organisacionnan local na e manera cu lo realmente ta beneficia e comunidadnan di Aruba," asina Sr. Paul Gielen, Gerente General di Wind Creek Aruba a declara.

Minister Geoffrey Wever:

Cas Veneranda ta celebra un logro clave den su restauracion

DIABIERNA atardi, Minister President Mike Eman y minister Geoffrey Wever, den cercania di stakeholders, famia y trahadonan, a celebra un punto crucial den e trabounan di restauracion di Cas Veneranda: E structura a yega su punto di mas halto; e 'Spantenbier'.

"Cas Veneranda lo sirbi como un modelo p'e manera nos por duna honor na nos pasado y tambe adapta pa futuro". E restauracion di Cas Veneranda ta un testimonio di un vision cla cu gobierno lo sigui implementa; crea proposito nobo pa monumentonan y revitalisa nos centro di ciudad den uno vibrante y funcional p'e generacionnan cu ta bin, segun Minister Wever.

Recap di trayecto: Cas Veneranda ta un monumento cu ta carga historia, emocion y simbolismo pa nos comunidad. Desde su prome dia como minister, e restauracion di Cas Veneranda tabata un prioridad personal pa Minister Wever, kende tabata convenci cu ta posibel pa restaura un edificio iconico asina y dun'e un bida nobo. Cas Veneranda lo bira un hub pa gobierno, specialmente Departamento di Asuntonan Economico pa reunion, pa actividad cultural y pa comercio (horeca). *"Awe nos por mira e vision birando realidad. E vision cu ta mas cu solamente construi of restaura un edificio. E vision ta pa restaura confianza den nos capital."* - Minister Geoffrey Wever.

Cu hopi esfuerso a yega na e punto cu ta celebra awe. Un trayecto largo cu a inicia na aña 2021 bou encargo di Minister Wever. Diferente punto mester a ser atendi cu nan, cu finalmente na aña 2024 a logra cera un acuerdo cu Stichting Monumenten Fonds Aruba (SMFA), y asina a inicia e proceso di 'aanbesteding'. A pesar di limitacion di presupuesto y desafio tecnico, e proyecto a inicia y a haya forma rapidamente.

Pa Prome Minister Eman, *"gobernacion ta continuidad",* el a menciona. Un edificio manera di Cas Veneranda ta parti di historia y creatividad di nos hendenan y ta e motibonan aki a motiva e Gobiernonan cu el a lidera den e ultimo añanan pa apoya restauracion di edificionan monumental, cataloga door di Oficina di Monumento como tal. Plaza Padu, cu ta keda den e Centro di Edificionan Historico, Museo Arkeologico, Algemene Rekenkamer, Censo, Willem III Toren y Bestuurskantoor, ta algun ehempel menciona di e vision aki.

E proyecto di Cas Veneranda ta demostra e balor di continuidad y di colaboracion publico-priva y ta sirbi como ehempel di kico tur por logra den bon cooperacion. Oranjestad mester bira un centro bibo y vibrante, cu ta atrae hende pa traha, pa pasa tempo, pa socialisa, pa disfruta. Ta un recordatorio cu si nos kere den vision, si nos traha hunto, nos lo trece bida nobo den e centro di nos ciudad.

GKMB tin un rol crucial den salud publico

DIARANSON 7 di mei, Minister di Salud Publico, Asunto Social, Cuido di Adulto Mayor y Cuido di Adicto, drs. Mervin Wyatt-Ras, a asisti na un presentacion na Gele Koorts Muskieten Bestrijding GKMB.

GKMB ta un entidad di Gobierno importante y tin e tarea pa percura pa mitiga e presencia di sangura na Aruba, specialmente e variantenan cu por ta un menasa pa salud publico.

Nan ta concentra nan esfuersonan principalmente den areanan di riesgo halto di criadero pero tambe di contagio, manera den areanan hotelero, residencial y mangroven. Durante di e ultimo añanan, e cantidad di malesanan manera Chikunguña, Zika y Dengue, no tabata alarmante na Aruba, mirando e bon trabao di conscientisacion di parti GKMB, pero tambe danki na e hecho cu no tabatin hopi yobida.

E personal di GKMB a keda hopi satisfecho cu presencia di Minister Wyatt-Ras, mirando cu nan ta sinta cu Gobierno anterior a lubida riba nan. E mandatario a sigura e personal di GKMB cu e lo duna nan e atencion debido cu nan merece pa nan trabao importante cu nan ta haci na bienestar di comunidad.

ODEA ta felicita tur enfermera y enfermero nan di Aruba cu nos siman di enfermeria

INTERNATIONAL Counsel of Nurses (ICN) e aña aki a scoge como tema pa Dia Internacional di Enfermeronan: ***"Nos Enfermeronan. Nos Futuro. Cuida enfermeronan ta fortalese economia."***

E tema di 2025 ta focus riba e salud y bienestar di e enfermeronan. E tema aki ta pa nos para un rato keto y reflexiona ariba e rol crucial cu un enfermera of enfermero tin den duna cuido, pa salud publico.

E importancia pa un enfermera y enfermero ta den bon estado di salud pa por fortalece economia, mehora sistema nan di salud cu lo sigura un miho cuido pa tur hende nos comunidad.

Enfermeria ta enfrenta hopi reto: fisico, mental, emocional, etico y ta importante pa nos atende e retonan aki di un manera cu ta promove salud di e enfermeronan cu na su turno lo refleha den e cuido cu ta duna na bienestar di salud general di nos comunidad. E tema aki ta habri caminda pa dialogo pa hunto trece solucion pa cada situacion. Solucionnan cu lo sostene e enfermeronan den nan trabou diario y mehora nan area di trabao ariba termino largo. Esaki lo reforsa tur e "stakeholders" den enfermeria principalmente gobierno y AZV pa balora, proteha, respeta y inverti den nos enfermeronan pa un futuro sostenibel pa enfermeria y salubridad publico di nos pais.

Dia 12 di mei proximo ICN lo publica nan rapport cu lo focus riba solucionnan basa riba evidencia pa mehora e salud y bienestar di enfermeronan, reconociendo nan rol crucial den optimalisa tanto sistema nan di salud como economia. E lo trata preocupacion nan clave manera salud mental, bienestar fisico y siguridad na luga di trabou, ofreciendo strategianan cu por wordo implementa pa sostene enfermeronan den e areanan critico aki.

Ademas e rapport lo boga pa crea ambiente di trabou mas sigur, cu mas apoyo pa tin mas inclusion di diferente cultura cu ta traha hunto cu mesun meta, sigura un miho acceso y calidad di cuido pa e pashent, retencion mas halto di personal y un sistema di salud mas fuerte cu lo beneficia comunidad den su totalidad. E ta stimula pa atende e raisnan cu ta debilita e bienestar di enfermeronan pa fortifica un personal di enfermeria saludabel.

ODEA ta trahando hopi cerca cu "kwaliteitsinstituut" pa sigura cu cada enfermera y enfermero na Aruba, no obstante cua instituto nan ta traha, cua specialisacion e enfermera y enfermero tin, por tin e siguridad cu tur por keda mantene nan acreditacion local y international. Pa esaki tur stakeholders ta trahando hunto pa brinda e oportunidad na un y tur den enfermeria por keda educa su mes na un manera mas economico cu lo beneficia enfermeria na Aruba.

ODEA ta desea e Raad van toezicht di Kwaliteitsinstituut hopi exito cu nan tarea y cu hunto nos lo controla y eleva salubridad publico na e nivel cu nos tur ta desea pa cada ciudadano di Aruba.

ODEA ta stimula tur enfermera y enfermero pa atende y disfruta di cada actividad cu institutonan a organisa specialmente pa e siman di enfermeria y comunidad esaki ta e siman cu comunidad por demostra cuanto nan ta aprecia enfermera y enfermeronan cu ta duna e cuido den tur nos institutonan, cas di cuidonan, cuido na cas, sector priva, educacion y tur e otro areanan cu tin enfermeronan ta traha na Aruba.

ODEA ta invita tur hoben y adulto cu ta sinti nan mes yama pa duna cuido pa atende e ultimo anochi di informacion di Colegio EPI pa e aña escolar aki dia 27 di Mei 2025 pa inscribi nan mes pa e opleidingnan di "Verzorgende IG" of "Verpleegkunde" pa asina bo tambe por cuminsa bo estudio pa bira un enfermera of enfermero. Nunca ta laat pa studia. Colegio EPI ta pa tur hoiben y adulto cu ta desea di inverti den su mes y studia pa bira un profesional, pa studia pa bira un enfermera of enfermero. Aruba mescos cu henter mundo tin un scarsedad di enfermera y enfermeronan diploma pa duna cuido. Si bo ta un studiante cu ta cabando bo Havo y te desea di studia pa bira un enfermera of enfermero, inscribi bo mes na Xavier Univertity pa bo studia bira enfermera of enfermero.

Cu introduccion di AruBig tur hende cu ta duna cuido mester ta registra pa por haci e tecnica reserva cu un enfermera of enfermero cualifica so mag eherce. Enfermeria ta un educacion pa bida largo cu ta forma bo como persona. Si bo persona ta sinti cu bo tin curason pa duna cuido. Aruba mester di bo persona pa educa bo mes pa por duna cuido.

Un NNW 2025 educativo, reflectivo y social cu hopi ambiente pa nos tur enfermeronan y tur cu ta traha den enfermeria.

The Prime Ministers a clausura na Biblioteca Nacional di Aruba

CU dos publico grandi consistiendo di invitadonan special, Omar Harms, Addonsito Croes y Stichting Klein Aruba a presenta e popular documentario The Prime Ministers. E documentario aki tawata presenta total 6 biaha incluyendo Cas di Cultura y Artista na San Nicolas. Den The Prime Ministers e parti humano di Aruba su prome 4 Prome Ministernan a keda presenta.

E siguiente paso ta e agregamento di e traduccion na Ingles como cu ta e intencion pa The Prime Ministers bay algun Film Festival na mundo y tambe scolnan secundario na Aruba.
Un danki grandi ta bay na Prensa di Aruba, cada sponsor y invitado cu a sostene e proyecto aki cu a resulta unico den su sorto y un exito den cantidad di bishitante.

Gobierno di Aruba a celebra Dia di Mama hunto cu Club Kibrahacha 60+

DIABIERNA, 9 di mei, Prome Minister mr. Mike Eman, hunto cu Minister di Salud Publico Mervin Wyatt-Ras, a asisti na e celebracion di Dia di Mama di Club Kibrahacha 60+, organisa den colaboracion cu Manchebo Beach Resort & Spa.

E legendario sr. Ike Cohen den feliz memoria, algun decada atras a inicia cu e proyecto aki den cual e hotel ta duna bek na comunidad y e aña aki a celebra e di 30 aniversario di e gesto comunitario aki.

Prome Minister a felicita e 175 invitadonan di Club Kibrahacha pa nan aporta na desaroyo di nos pais y tambe a gradici gerencia di Manchebo Arub Beach Resort y Club Kibrahacha 60+ pa nan aporte na e bunita celebracion di Dia di Mama.

Minister Wyatt-Ras, a expresa su gratitud sincero pa e trabao importante cu Club Kibrahacha 60+ ta haci pa nos grandinan y a desea tur presenta un feliz Dia di Mama.

Petronilia Mercedes Bergen Tromp

NAN ta yame mercedes, merce, chede, chely
Nos ta yame mama of mayo cu amor
Ruman mayor di su 11 rumannan
Mama di su 4 yiunan
Roy, ro, lucky y ami su unico yiu muhe
Mama ta nos bendicion
Nos reina, nos angel
Mama ta nos inspiracion
Su dedicacion ,su tempo, su atencion
Pa nos ta impagabel
Su crenchi alzheimer su crenchi demencia
No ta stroba nos di stim'e y cuid'e tur dia
Mayo ta keto bay nos dushi alegria
E por zundra y bisa cosnan cu nos no ta comprende tur ora
Of cosnan pa nos mesun bon
Mama tin hopi luz den su bunita curason
Nos ta gradici bon dios pa su proteccion
Y cada bendicion den su bida ayera awe y mañan cu mas fe
Su Hesus ta den dje
Su Hesus tin'e rondona
Pa su sernan stima
Danki bon dios pa permiti mama un otro aña cu bo forsa y poder dia pa dia
Nos gradicimento awe na rudia

Pabien na mi dushi y bunita mama awe y semper
Pabien pa cada dia y mas ,cu bendicion den su hogar, su cas....

Un dushi sunchi riba mama su frenta
Un dushi y feliz dia di mama

Cu amor,
Ruthy

Dedica na mi mama Doña Esperanza Farrayans de Britten dfm recordando nos mama tur dia pero awe special riba su dia "DIA DI MAMA"

PRECIOSA

Mamai , bo a pasa dolornan pa mi
cargando un barica sin por drumi
sacrificio di cuida mi cu cada movi
tin biaha cu mi bira pone bo sufri.

Mamai , momento di parto yen dolor
unico cos cu bo tabata sinti ta amor
papia den silencio cu mi pa ta trankil
pasobra momento di parto ta dificil.

Mamai ,ami como mama di 2 adulto
tambe a pasa den tur e sufrimento
mi por conta sacrificio di un mama
den cada parto cu dolor sin sclama.

Mamai , cuanto falta abo ta haci mi
con nos tabata hunto sin por drumi
pa asina conta con e dia a pasa bay
pidiendo Dios forsa pa no kita cay.

Mamai awe ta un dia unda ta pensa
con dushi bo 6 yiunan tabata pasa
un mama cu a sacrifica tur su bida
pa hiba su yiunan den bon caminda.

Danki Señor pa a regala nos e mama
cu a duna su Amor pa a wordo yama
"MAMAI "

Autor: Omaira I. Rodriguez-Britten

AMI TAMBE TA MAMA

SIN sa su nificacion
Sin sa su balor
Mi a acepta cu emocion
Pa siña ta un mama
Cu pasion y dedicacion
Cu alegria sigui plama
Inspira mi yiunan stima
Cu gracia for di ariba
Cu fe den mi deposita
Cu forsa na mi duna
Pa a guia y supervisa
Nan pasonan tur dia
Den salud y sabiduria
Cu ehempelnan bon
Di mi mama na mente
Mi a persevera fielmente
Awe den nan sapato para
Firme, honesto y bon educa
Mi regalo bek na Creador
Cu su stimacion mi por
A logra dia pa dia
Hopi biaha na rudia

Un dushi Dia di Mama!

Ruthy" Lady Ruth"

MAMA TUR DIA

Mama, un dedicacion
Mama, nos bendicion
Tur dia cu su amor
Tur cos cu e por
Un yamada di un mama
Tapa herida cu ta sana
Mama tin tur pasenshi
Mama cu bon consenshi
Cu su fe den su Creador
Rondona y inspira
Nos tur cu su calor
Hende muhe bendiciona
Feliz Dia di Mama !

Ruthy "Lady Ruth"

Universidad di Aruba ta celebra e promocion reciente di Dr. Clementia Eugene

Reimaginando maltrato di mucha: Un acercamento di capacidad di desaroyo humano

UNIVERSIDAD di Aruba ta orguyoso di Dr. Clementia Eugene, docente di e programa Social Work & Development, pa su logro di doctorado. su experencia ta enrikece nos enseñansa y e comunidad di Aruba.

Dia 30 di april 2025, Clemenia Eugene a haya su PhD riba e topico 'Reimamgining Child Maltreatment: A Human Development Capability Approach' (Reimaginando Maltrato di Mucha): Un Acercamento di Capacidad di Desaroyo Humano). El a defende su tesis exitosamente durante un sesion publico den Centrumkerk, e aula oficial di Anton de Kom Universiteit na Surinam (AdeKUS).

E estudio aki ta enfoca riba abuso di mucha na Aruba y ta analisa e prevalencia y implicacionnan pa e desaroyo humano di mucha. E investigacion ta basa riba un acercamento di derecho y e 'Human Development Capability Approach' desaroya pa Amartya Sen en Martha Nussbaum. E investigacion ta destaca con abuso ta influencia desaroyo di mucha door di haci uzo di e cuadra di Nussbaums di dies habilidad, cu ta pone enfasis riba dignidad, calidad di bida y husticia.

Pa loke ta su metodologia e estudio ta consisti di dos encuesta cuantitativo: un encuesta di scol di aña 2019 bou di 895 mucha di 12-17 aña y un encuesta di 2021 bou di 98 profesional for di diferente sector (salubridad, husticia, educacion y departamentonan social) pa husga e efectividad di e 'Child Safety Code' (e Codigo di Siguridad di Mucha). E resultadonan ta mustra un prevalencia di 78.4 %, cu ta encera mas tanto abuso fisico y menos abuso sexual dentro di famia. For di e resultadonan ta resalta cu 68.1 % di e muchanan ta cay bou di e categoria 'cantidad abou di polivictima', locual ta nifica cu nan ta experiencia no mas di dos te tres sorto di abuso. Ademas muchanan di famia di un solo mayor ta cay cu mas frecuencia den e categoria di 'catidad halto di polivictima', mientras muchanan cu ta biba cu ambos mayor ta cu mas frecuencia 'polivictima di cantidad abou'.

Ta remarcabel cu 'polivictima di cantidad halto' a demostra significante deficiencia compara cu victimanan di un solo abuso of 'polivictima di cantidad abou' den 9 di 10 habilidad. Factornan di riesgo ta entre otro sexo femenino, edad mas halto y status economico abou. Interesante ta cu e estudio ta enfatisa e normalisacion di abuso fisico dentro di e cultura Caribense, caminda e ta wordo mira como aceptabel door di mayor, educador y hasta door di e mucha mes, como resultado cu asociacion cu factornan di riesgo tipico socialdemografico ta baha. E estudio a conclui cu abuso di mucha pa bida largo ta asocia cu tur 10 habilidad di Nussbaums y cu 8 habilidad di prevalencia anual. Esaki ta nifica cu e 10 habilidadnan di Nussbaums, basa riba husticia, dignidad humano y crecemento, ta wordo stroba den e mucha su infancia. Como reaccion riba e resultadonan aki a introduci e 'Child Safety Code' (Codigo di Siguridad di Mucha), cu profesionnan a haya relevante si, pero cu su implementacion tabata un reto, principalmente ora di señala abuso, haya conseho di colega y den comunicacion cu mayor- y muchanan envolvi.

E resultadonan ta ofrece posibilidad pa redefini abuso di mucha den un contexto mas amplio di desaroyo humano durante infancia, locual ta un adicion na e acercamentonan biopsychosocial. Profesionalnan por uza e resultadonan pa reconoce señalnan di advertencia trempan y interveni na tempo. Aplicacion di e acercamento di Nussbaums por conduci na maneho di proteccion di mucha dirigi riba capacidad, protocol y temanan programa pa prevencion dirigi y servicio di prevencion pa promove siguridad y crecemento di e mucha. E investigacion ta boga pa un acercamento nobo di abuso di mucha y ta propone aki cuater cuadro teoretico pa un acercamento nobo, incluyendo (1) un cuadro basa riba capacidad pa abuso di mucha, (2) desaroyo di un 'Child Maltreatment Capability Index' (Indice di Capacidad di Maltrato di Mucha) (3) inclusion di maltrato di mucha como parti di e Human Development Index (HDI) (Indice di Desaroyo Humano), (4) un 'Family Transitional Theory of Justice' (Teoria Transicional di Husticia) pa splica con un generacion di famia por pasa p'e siguiente liber di maltrato. E proposicionnan aki ta enfatisa ponemento di mucha central den programanan di desaroyo duradero, tanto localmente como mundialmente, di manera cu nan siguridad y bienestar na Aruba y pafo di Aruba ta wordo promove

Mama, nos tesoro mas precioso

Un dia pa celebra su amor incondicional!

DIADOMINGO awo, Aruba ta lanta cu un sentimento di gratitud y alegria den aire. Ta Dia di Mama, un ocasion special pa honra e ser keri cu ta ocupa un luga unico y insustituibel den nos curason: nos mama.

For di e momento cu nos a habri nos wowo pa prome biaha den e mundo aki, nos mama tabata e prome cara familiar, e prome bos reconfortante, e prome fuente di un amor puro y sin limite. Su brasa tabata nos refugio sigur, un luga unda nos por a sinti protegi contra tur adversidad. Su guia tabata nos kompas, mustrando nos e caminda corecto y inspirando nos pa bira e miho version di nos mes.

Un mama ta mas cu un simpel relacion di sanger; e ta un laso spiritual, un conexion profundo cu ta surpasa tur obstaculo. Nan ta nos prome maestro, inculcando den nos e balornan fundamental cu ta forma nos caracter. Nan ta nos amiga mas fiel, compartiendo nos alegria y sosteniendo nos den momentonan dificil. Nan ta nos sosten incondicional, semper presente pa celebra nos exito y pa lora nos heridanan cu nan cariño.
E amor di un mama ta un regalo inigualabel, un tesoro cu nos ta atesora pa semper. Nan dedicacion ta incansabel, nan sacrificio ta inmenso, y nan pasenshi ta infinito. Nan a pasa oranan sin fin ta cuida nos, ta sacrifica nan propio necesidadnan pa sigura nos bienestar, y ta nutri nos cu nan amor incondicional.

Riba e dia special aki, laga nos tuma un momento pa reflexiona riba e influencia profundo cu nos mama tin den nos bida. Laga nos reconoce tur e esfuerso, tur e cariño, tur e atencion cu nan a dedica na nos. Laga nos gradici nan pa e lesnan cu nan a siña nos, pa e sosten cu nan a brinda nos, y pa e amor cu semper a guia nos.

No ta importa si nos mama ta cerca, bendicionando nos cu su presencia y su sonrisa, of si circunstancianan a hibe leu, den nos memoria y den nos curason nan ta biba pa semper. Un simpel gesto di cariño, un palabra di aprecio, un yamada sincero, of un sorpresa special por haci e dia di nos mama uno inolvidabel y mustr'e cuanto nos ta stima y balora nan.

Laga nos celebra cu entusiasmo Dia di Mama, un dia pa honra e ser mas precioso den nos bida. Na tur mama di Aruba, y na tur mama den henter mundo, hopi pabien riba boso dia! Boso t'e tesoro mas grandi cu nos por tin!

Celebra e espectaculo celestial

Awe ta Dia Mundial di Parha Migratorio

CADA aña, cu entusiasmo, Aruba ta uni na e celebracion mundial di e Dia Mundial di Parha Migratorio, un ocasion special pa reconoce e maraviyoso biahe di miles di parha cu ta transita nos shelonan. Celebra riba e di dos diasabra di mei, e dia aki ta un recordatorio potente di e interconexion di nos ecosistema global y e necesidad urgente pa proteha e criaturanan aki y nan habitat.

Aruba, situa strategicamente den Caribe, ta hunga un rol crucial den e rutanan migratorio di diferente especie di parha. Durante nan exodo for di e friu di Norte America pa e calor di Sur America, y vice versa, nos isla ta ofrece un oasis di descanso y reabastecimento. E zonanan humedo manera Bubali Plas, e mondinan seco yen di flora nativo y nos costanan sereno ta provee nan cu cuminda, awa y un luga sigur pa sosega prome cu nan continua nan biahe monumental.

E variedad di parhanan migratorio cu ta bishita Aruba ta realmente impresionante. Observadornan di parha, tanto local como internacional, ta keda encanta p'e presencia di especienan manera e garza elegante, e diferente tipo di pato, e chuchubin colorido, y un cantidad di otro parha di costa y di mondi. Cada un di nan ta trece un toke special n'e biodiversidad di nos isla, y nan presencia ta un testimonio di e importancia di Aruba como un punto di parada vital.

Sinembargo, e biahe di e parhanan migratorio no ta sin desafio. Nan ta enfrenta perdida di habitat debi na desaroyo humano, contaminacion, cambio di clima cu ta altera nan rutanan tradicional, y peliger di predadornan. E Dia Mundial di Parha Migratorio ta un plataforma pa conscientisa tocante e menasanan aki y pa inspira accionnan concreto na tur nivel di sociedad.

Na Aruba, nos por celebra e dia aki na diferente manera. Participacion den actividadnan di observacion di parha organisa pa e diferente organisacionnan di conservacion local ta un excelente forma pa experencia e beyesa di e parhanan di cerca y siña mas tocante nan bida y e retonan cu nan ta enfrenta. Tambe nos por contribui na nan bienestar door di promove plantacion di mata nativo den nos hardinnan, evita uzo di pesticida dañino, y mantene nos naturalesa limpi y intacto.

E Dia Mundial di Parha Migratorio ta un oportunidad pa reflexiona riba e rol cu cada un di nos ta hunga den e conservacion di e mundo natural. Accionnan chikito na nivel local por tin un impacto grandi riba e sobrevivencia di e parhanan migratorio. Laga nos uni nos forsa pa sigura cu e shelonan di Aruba y di henter mundo ta sigui yena cu e presencia gracioso y e cantica melodioso di e bishitantenan aki di hala. Ban haci tur dia un dia pa aprecia y proteha e espectaculo celestial di e parhanan migratorio.

Aruba ta anfitrion di un training pa inspector di islanan di Caribe Hulandes

Riba tereno di siguridad di alimentacion

SIGURIDAD di alimentacion den Caribe Hulandes ta dal un paso grandi e siman aki cu inspectornan di Aruba, Bonairo y Sint Maarten participando na un entrenamento intensivo y practico, cu e meta pa fortalece e supervision riba siguridad di alimentacion den region.

Di 5 te 9 di mei 2025, Aruba ta anfitrion di e training practico aki como parti di e Programa di Educacion, Entrenamento y Ehercicio di DuCaPHEN. E training a wordo duna pa experto di e autoridad Hulandes pa Siguridad di Alimento y Productonan pa Consumido – Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), un autoridad reconoci mundialmente pa cu maneho di riesgo di alimento.

E training tawata diseña pa duna e inspectornan e herment y tecnica necesario pa identifica, evalua y maneha riesgo pa salud relaciona cu alimento. E programa ta un combinacion di un modulo di e-learning preparatorio y un curso practico unda e inspectornan a bishita un supermercado y un restaurant di Hotel pa practica locual nan a siña. E inspectornan a desaroya habilidadnan esencial den maneho di higiena, deteccion di malesa relaciona cu alimento, control alergenico, regulacion di temperatura y tecnica real di inspeccion.

E entrenamento aki no solamente ta yuda pa subi e nivel di practicanan pa cu siguridad di alimento, pero tambe pa fortalece cooperacion y harmonisacion di standarnan entre nos isla den reino.

Cu entrenamento di su personal di inspeccion, Departamento di Salud Publico (DVG) ta reafirma su compromiso pa sigui proteha e salud di tur residente y bishitante, y pa sigui promove un cultura di excelencia den siguridad di alimento den region.

Bo tabata den airplane mode? Aruba Doet ta aki!

SI acaso bo no a nota ainda, Aruba Doet 2025 ta den porta, riba 16 y 17 di mei! Probablemente bo a mira bannernan riba caminda, scucha e jingle na radio, of a topa cu un cantidad di postnan riba social media.

E aña aki Aruba Doet ta conta cu 160 proyecto cu lo beneficia di mas o menos 3,000 boluntario, y nos ta buscando 400 boluntario mas pa por realisa esaki. Bishita www.arubadoet.com y registra pa un proyecto cu tin bo interes y unda bo por duna un man. Bo a registra caba? Super bon! Kisas bo conoce mas hende cu lo kier duna bek na comunidad, anima nan pa registra tambe y forma parti di e evento di boluntario di mas grandi ariba nos isla.

Aruba Doet ta un proyecto cu ta cay bou di CEDE Aruba, den colaboracion cu Oranje Fonds. Esaki ta e di 13 edicion di Aruba Doet, unda boluntarionan ta bini hunto y contribui na e diferente proyectonan cu a registra ariba e website di Aruba Doet, entre otro: limpiesa di beach y area nan di naturalesa, actividad nan social cu personanan cu necesidad special y gruponan vulnerabel, y embeyecemento di algun scolnan, centronan di bario y clubnan deportivo.

E ceremonia di apertura di Aruba Doet lo tuma luga dia 16 di mei na Grupo Scout Sonrisa situa na Santa Cruz, Pavia 22A. Durante e apertura, Gobernador di Aruba, Sr. Alfonso Boekhoudt, lo duna inicio oficial na Aruba Doet y lo enfatisa e importancia di e iniciativa pa e comunidad, y alabes inspira e

comunidad pa participa y contribui na e bienestar di Aruba.

Pa mas informacion y pa tin un bista di tur e proyectonan, bishita www.arubadoet.com.

No duda, bin yuda!

Despues di 9 siman intensivo

15 Polis a termina curso di 'Project Management' cu exito

RECIENTEMENTE un grupo di 15 Polis a participa na e curso di Project Management. Bou esfuerso di alto-comisario di Polis drs. Ramon Arnhem cu e meta di sigui inverti den e desaroyo di e agente policial a organisa e curso aki.

Cu un bon cooperacion cu DOC opleiding pa nan experticio y bon experiencia, 15 polis a haya e oportunidad di haci e curso aki cu a dura 9 siman largo cu a inicia for di januari te cu april ultimo.

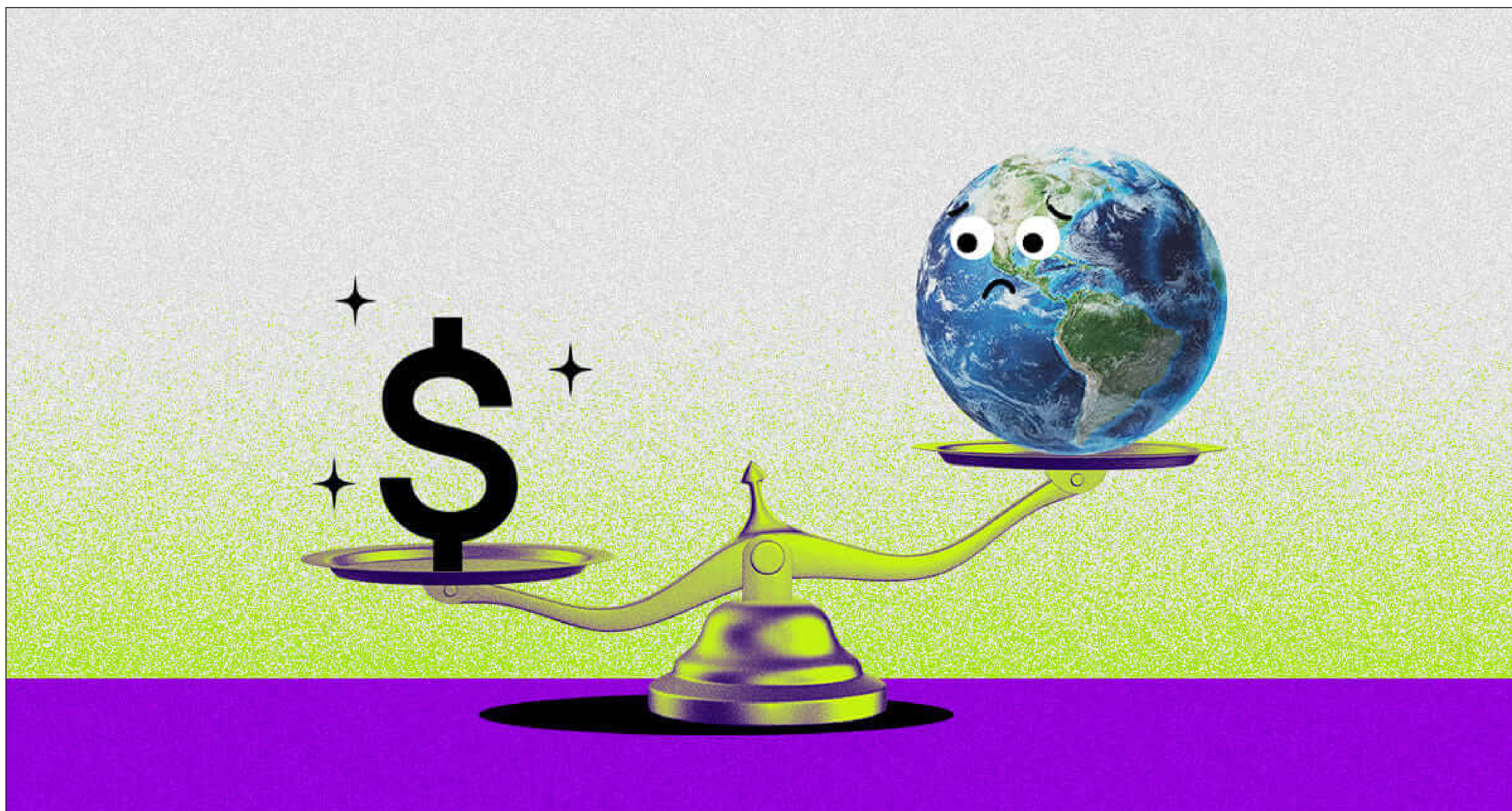
E curso a incera diferente temanan importante den e module manera: Team building, planificacion, maneho y mucho mas.

E grupo di 15 Polis despues di trabou duro tur a caba e curso cu exito. Cuerpo Policial Aruba ta masha orguyoso cu tur a logra pasa curso, como tambe ta yama danki na DOC opleiding cu a haci esaki posibel pa asina e agentenan por haya un tool extra den nan carera policial.

Un oportunidad pa reflexion y accion na Aruba

Awe ta Dia Mundial di Comercio Husto

DIA 10 di mei ta marca e celebracion anual di Dia Mundial di Comercio Husto, un fecha importante pa reflexiona riba e impacto di nos consumo y promove un sistema comercial mas humano y sostenibel. Na Aruba, un isla cu un economia parcialmente depende di importacion y turismo, e principionan di comercio husto ta resona specialmente.

Comercio husto ta mas cu un simpel transaccion comercial. E ta un movemento global cu ta busca pa establece relacionnan comercial basa riba transparencia, respet y solidaridad cu productornan marginalisa, specialmente den e paisnan den desaroyo. E ta enfoca riba paga un prijs husto pa nan productonan, creando asina un base pa un miho calidad di bida, acceso na educacion y cuido medico, y inversion den desaroyo comunitario.

Na Aruba, nos ta consumi un variedad di producto importa, for di cuminda te na artesania. Hopi biaha, e productornan tras di e productonan aki ta traha den condicionnan precario y ta ricibi un pago minimo cu apenas ta cubri nan gastonan. Comercio husto ta ofrece un alternativa, garantisando cu nan ta ricibi un prijs cu ta refleha e berdadero balor di nan trabou y cu ta permiti nan hiba un bida digno.

E beneficionan di comercio husto ta bay mas leu cu e productor individual. E ta contribui na un desaroyo mas sostenibel door di promove practicanan agricola y productivo responsabel cu ta proteha nos medio ambiente. Tambe e ta empodera comunidadnan, fortaleciendo nan autonomia y capacidad pa tuma decisionnan riba nan propio futuro.

Den e contexto Arubiano, unda nos ta aprecia calidad y autenticidad, comercio husto por habri porta pa productonan unico y di calidad halto, produci cu atencion na detayenan y cu un storia tras di nan. E por enrikece nos mercado cu variedad y alinea nos balornan di solidaridad y empatia cu nos actonan di consumo.

E celebracion di Dia Mundial di Comercio Husto na Aruba ta un oportunidad pa educa y conscientisa nos comunidad riba e importancia di haci escohonan consciente ora di cumpra. Nos por busca productonan cu e label di comercio husto, apoya negoshinan local cu ta practica principionan di comercio etico, y exigi mas transparencia den e cadena di suministro di e productonan cu nos ta consumi.

Cada un di nos tin e poder di contribui na un sistema comercial mas husto. Haciendo escohonan informa y apoyando iniciativanan di comercio husto, nos ta inverti den un futuro mas igualitario y sostenibel pa tur. Laga Dia Mundial di Comercio Husto ta un recordatorio cu nos compra por ta un acto di solidaridad y un paso pa un mundo mas husto.

Parlamentario di AVP: Jennifer Arends-Reyes:

E dialogo structural cu sector turistico ta un pilar pa desaroyo sostenibel di Aruba

RECIENTEMENTE e comision di Turismo di Parlamento a tene un reunion importante cu e directiva di AHATA (Aruba Hotel and Tourism Association) pa trata varios tema strategico relaciona cu desaroyo di turismo na Aruba.

Durante e encuentro, a maneha un agenda cu a inclui e siguiente temanan manera: Calidad riba Cantidad: E necesidad pa enfoca riba calidad di turista na luga di cantidad y percura cu e carga di turismo no ta un molester pa medio ambiente ni e comunidad local; y Strategia di Turismo: *Cu enfoke pa traha un plan di accion concreto pa promove un turismo sostenibel cu ta beneficia tur sector y no solamente e cadena di hotel.*

Parlamentarionan tambe tabatin oportunidad di dialoga cu representantenan di AHATA tocante e Modelo di Negoshi di Hotel: Ki manera e modelo di negoshi di hotel ta cambia segun e demanda actual y ki medida tuma pa proteha stabilidad di e sector; Efecto di Guera di Tarifa: *E impacto di guera di tarifanan riba e industria hotelero y e consecuencia pa otro sector economico*; y Incentivo Fiscal: *E efecto di incentivo fiscal cu ta caduca y loke e por nifica pa inversionista y e mercado turistico di Aruba.*
Otro tema cu tambe a toca durante e reunion tabata Escasez di Personal: E retonan relaciona cu falta di personal den turismo y con esaki ta afecta servicio na hotel, restaurant y otro sector; Ehecucion di Ley: *Importancia di un ehecucion structural y consecuente di ley turistico pa garantisa e nivel di calidad cu Aruba ta busca*; y Contribucion Fiscal di e Sector: *Ki manera e sector turistico por sigui hunga un rol importante den e recuperacion economico di Aruba mediante contribucion fiscal.*

Jennifer Arends-Reyes a expresa su gratitud pa e participacion activo di e directiva di AHATA y pa e interes y atencion cu miembronan di Parlamento a demostra durante e reunion.
"Nos ta na un momento crucial pa nos industria turistico. Esaki ta e motibo pa nos comision a tuma e paso pa sostene un dialogo periodico cu e entidadnan principal di turismo na Aruba. Lo sigui boga pa nos mantene un comunicacion habri y continuo pa por sigui defende e interesnan di Aruba y e comunidad local," Arends-Reyes a bisa.

Esaki ta e prome di un serie di reunion cu ta programa pa mantene Parlamento actualisa cu e desaroyo y retonan mas importante den e sector turistico, cu enfoke riba sostenibilidad y bienestar di nos pais.

PPA cu e pregunta crucial na Gabinete AVP-Futuro:

Nos lo keda baas den nos mes cas despues di e Rijkswet?

PARLAMENTARIO Otmar Oduber di e fraccion di PPA tin mas di 100 dia ta wardando pa Presidente di Parlamento yama un reunion pa forma un frente nacional y para p'e derechonan di pais Aruba. Segun Oduber, ta falta di integridad y responsabilidad cu Parlamento mes ta viola nan propio reglamento di ordo, unda ta poni claramente cu dentro di 30 dia cu un parlamentario pidi pa un reunion publico, esaki mester haya su atencion y wordo agenda. Sinembargo e propio Presidente di Parlamento no ta sigui su reglamento di ordo y ta contradeci e actitud di ta imparcial den su funcion.

"Desde 1 di mei interes a subi di 5.2% pa 6.9% y esaki lo keda core te ora nos hiba e discusionnan pa yega na un ley nobo di Rijkswet, cual lo tuma luga na luna di october/ november, segun fecha cu e gobierno actual a indica", e parlamentario a subraya. For di un principio PPA ta boga pa un frente nacional y a haci un suplica na tur politico, pa laga nan diferencia di opinion personal un banda y forma un bloke di union como e organo di mas halto di Aruba.

E pregunta critico: *"Nos lo keda baas den nos mes cas?"* cu e parlamentario a haci na Prome Minister Eman no a ricibi

contesta directo. *"Ta preocupante y lamentabel cu no kier papia riba e topico aki y ta djis keda focus riba e placa cu e accion aki lo trece. E lucha cu nos grandinan a inicia den e añanan 40 – 50, di cual awe nos ta disfruta di nos Status Aparte for di 1986, ta na peliger y ta mustra cu nos ta bayendo den e direccion, unda cu materialismo ta vence idealismo, en bes nos para pa nos derecho constitucional cu nos tin den Reino y e derecho cu nos tin pa haya ayudo tambe conforme articulo 36 di nos constitucion"* tabata Oduber su expresion.

Oduber ta di opinion cu e parlamento aki ta refleha uno di ta disfuncional y sigur no tin democracia den parlamento. *"Nan kier silencia fraccion di PPA, door di no laga nos participa na e reunion di IPKO na Hulanda, sinembargo e siman aki, nos a reuni cu e mesun hendenan y instancianan di Eerste y Tweede Kamer na Aruba si. Esaki ta mustra mas un accion cu kier evita pa PPA trece su pensamento critico dilanti tocante Rijkswet,"* Otmar a finalisa bisando.

Contrario na Ministernan Geoffrey Wever y Gerlien Croes;

Parlamentarionan di Futuro awor si ta compronde cu FCCA mester di fondo

DIA 28 di maart den varios sentido tabata un dia scur pa Aruba. T'e dia cu un bon gobierno, Gabinete Wever-Croes II a bay cas. T'e dia cu e coalicion forsa di AVP y Futuro a huramenta, pero faltando dos minister. T'e dia cu a rush pa trat'e presupuesto di 2025, sin cu e parlamentarionan di AVP y Futuro por a prepara nan mes debidamente. Y awor ta bin resulta cu debi cu nan tabata mal prepara, nan a perhudica FCCA y e 3600 famianan cu ta wardando pa haya un cas.

Dicon nos ta bisa esey? Pasobra e siman aki FCCA tabata den Parlamento riba invitacion di presidente di Comision Financiero, sra. Shailiny Tromp-Lee (MEP), y nan a splica con urgente e ayudo di gobierno ta.

Nan ta referi na entre otro e ayudo cu Gabinete Wever-Croes II a inclui den presupuesto 2025.

- 17 miyon pa un fiansa na FCCA na un interes abou; cu e fiansa aki FCCA por a construi 100 pa 200 cas cada aña
- 2.7 miyon pa aumenta e huursubsidie cu gobierno ta paga na FCCA, p'asina FCCA por huur e casnan social na un suma mas abou yudando asina esnan cu no por paga un huur halto

Lamentablemente ministernan Geoffrey Wever y Gerlien Croes den e reunion di dia 28 di maart, a corta ambos suma, lagando nada pa FCCA. A pone e suma aki cu ta asina urgente, pa hinke den un fondo di inversion sin cu tin un proyecto cla p'esaki. Un cambio inexplicabel. Mas lamentabel ta cu e parlamentarionan di AVP y Futuro, di cual mayoria no tabata ni 24 ora parlamentario, no a compronde kico ta pasando, y a djis sigui ordo di nan partido pa aproba e cortamento.

Durante e reunion cu FCCA e siman aki e parlamentarionan ey a haya tur splicacion, y nan a realisa con nan ministernan Geoffrey Wever y Gerlien Croes a manipula nan. Pasobra mesora nan tambe a realisa e urgencia y necesidad pa gobierno yuda FCCA p'e miles di famianan por haya un dak riba nan cabes.

FCCA a informa formadonan

Loke mas a hala atencion durante e reunion e siman aki, tabata cu FCCA a informa Parlamento cu nan a informa formadonan Mike Eman y Gerlien Croes di e situacion critico di FCCA y cuanto nan tin mester di e fondonan. Pues ta obvio cu tanto Mike Eman, Gerlien Croes como Geoffrey Wever, tabata di hopi mala fe dia 28 di maart, ora nan a manipula nan fraccionnan den parlamento, nenga di duna nan informacion, y asina a perhudica miles di famia wardando pa haya un cas.

Fraccion di MEP ta condena e acto aki di e gobierno nobo, y ta mas comprometi aun pa pone presion pa FCCA haya e fondonan necesario pa construi casnan social na Aruba.

RECAP WEEK 19 [PG. 56]
TRENDING [PG. 62]
SPORTS [PG. 66]

AWEMainta.NL

WWW.AWEMAINTA.COM ▪ 588-0022 ▪ NOTICIA@AWEMAINTA.COM

ZATERDAG, 10 MEI 2025

EEN HOF IN BEWEGING:

REFLECTIE, REALITEIT EN REGIONALE VERANKERING IN 2024

Een Hof in beweging:

Reflectie, realiteit en regionale verankering in 2024

IN 2024 stond het Gemeenschappelijk Hof van Justitie (GHJ) stil bij een indrukwekkende mijlpaal: het 155-jarig bestaan van de organisatie. Dit jubileumjaar bood ruimte voor zowel introspectie als hervorming. De combinatie van een uitgebreid jaarverslag en een nauwkeurige jaarrekening geeft een rijk beeld van een instelling die haar maatschappelijke taak serieus neemt, maar zich ook geconfronteerd ziet met financiële, organisatorische en culturele uitdagingen.

Een financieel fragiel fundament

De jaarrekening sluit af met een verlies van 1,158 miljoen Antilliaanse gulden – een zorgwekkend signaal. De stijging in personeelskosten, gekoppeld aan inflatoire druk en correcties op oude vorderingen, resulteerde in een aanzienlijke inperking van het eigen vermogen, dat daalde van NAf. 2.538.000 naar NAf. 1.380.000. Tegelijkertijd werd een pensioenvoorziening van ruim NAf. 8,5 miljoen opgenomen, waarvan de precieze afwikkeling met de betrokken landen onzeker blijft.

Hoewel er binnen de operationele kasstromen een kleine positieve beweging zichtbaar was, bleef de algehele kaspositie onder druk staan. Duidelijk is dat het Hof zijn financiële huishouding met uiterste zorgvuldigheid beheert, maar dat structurele oplossingen voor begrotingszekerheid noodzakelijk blijven.

Verantwoordelijkheid, vernieuwing en verbondenheid

Het jaarverslag onderstreept niet alleen de financiële realiteit, maar ook de veerkracht en ambities van het Hof. Digitalisering stond hoog op de agenda: het zaaksysteem GEAR werd verder doorontwikkeld en de aanlevering van dossiers aan de Hoge Raad verloopt nu sneller en veiliger. Deze technologische vernieuwingen zijn essentieel in een regio waar afstand en infrastructuur vaak beperkende factoren zijn.

Een andere speerpunt is de zogeheten “Caribisering” van het Hof. Het beleid is erop gericht juristen aan te trekken die geboren, getogen of geworteld zijn in de Caribische context. Deze lokale verankering moet de legitimiteit en toegankelijkheid van de rechtspraak vergroten. Tegelijkertijd erkent het bestuur het belang van tijdelijke inzet van rechters uit Nederland om dynamiek en internationale aansluiting te waarborgen.

Een cultuur van kwaliteit en educatie

Via de Hof Academy werd in 2024 verder gebouwd aan een leercultuur. Twee kennisweken boden juridische verdieping

en vaardigheden, aangevuld met cursussen voor externe partijen. De kwaliteit van rechtspraak kreeg ook gestalte via taalbeleid en tolkeninzet: alle procespartijen mogen zich voortaan in het Engels, Nederlands of Papiamento uiten, wat de rechtvaardigheid en het vertrouwen ten goede komt.

Het Hof liet zich eveneens zien als een betrokken maatschappelijke actor. Culturele projecten, open dagen en deelname aan jobfairs versterkten de verbinding met de samenleving. Daarbij vormde het 155-jarig bestaan een symbolisch ankerpunt om te reflecteren op het publieke belang van onafhankelijke en toegankelijke rechtspraak.

Vertrouwen als kompas

In een tijd van maatschappelijke polarisatie, economische druk en bestuurlijke transformatie, toont het GHJ zich als een anker van rechtsstatelijkheid. De Beheerraad en het Bestuur onderstrepen in hun verslagen het belang van samenwerking met de vier landen binnen het Koninkrijk. Alleen in gezamenlijkheid kan het Hof duurzaam functioneren als hoeder van de rechtsorde en beschermer van fundamentele rechten.

Terwijl het verlies over 2024 op papier staat, zijn de winsten op andere fronten minder tastbaar maar niet minder betekenisvol. De koers naar integriteit, efficiëntie en regionale inbedding is ingezet – en verdient structurele steun. Want de kracht van rechtspraak ligt uiteindelijk niet alleen in cijfers, maar in vertrouwen.

Toekomst onder druk:

Structurele bezorgdheden rondom zorgkosten op Aruba

HOEWEL het Uitvoeringsorgaan AZV (UO AZV) het boekjaar 2024 positief heeft afgesloten zonder directe overheidssteun, tekenen zich in het jaarverslag diverse structurele bezorgdheden af die de houdbaarheid van de zorgfinanciering op Aruba onder druk zetten.

Deze bezorgdheden zijn niet nieuw, maar nemen in urgentie toe en vergen beleidsmatige aandacht. Onderstaande analyse bundelt de kernpunten uit het jaarverslag 2024, met verwijzing naar ontwikkelingen sinds 2021.

Vergrijzing als structureel risico

Een van de meest uitgesproken zorgen in het verslag is de onmiskenbare vergrijzing van de Arubaanse bevolking. Volgens AZV zal deze demografische verschuiving in de komende jaren leiden tot een exponentiële toename van de zorgvraag.

Hoewel het Meerjaren Financieel Kader (MFK) buffers en groeiplafonds bevat om deze stijging op te vangen, erkent AZV dat de huidige reserves slechts tijdelijk verlichting kunnen bieden. Het gevaar bestaat dat bij aanhoudende vergrijzing zonder aanvullende hervormingen de betaalbaarheid en beschikbaarheid van zorg in het gedrang komt (Jaarverslag AZV 2024, §2.1).

Afhankelijkheid van tijdelijke economische meevallers

Het positieve exploitatiesaldo van 2024 was mede te danken aan een sterk herstel van de lokale economie en hogere inkomsten uit de bestemmingsheffing AZV (BAZV). AZV onderkent echter dat deze opbrengsten van tijdelijke aard zijn. Het verslag waarschuwt dat het gebruik van deze incidentele inkomsten voor structurele uitgaven zoals extra zorgvolume onverstandig is.

Binnen het MFK wordt nadrukkelijk gepleit voor het ontkoppelen van inkomsten en uitgaven om schommelingen te dempen (AZV 2024, §2.1). Dit sluit aan bij eerdere zorgen over economische kwetsbaarheid uit de verslagen van 2021 en 2022, waarin COVID-19 een forse daling van premie-inkomsten veroorzaakte (AZV 2021, §2.4).

Draagvlak voor hervormingen onder druk

De introductie van het MFK en de implementatie van het zorgakkoord vereisen intensieve samenwerking met zorgverleners, beleidsmakers en maatschappelijke organisaties. AZV erkent dat het tijd kost om alle betrokkenen mee te nemen in deze nieuwe werkwijze. Gebrek aan draagvlak of onbegrip kan leiden tot stagnatie in noodzakelijke hervormingen.

In het verleden leidde het "5-wave model" (2020–2022) tot spanningen binnen de sector door abrupte bezuinigingsmaatregelen. AZV stelt nu dat het MFK een stabieler alternatief biedt, mits consistent toegepast en breed gedragen (AZV 2023, §2.1).

Verleiding tot terugval in oude patronen

AZV waarschuwt beleidsmakers voor de verleiding om meevallers in de begroting direct te vertalen naar hogere zorguitgaven, zonder toetsing aan doelmatigheid. Deze praktijk heeft in het verleden bijgedragen aan een onhoudbare kostenontwikkeling. Het MFK tracht dit tegen te gaan door uitgavenplafonds te koppelen aan economische groeicijfers en door jaarlijkse doelmatigheidsanalyses in te bouwen (AZV 2024, §2.1). In 2024 werd de tandheelkundige zorg als eerste onderwerp onder de loep genomen, wat wijst op het bestaan van ondoelmatige of inefficiënte zorgstromen die hervorming vereisen.

De jaarverslagen van AZV tonen een duidelijke verschuiving van crisismanagement naar strategisch financieel beheer. Toch blijft de toekomst van het Arubaanse zorgstelsel kwetsbaar zolang structurele bezorgdheden niet integraal worden aangepakt. De combinatie van vergrijzing, politieke druk, economische onzekerheid en implementatie-uitdagingen vereist robuust en gedragen beleid. Zonder blijvende hervormingen en heldere kaders dreigt zelfs het huidige positieve financiële resultaat op termijn niet voldoende te zijn om de zorg duurzaam toegankelijk te houden.

Bronnen:

• *Uitvoeringsorgaan AZV. Jaarverslagen 2021–2024.*
• *Jaarverslag AZV 2024, §2.1 Meerjaren Financieel Kader en Zorgakkoord.*
• *Jaarverslag AZV 2023, §2.1 Hervormingsdruk en evaluatie 5-wave model.*
• *Jaarverslag AZV 2022, §2.1 Economische impact en versobering positieve lijst.*
• *Jaarverslag AZV 2021, §2.4 Overheidsbijdrage en liquiditeitscrisis.*

ATA jaarverslag 2024:

Sterk herstel en groei, maar nieuwe koers noodzakelijk

DE Aruba Tourism Authority (ATA) presenteerde in haar Jaarverslag 2024 indrukwekkende resultaten. De Arubaanse toerismesector bereikte niet alleen recordhoogtes in bezoekersaantallen en inkomsten, maar ook significante stappen richting duurzame toeristische ontwikkeling werden gezet. Toch wijzen de uitkomsten van het Corporate Plan 2025 op belangrijke aandachtspunten die aangepakt moeten worden om de transitie naar regeneratief toerisme daadwerkelijk te realiseren.

Recordcijfers en Economische Groei
In 2024 verwelkomde Aruba 1.421.616 stay-over bezoekers, een stijging van 13% ten opzichte van 2023. Dit resulteerde in een historisch hoog niveau van Tourism Receipts van Afl. 5,4 miljard, ruim boven de doelstelling van 6% groei. Ook het gemiddelde bestedingspatroon per bezoeker nam toe, met een stijging in RevPAR van 12% en een ADR-groei van 7% bij hotels.

De groei was vooral sterk in de Noord-Amerikaanse markt, goed voor 80% van het totaal aantal bezoekers. De Latijns-Amerikaanse markt liet met een groei van 34% een uitzonderlijke prestatie zien, terwijl de Europese markt achterbleef met slechts 3% groei.

Strategische Successen
ATA's marketingcampagne "The Aruba Effect" werd verder ontwikkeld met de introductie van de 'Protect It'-fase, gericht op bewustwording over natuurbescherming en cultureel erfgoed. Ook werd het real-time bezoekersmanagementsysteem uitgerold om de druk op populaire locaties te beheersen.

Aandachtspunten voor Verbetering conform Corporate Plan 2025
Ondanks de positieve resultaten zijn er diverse structurele aandachtspunten die in lijn met het Corporate Plan 2025 prioriteit moeten krijgen:

1. Transitie naar Regeneratief Toerisme
○ De nadruk ligt nu nog sterk op het HVLI-model (High-Value, Low-Impact), maar de overstap naar een regeneratief toerismemodel is noodzakelijk. Dit houdt in dat het toerisme actief moet bijdragen aan het herstel van natuurlijke ecosystemen en culturele waarden. Concrete acties, zoals implementatie van circulaire economieprincipes en versterking van lokale gemeenschappen, moeten sneller van de grond komen.

2. Overtoerisme en Draagkracht van het Eiland
○ Aruba nadert zijn ecologische en sociale draagkracht. Volgens het Corporate Plan 2025 moet de focus verschuiven van volumegroei naar stabilisatie van het bezoekersaantal met een 'replacement strategy'. Het aantrekken van minder, maar hoogwaardigere bezoekers is essentieel.

3. Europees Marktpotentieel Blijft Onderbenut
○ De terugval van de Europese markt vereist een herziening van de marketingstrategie. Hoewel de focus op de Noord-Amerikaanse markt begrijpelijk is, biedt de Europese markt kansen voor het aantrekken van de gewenste high-value bezoekers, vooral binnen de niches zoals eco-toerisme, wellness en culinair toerisme.

4. Betere Lokale Inbedding en Gemeenschapsdeelname
○ Het betrekken van de lokale gemeenschap bij toeristische initiatieven blijft achter. ATA moet haar inspanningen vergroten om het toerisme ten goede te laten komen aan de lokale bevolking, onder meer via de ontwikkeling van kleinschalige ondernemingen en culturele projecten.

5. Implementatie Duurzaam Cruise Toerisme
○ De groei van de cruise-industrie vereist een duurzame strategie. Het Corporate Plan 2025 pleit voor een balans tussen economische voordelen en bescherming van natuur en gemeenschap. Concrete maatregelen en samenwerkingen met de Aruba Ports Authority moeten nog tot stand worden gebracht.

Hoewel het Jaarverslag 2024 een positieve balans toont, is het duidelijk dat de focus vanaf 2025 moet verschuiven naar het waarborgen van de langetermijnlevensvatbaarheid van het toerisme op Aruba. Dit vraagt om een daadkrachtige implementatie van de strategische pijlers uit het Corporate Plan 2025, gericht op een balans tussen economische groei, welzijn van de bevolking en bescherming van de natuurlijke en culturele rijkdommen van het eiland. Alleen dan blijft Aruba niet alleen een 'One Happy Island' voor bezoekers, maar ook voor haar inwoners.

Luchtvaart in Nederland groeit licht

Meer passagiers, minder vracht in eerste kwartaal 2025

IN het eerste kwartaal van 2025 reisden 16,6 miljoen passagiers van en naar de vijf nationale luchthavens van Nederland. Dat is ruim 2 procent meer dan in dezelfde periode in 2024. Het aantal vluchten in het handelsverkeer bleef met 121.500 vrijwel gelijk. De luchtvrachtsector kende daarentegen een daling van 8,1 procent tot 352.000 ton. Dat blijkt uit nieuwe cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Schiphol blijft dominant

Amsterdam Airport Schiphol blijft verreweg de grootste luchthaven van Nederland. In de eerste drie maanden van 2025 verwerkte Schiphol 14,8 miljoen passagiers—89 procent van het totale luchtvaartverkeer van en naar Nederland. Dit is bijna 3 procent meer dan in het eerste kwartaal van 2024.

Ook Rotterdam The Hague Airport liet een stijging zien: het aantal passagiers nam toe met 2,5 procent tot 413.600. Het aantal vluchten daalde daar licht met 2,1 procent. Eindhoven Airport kende een lichte afname van het aantal passagiers (-2,8 procent) en vluchten (-3,7 procent). De grootste daling werd genoteerd op Maastricht Aachen Airport, waar 47 procent minder passagiers werden vervoerd. Deze terugval wordt toegeschreven aan het wegvallen van meerdere winterbestemmingen.

Terug op pre-coronaniveau

Rotterdam The Hague Airport en Eindhoven Airport hebben het verkeersniveau van voor de coronapandemie overtroffen. In vergelijking met het eerste kwartaal van 2019 is het aantal vluchten op Rotterdam met 8 procent gestegen en het aantal passagiers met meer dan 30 procent. Voor Eindhoven geldt een stijging van 3,3 procent in vluchten en 5,8 procent in passagiersaantallen ten opzichte van 2019.

Flinke daling luchtvracht

De luchtvrachtsector kende een duidelijke daling. In totaal werd 352.000 ton vracht vervoerd, tegen 383.000 ton in het eerste kwartaal van 2024. Van die vracht werd 98 procent via Schiphol afgehandeld, goed voor 345.000 ton, een afname van ruim 8 procent. Maastricht Aachen Airport verwerkte 7.300 ton vracht, een stijging van 7,8 procent.

De meeste luchtvracht kwam uit of ging naar Azië (198.700 ton), gevolgd door Noord-Amerika (59.100 ton) en Midden- en Zuid-Amerika (37.800 ton). Samen waren deze regio's goed voor 83 procent van de totale vracht. Binnen Europa werd 12.600 ton vervoerd, waarvan bijna de helft afkomstig was uit Duitsland (6.100 ton). Buiten de EU was Turkije de grootste vrachtpartner met 10.200 ton.

Van alle landen was China de belangrijkste vrachtpartner, gevolgd door de Verenigde Staten en de Verenigde Arabische Emiraten. Samen waren deze landen goed voor 155.000 ton, oftewel 44 procent van de totale luchtvracht.

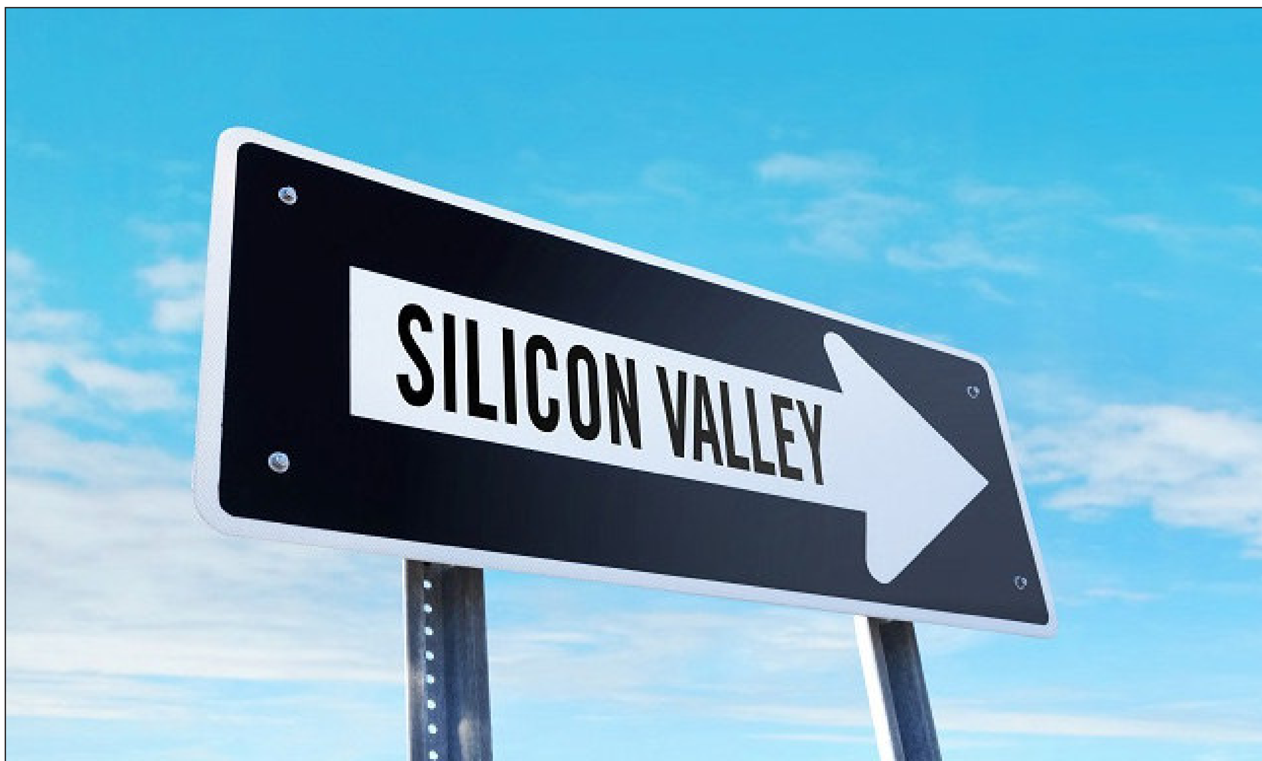
De Nederlandse luchtvaart laat in het eerste kwartaal van 2025 een gemengd beeld zien. Het passagiersverkeer groeit licht, vooral op Schiphol en regionale luchthavens als Rotterdam en Eindhoven. Tegelijkertijd daalt het vrachtvervoer aanzienlijk, met name op de belangrijkste luchthaven Schiphol. De cijfers bevestigen een verder herstel van het personenvervoer na corona, maar ook de gevoeligheid van de vrachtsector voor internationale handelsontwikkelingen.

Bronnen:

- *Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) – Luchtvaart; maandcijfers Nederlandse luchthavens van nationaal belang, persbericht 6 mei 2025.*
- *Eurostat – Air transport statistics, geraadpleegd april 2025.*
- *Schiphol Group – Quarterly Traffic and Transport Figures Q1 2025.*

Twente en Eindhoven worden de Silicon Valley van Europa

DE Europese Unie investeert €133 miljoen in de ontwikkeling van fotonische chipfabrieken in Nederland, als onderdeel van een bredere strategie om Europa's positie in de halfgeleidersector te versterken. De investering, onderdeel van het Chips Joint Undertaking-programma, maakt deel uit van een totale EU-bijdrage van €380 miljoen gericht op het stimuleren van geavanceerde chiptechnologie.

Wat zijn fotonische chips?

Fotonische chips gebruiken lichtdeeltjes (fotonen) in plaats van elektrische stroom om informatie te verwerken. Hierdoor zijn ze niet alleen sneller, maar ook veel energiezuiniger dan traditionele chips. Deze eigenschappen maken ze ideaal voor toepassingen in datacenters, zelfrijdende auto's, medische technologie en zelfs quantumcomputing.

Strategische investering in Twente en Eindhoven

De pilotproductielijnen zullen vooral worden opgezet in Twente en Eindhoven, twee regio's die al bekendstaan als hightech-hotspots. De Universiteit Twente, de Technische Universiteit Eindhoven en onderzoeksinstituut TNO spelen een sleutelrol in de ontwikkeling van deze technologie. Door de krachten te bundelen tussen academische instellingen en de industrie wordt een brug geslagen tussen fundamenteel onderzoek en commerciële toepassingen.

Deze samenwerking biedt niet alleen kansen voor technologische vooruitgang, maar ook voor regionale economische groei. De verwachting is dat de investering zal leiden tot de creatie van honderden hoogwaardige banen in de komende jaren.

Financiële impact op lange termijn

De investering van €133 miljoen door de EU is slechts het begin. Door deze injectie zal naar verwachting ook private investeringskapitaal worden aangetrokken, waardoor het totaalbedrag nog aanzienlijk kan oplopen. Zowel de Nederlandse overheid als bedrijven uit de halfgeleiderindustrie hebben interesse getoond om mee te investeren, wat het multiplier-effect van de EU-bijdrage versterkt.

Bovendien versterkt deze investering de exportpositie van Nederland. Fotonische chips zijn wereldwijd in opkomst, en met geavanceerde productiecapaciteiten in eigen land kan Nederland zich profileren als een toonaangevende speler in de wereldwijde chipmarkt.

Europa's ambitie: onafhankelijker worden

De EU wil met dit project haar aandeel in de wereldwijde chipproductie vergroten tot 20% in 2030.

De afhankelijkheid van Aziatische producenten heeft tijdens de coronapandemie geleid tot leveringsproblemen, en daarom wil Europa nu zelfvoorzienender worden in cruciale technologieën.

Nederland, met zijn sterke kennisbasis en innovatie-ecosysteem, speelt hierin een sleutelrol.

De investering van €133 miljoen is niet alleen een financiële injectie, maar ook een strategische zet om Nederland op de kaart te zetten als Europees knooppunt voor fotonische chiptechnologie.

Door samenwerking tussen universiteiten, onderzoekscentra en de industrie wordt niet alleen technologische innovatie gestimuleerd, maar ook economische groei en werkgelegenheid. Deze ontwikkeling bevestigt opnieuw dat Nederland een voortrekkersrol speelt in de digitale toekomst van Europa.

Klimaatimpact treft toekomstige generaties aanzienlijk zwaarder

KINDEREN en kleinkinderen die vandaag geboren worden, zullen gedurende hun leven met veel meer en zwaardere klimaatproblemen geconfronteerd worden dan voorgaande generaties. Dat blijkt uit onderzoek van de Vrije Universiteit Brussel (VUB) en internationale klimaatanalyses, waarin generaties met elkaar worden vergeleken op basis van hun blootstelling aan extreme weersomstandigheden. De ongelijkheid tussen generaties en regio's wordt daarbij steeds zichtbaarder.

Exponentiële toename van klimaatextremen voor jongere generaties

Het VUB-onderzoek analyseerde zes typen klimaatgerelateerde extremen: hittegolven, misoogsten, droogtes, rivieroverstromingen, bosbranden en tropische cyclonen. Daarbij werden klimaatmodellen gecombineerd met demografische gegevens om te berekenen hoeveel van deze gebeurtenissen mensen tijdens hun leven kunnen meemaken. Vergelijkingspunt was de pre-industriële situatie, waarin de aarde nog niet was opgewarmd door menselijk handelen.

De resultaten zijn zorgwekkend. Mensen geboren in 1960 hebben relatief weinig te maken gekregen met ernstige klimaatverschijnselen. Slechts 16 procent van hen kreeg te maken met een uitzonderlijk aantal hittegolven. Voor kinderen geboren in 2020 verandert dat beeld drastisch. Bij een wereldwijde temperatuurstijging van 1,5°C, het streefdoel van het Klimaatakkoord van Parijs, krijgt al 52 procent van hen te maken met extreme hitte. Wordt de opwarming 3,5°C, het scenario waar de wereld momenteel naartoe lijkt te bewegen, dan stijgt dat aandeel tot 92 procent.

Risico op voedselonzekerheid en infrastructuurschade

De klimaateffecten blijven niet beperkt tot temperatuurstijgingen. Bij 3,5°C opwarming zal 29 procent van de in 2020 geboren kinderen abnormaal veel misoogsten meemaken, met gevolgen voor voedselzekerheid en -prijzen. Daarnaast zal 14 procent te maken krijgen met een verhoogd risico op rivieroverstromingen, wat leidt tot schade aan woningen en infrastructuur.

Deze cijfers geven slechts de directe impact weer. Indirecte gevolgen zoals luchtverontreiniging, economische verstoringen en klimaatmigratie zijn in het onderzoek niet meegenomen, wat betekent dat de werkelijke effecten nog ingrijpender kunnen zijn.

Klimaatongelijkheid versterkt bestaande verschillen

Naast generatieverschillen wijst het onderzoek ook op geografische ongelijkheid. Kinderen in kwetsbare regio's zoals Sub-Sahara Afrika, Zuid-Azië en delen van Latijns-Amerika lopen aanzienlijk meer risico. Bij 3,5°C opwarming zal 95 procent van de kinderen in deze gebieden te maken krijgen met extreme hittegolven, tegenover 78 procent in de rijkste regio's. De klimaatverandering vergroot daarmee niet alleen de kloof tussen generaties, maar ook die tussen arm en rijk.

Beperking van opwarming maakt groot verschil

Ondanks de sombere prognoses biedt het onderzoek ook hoop. Indien de opwarming wordt beperkt tot 1,5°C in plaats van 3,5°C, kan de impact voor honderden miljoenen kinderen fors afnemen. Zo zouden wereldwijd 613 miljoen kinderen minder blootgesteld worden aan extreme hittegolven. Ook het risico op misoogsten (98 miljoen kinderen) en overstromingen (64 miljoen) zou sterk dalen. Volgens het VN-Klimaatpanel (IPCC) en het Internationaal Energieagentschap (IEA) zijn hiervoor echter snelle en ingrijpende emissiereducties nodig, met name in de komende tien jaar.

Het onderzoek onderstreept dat klimaatverandering geen abstract toekomstprobleem is, maar een concrete bedreiging die jonge generaties onevenredig hard treft. Zonder drastische actie zal de kloof tussen generaties en regio's blijven groeien. Beperking van de opwarming tot 1,5°C blijft essentieel om een leefbare toekomst te waarborgen.

Bronnen:
- *Vrije Universiteit Brussel – Climate Inequality Across Generations, 2021*
- *Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) – Sixth Assessment Report, 2023*
- *Internationaal Energieagentschap (IEA) – Net Zero by 2050 Scenario, 2021*
- *CBS Klimaatmonitor – Klimaateffecten op lange termijn, 2025*

Kan CBD psychose voorkomen of genezen?

Groot internationaal onderzoek zoekt het uit

EEN internationaal onderzoeksconsortium onder leiding van de Universiteit van Oxford is begonnen aan een grootschalige studie naar cannabidiol (CBD) als mogelijke nieuwe therapie voor psychotische stoornissen. Het project, dat €18 miljoen pond (ruim €21 miljoen) aan financiering ontving van de Wellcome Trust, onderzoekt of deze niet-psychoactieve stof uit de cannabisplant kan bijdragen aan het behandelen én mogelijk zelfs voorkomen van psychoses.

Psychose: een complexe uitdaging

Psychose, waarbij iemand het contact met de realiteit verliest, kent symptomen als hallucinaties, wanen en ernstig verstoorde gedachten. Huidige behandelingen bestaan voornamelijk uit antipsychotica in combinatie met therapie, maar een aanzienlijke groep patiënten reageert hier onvoldoende op. Daarnaast gaan traditionele medicijnen vaak gepaard met zware bijwerkingen, zoals gewichtstoename, bewegingsstoornissen of apathie.

CBD: een mild alternatief?

Cannabidiol, ofwel CBD, staat al bekend als bestanddeel van de cannabisplant dat geen ‘high’ veroorzaakt, in tegenstelling tot het psychoactieve THC. CBD wordt momenteel al voorgeschreven bij bepaalde vormen van epilepsie en is in eerdere, kleinschalige onderzoeken veelbelovend gebleken als antipsychotisch middel. Het heeft mogelijk invloed op het serotoninesysteem en vermindert ontstekingsreacties in de hersenen — factoren die gelinkt worden aan psychose.

Het STEP-programma: drie pijlers

Het onderzoek wordt uitgevoerd onder de naam STEP (Stratification & Treatment in Early Psychosis) en bestaat uit drie afzonderlijke klinische studies:

• *STEP-ENHANCE* richt zich op mensen die net hun eerste psychose hebben doorgemaakt.

• *STEP-PROMOTE* volgt individuen met een verhoogd risico op het ontwikkelen van een psychose.

• *STEP-ASSIST* is bedoeld voor mensen met therapieresistente psychose, die onvoldoende baat hebben bij bestaande behandelingen.

In totaal nemen circa 1.000 deelnemers deel aan het project, verspreid over 35 onderzoekscentra in Europa en Noord-Amerika. Coördinatie vindt plaats vanuit het Prince of Wales International Centre for SANE Research in Oxford.

Methode en aanpak

De studies zijn dubbelblind, gerandomiseerd en placebogecontroleerd: de gouden standaard in medisch onderzoek. Deelnemers ontvangen ofwel CBD (in de vorm van het farmaceutisch goedgekeurde middel Epidiolex) of een placebo, naast hun reguliere behandeling. De onderzoekers volgen de proefpersonen gedurende meerdere maanden en analyseren onder andere psychische symptomen, hersenactiviteit via MRI-scans en biologische markers in het bloed.

Het doel is niet alleen om te kijken of CBD de symptomen van psychose kan verlichten, maar ook om te onderzoeken wie er het meest van profiteert en hoe veilig langdurig gebruik is.

Vooruitzichten en verwachtingen

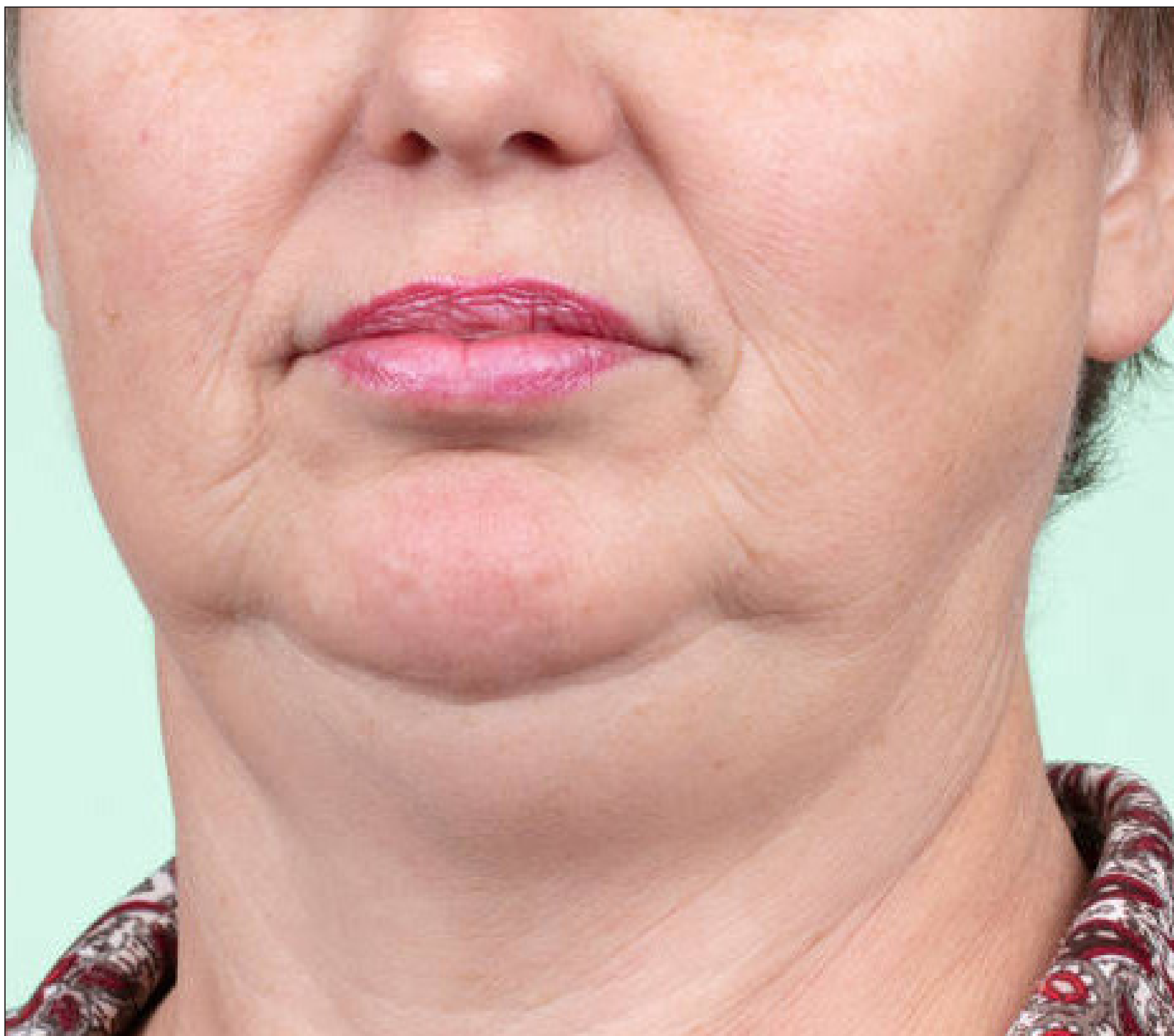
Als de resultaten positief uitvallen, zou CBD een belangrijke nieuwe optie kunnen worden binnen de psychiatrie. Vooral voor patiënten die kampen met therapieresistente vormen van psychose zou dit medicijn een minder ingrijpend alternatief kunnen zijn. Ook de mogelijkheid om psychose te voorkomen bij risicogroepen opent nieuwe perspectieven op vroegtijdige interventie.

De onderzoekers hopen begin 2026 de eerste resultaten te kunnen publiceren. Tot die tijd volgen psychiaters, patiëntenverenigingen en beleidsmakers het onderzoek met grote belangstelling. De implicaties van dit onderzoek reiken ver: van veranderingen in behandelrichtlijnen tot bredere maatschappelijke discussies over de medische toepassingen van cannabis.

Kalkoennekje en menopauze:

Wat heeft je hals met hormonen te maken?

EEN slappere huid onder de kin, vaak liefkozend (of met lichte frustratie) het “kalkoennekje” genoemd, is een van de meest zichtbare tekenen van huidveroudering.
Maar wist je dat hormonale veranderingen tijdens de overgang een belangrijke rol kunnen spelen bij het ontstaan ervan?

Wat gebeurt er met je huid tijdens de menopauze?
Tijdens de overgang — ook wel perimenopauze genoemd — daalt het oestrogeenniveau in het vrouwelijk lichaam drastisch. Dit vrouwelijke hormoon speelt een grote rol in het behoud van een stevige en elastische huid, vooral door het stimuleren van collageen en elastine. Wanneer deze productie afneemt, wordt de huid dunner, droger en minder veerkrachtig.

Een van de eerste plekken waar deze verandering zichtbaar wordt, is de hals en onderkin. De huid daar is van nature al dunner en bevat minder talgklieren, waardoor het sneller zijn stevigheid verliest.

Normaal, maar niet onvermijdelijk
Hoewel een kalkoennekje volkomen normaal is als je ouder wordt, wil dat niet zeggen dat je er niets aan kunt doen. Er zijn vandaag de dag verschillende mogelijkheden om huidveroudering tegen te gaan of te vertragen, op natuurlijke of cosmetische wijze.

Wat kun je zelf doen?
1. Huidverzorging
Gebruik huidverzorgingsproducten die speciaal gericht zijn op versteviging en hydratatie. Ingrediënten zoals hyaluronzuur, vitamine C, peptiden en retinoïden helpen bij het verbeteren van de huidstructuur en stimuleren de aanmaak van collageen.

2. Leefstijl aanpassingen
Gezonde voeding met veel antioxidanten, voldoende water drinken, matige blootstelling aan zonlicht en regelmatige lichaamsbeweging dragen allemaal bij aan een gezonde huid. Vergeet ook niet je hals mee te nemen bij het aanbrengen van crèmes en zonnebrand!

3. Medische en cosmetische behandelingen
Wie net iets meer wil, kan ook denken aan behandelingen zoals microneedling, radiofrequentietherapie, bindweefselmassages of zelfs een kleine halslift. Deze methodes helpen de huid te verstevigen en fijne lijntjes te verminderen.

4. Hormoontherapie
In sommige gevallen kan hormoontherapie (HST) een optie zijn om bredere overgangsklachten te behandelen, met als mogelijk bijkomend effect een verbetering van de huidkwaliteit. Dit moet altijd in overleg met een arts gebeuren.

Zelfbeeld en acceptatie
Veranderingen aan je lichaam en huid zijn onvermijdelijk met het ouder worden — maar hoe je daarmee omgaat, is persoonlijk. De een omarmt het, de ander zoekt naar oplossingen, en beide zijn prima. Belangrijk is dat vrouwen zichzelf herkennen in de ervaring en dat er ruimte is voor openheid en keuzevrijheid.

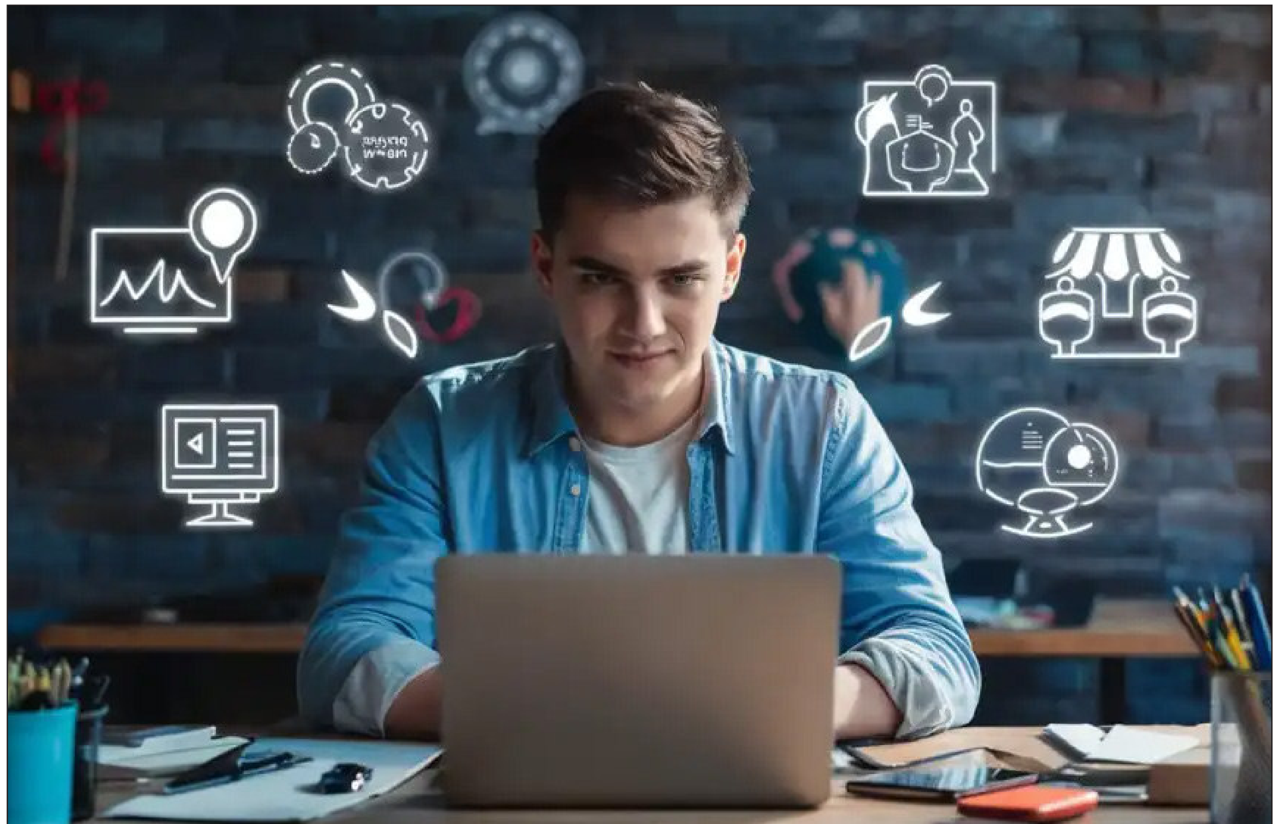
De menopauze is niet alleen een medische fase, maar ook een periode van herwaardering, zelfzorg en soms heruitvinding.

En of je nu besluit dat je “kalkoennekje” erbij hoort, of dat je er iets aan wilt doen — jouw keuze is altijd de juiste.

Daling aantal zzp'ers in 2025:

Eerste afname in meer dan tien jaar

NA jaren van gestage groei is het aantal zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) in Nederland in het eerste kwartaal van 2025 voor het eerst sinds 2013 gedaald. Dat blijkt uit recente cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Ten opzichte van het eerste kwartaal van 2024 zijn er 28.000 zzp'ers minder in de leeftijd van 15 tot 75 jaar actief. Vooral het aantal zzp'ers dat eigen arbeid aanbiedt is afgenomen, wat wijst op een verschuiving in de arbeidsmarkt.

Minder zelfstandigen in technische en commerciële beroepen

De daling komt grotendeels door een toename van het aantal zzp'ers dat is gestopt of van arbeidspositie is gewisseld. De grootste afname werd gemeten onder commerciële beroepen (van 107.000 naar 91.000), met name onder verkopers. Ook in de zorg- en welzijnssector (-14.000) en de dienstverlenende beroepen (-12.000), zoals horeca en schoonmaak, was sprake van een aanzienlijke daling.

Opvallend is dat de grootste toename van stoppende zzp'ers werd gezien in technische beroepen. Van de zzp'ers die in het eerste kwartaal van 2025 een andere arbeidspositie kregen, had 17 procent een technisch beroep, zoals bouwvakker of installateur.

Flexwerken neemt toe onder ex-zzp'ers

Hoewel het aantal zelfstandigen is afgenomen, is een groot deel van deze groep niet uit de arbeidsmarkt verdwenen. Van de zzp'ers die hun zelfstandige werkzaamheden niet meer als hoofdactiviteit uitvoeren, is bijna 60 procent overgestapt naar een flexibele arbeidsrelatie. In totaal zijn 47.000 voormalige zzp'ers in het eerste kwartaal van 2025 gaan werken als uitzendkracht, oproepkracht of in tijdelijke dienstverbanden—een verdubbeling ten opzichte van een jaar eerder.

Daarnaast zijn 12.000 ex-zzp'ers overgestapt naar een vaste baan, eveneens een verdubbeling ten opzichte van 2024. Slechts een beperkt deel (9.000) werd werkloos, en 39.000 mensen belandden buiten de beroepsbevolking, bijvoorbeeld door pensionering of persoonlijke omstandigheden.

Beleidsveranderingen en handhaving als oorzaak

De afname van het aantal zelfstandigen komt niet onverwacht. Al in eerdere prognoses werd voorspeld dat bedrijven in 2025 minder zzp'ers zouden inhuren. Dit heeft deels te maken met strengere handhaving op schijnzelfstandigheid door de Belastingdienst, waardoor opdrachtgevers voorzichtiger zijn geworden in het inzetten van zelfstandigen. Daarnaast speelt onzekerheid over wet- en regelgeving rondom zzp-schap een rol in de keuze van veel zelfstandigen om over te stappen naar loondienst.

Groei in creatieve en ICT-beroepen

Niet alle sectoren zagen een daling. Zo groeide het aantal zzp'ers in creatieve en taalkundige beroepen van 123.000 in 2024 naar 142.000 in 2025. Ook in de ICT-sector was er een lichte stijging, van 73.000 naar 80.000 zzp'ers. Deze groei wijst erop dat bepaalde kennisintensieve sectoren aantrekkelijk blijven voor zelfstandige professionals.

De afname van het aantal zzp'ers markeert een trendbreuk na ruim een decennium van groei. De verschuiving naar flexibele en vaste arbeidsrelaties onder voormalige zelfstandigen benadrukt de veranderende dynamiek op de Nederlandse arbeidsmarkt. Beleidsmaatregelen rondom schijnzelfstandigheid en onzekerheid over de zzp-status lijken hierbij een belangrijke rol te spelen.

Bronnen:

- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) – StatLine: Werkzame beroepsbevolking naar beroep, StatLine: Arbeidsdeelname en wisselingen van arbeidspositie per kwartaal, persbericht 8 mei 2025.

Toekomst van de kunst:

Dit zijn de genomineerden voor de Prix de Rome

DE Prix de Rome Beeldende Kunst 2025 is weer in volle gang en de shortlist is bekend. De prestigieuze kunstprijs, die sinds 2012 wordt georganiseerd door het Mondriaan Fonds, is bedoeld om uitzonderlijk talent in de beeldende kunst uit Nederland en het Caribisch deel van het Koninkrijk te stimuleren en onder de aandacht te brengen. Dit jaar zijn Fiona Lutjenhuis, Kevin Osepa, Thierry Oussou en Buhlebezwe Siwani genomineerd.

De Prix de Rome is niet zomaar een prijs. Behalve een geldbedrag van €60.000 ontvangt de uiteindelijke winnaar ook een werkperiode om nieuw werk te ontwikkelen. Alle vier de genomineerden krijgen bovendien een werkbudget om de komende maanden aan een nieuw project te werken. Hun werk wordt op 29 november 2025 gepresenteerd in het Stedelijk Museum Amsterdam, waar de jury op basis daarvan de winnaar zal kiezen.

Veelzijdig talent

Fiona Lutjenhuis, werkt multidisciplinair met installaties, schilderijen, sculpturen en kunstenaarsboeken. Haar persoonlijke achtergrond – ze groeide op in een sekte – speelt een centrale rol in haar werk. Ze onderzoekt hoe overtuigingen, rituelen en fantasieën ons wereldbeeld beïnvloeden, en doet dat met een mix van mystiek en kritisch inzicht. Werk van haar zoals I Flourish Into Chaos en Bread Curtain laat zien hoe diep persoonlijke ervaringen kunnen worden omgezet in krachtige beeldtaal.

Kevin Osepa, afkomstig uit Curaçao, is beeldend kunstenaar en filmmaker. In zijn werk komen Afro-Caribische spiritualiteit, koloniale geschiedenis en queer identiteit samen in poëtische beelden. Zijn films en installaties zijn rijk aan symboliek en persoonlijke lagen. Osepa gebruikt fotografie, video en performance om vergeten of onderdrukte kennis weer zichtbaar te maken – zoals in zijn bekroonde film La Ultima Ascensión.

Thierry Oussou, brengt met zijn conceptuele werk de verhalen van gemarginaliseerde beroepsgroepen onder de aandacht. In recente projecten focust hij op de levens en omstandigheden van bijvoorbeeld katoenarbeiders, chauffeurs en bouwvakkers. Oussou laat zien dat deze mensen een onzichtbare, maar cruciale rol spelen in onze samenleving. Zijn werk combineert documentatie met artistieke interpretatie, wat leidt tot sociaal bewogen en krachtige statements.

Buhlebezwe Siwani, geboren in Zuid-Afrika, gebruikt haar eigen lichaam als medium in performance, fotografie en installatiekunst. Als traditionele Sangoma (spirituele genezer) onderzoekt ze hoe rituelen, voorouderlijke herinnering en spiritualiteit doorwerken in het moderne leven. Siwani's kunst werpt licht op thema's als het zwarte vrouwenlichaam, postkolonialisme en identiteit. Haar werk is intens, direct en doordrenkt van persoonlijke en politieke lading.

Een jury met visie

De jury bestaat uit vijf stemgerechtigde leden: Colin Huizing, Imara Limon, Rita Ouédraogo, Wilma Süto en Joep Vossebeld. Eelco van der Lingen, directeur van het Mondriaan Fonds, is juryvoorzitter zonder stemrecht. Afgelopen jaar bezochten zij talloze tentoonstellingen in binnen- en buitenland om tot deze shortlist te komen. Volgens hen vertegenwoordigen de vier genomineerden ieder op hun eigen manier een belofte voor de toekomst van de beeldende kunst.

Naar een nieuwe generatie

De Prix de Rome draagt bij aan de zichtbaarheid van opkomend talent en zet kunstenaars in het hart van actuele debatten. Dit jaar benadrukken de geselecteerde makers thema's als spiritualiteit, arbeid, identiteit en sociale structuren – stuk voor stuk onderwerpen die onze tijd weerspiegelen.

Op 29 november 2025 komt het werk van deze kunstenaars samen in een tentoonstelling in het Stedelijk Museum Amsterdam. Dan zal duidelijk worden wie de winnaar wordt, maar wat nu al vaststaat: deze vier kunstenaars geven vorm aan de toekomst van kunst in het Koninkrijk.

Recap Week 19

Creativiteit als Motor voor Groei

De Kracht van de Oranje Economie

IN een wereld waarin innovatie centraal staat, groeit de Oranje Economie—de creatieve sector—uit tot een van de meest dynamische economische krachten. Deze economie, gebaseerd op ideeën, cultuur en creativiteit, omvat sectoren zoals kunst, design, film, mode, software en architectuur. In tegenstelling tot traditionele industrieën benut zij een onuitputbare bron: *menselijke verbeeldingskracht.*

Creatieve producten genereren economische waarde én versterken culturele identiteit. Wereldwijd draagt deze sector bij aan zo'n 3% van het BBP en biedt werk aan meer dan 48 miljoen mensen. Door digitalisering kunnen zelfs kleine landen wereldwijd impact maken. Investeren in creativiteit betekent investeren in werkgelegenheid, innovatie en duurzame groei.

Landen als Colombia en Zuid-Korea tonen dat strategisch beleid de creatieve industrie kan laten floreren. De Oranje Economie is dus niet enkel cultuur—het is een slimme, toekomstgerichte manier om economisch te concurreren.

Denk Lokaal, koop Internationaal

De Impact van Bewuste Consumentenkeuzes op Aruba

HOEWEL veel Arubanen trots lokale bedrijven steunen via sociale media en evenementen, kiest men in de praktijk vaak voor internationale giganten zoals Amazon of Shein vanwege prijs en gemak. Dit heeft echter een verborgen kost: elke florin die online gespendeerd wordt, verdwijnt grotendeels uit de lokale economie. Lokale ondernemers creëren werk, sponsoren sportteams en investeren in hun gemeenschap. Volgens regionale data blijft tot 70 cent van elke lokaal bestede florin op het eiland. Op een kleine markt als Aruba telt elke aankoop zwaarder.

Steeds vaker kiezen voor lokale opties—hoe klein ook—helpt banen behouden en stimuleert economische zelfredzaamheid. Lokaal kopen hoeft geen alles-of-niets-keuze te zijn; bewust eerst lokaal zoeken voor kleding, cadeaus of voeding maakt al verschil. Echte liefde voor Aruba toont zich in dagelijkse keuzes.

Transparantie en Onderzoek Cruciaal na Subsidiecontroverse

EEN recente onthulling door de Minister van Sport heeft politieke opschudding veroorzaakt: een stichting zou 14 miljoen florin aan overheidssubsidie hebben ontvangen zonder volledige oplevering van de beloofde projecten. Hoewel dit niet per se illegaal is, roept het vragen op over mogelijk wanbeheer of verrijking zonder tegenprestatie.

De oppositie noemt de aantijgingen misleidend, maar het gevoel van urgentie blijft. Twee stappen zijn nu essentieel: *ten eerste een formele klacht bij het Openbaar Ministerie om een grondig juridisch onderzoek te starten.* Ten tweede moet er volledige transparantie komen over subsidiedocumenten en financiële rapportage. Alleen zo kunnen burgers en parlement op feiten gebaseerde conclusies trekken.

Transparantie is geen luxe, maar noodzaak in het versterken van vertrouwen in de overheid en het beschermen van publieke middelen. Integriteit en verantwoordingsplicht zijn de bouwstenen van een gezonde democratie.

Taal als Sleutel tot Integratie op Aruba

ARUBA kent een groeiende migrantenpopulatie uit landen zoals Venezuela, Colombia en de Filipijnen. Deze werknemers leveren een waardevolle bijdrage aan sectoren als horeca, zorg en bouw. Toch blijft sociale integratie een uitdaging, vooral door taalbarrières. Veel migranten spreken bij aankomst geen Papiaments of Engels, waardoor ze sociaal geïsoleerd raken binnen eigen gemeenschappen.

Dit belemmert niet alleen hun sociale mobiliteit, maar ook de communicatie op werkplekken, vooral in klantgerichte sectoren zoals toerisme. Daarnaast ontstaat er onder locals een gevoel van afstand, wat sociale cohesie onder druk zet. Oplossingen vereisen samenwerking: de overheid kan toegankelijke taalcursussen aanbieden, werkgevers kunnen taalontwikkeling stimuleren, en buurthuizen kunnen ontmoetingen organiseren.

Voor migranten betekent taalvaardigheid toegang tot werk, contact met buren en volwaardige participatie. Integratie vraagt inzet van álle partijen. Alleen zo kan Aruba de vruchten plukken van haar culturele diversiteit.

Creativiteit als Economisch Netwerk

De Sleutelsectoren van de Oranje Economie

DE Oranje Economie bestaat uit een netwerk van creatieve sectoren die samen economische waarde en werkgelegenheid genereren. Belangrijke sectoren zijn kunst en cultureel erfgoed, media en entertainment, muziek, mode, design, architectuur, ambachten, digitale media, reclame en creatieve diensten. Elk segment draagt bij aan export, toerisme, innovatie en sociale cohesie.

Denk aan wereldwijde muziektrends, lokale festivals, gamingindustrie of handgemaakte ambachten. Wat deze economie uniek maakt, is de verwevenheid: een film kan ontwerpers, muzikanten en schrijvers verbinden; een modeshow kan toerisme, media en ambacht stimuleren.

Daarnaast speelt ondersteunende infrastructuur een cruciale rol, zoals onderwijs, auteursrecht en incubators. De kracht van de Oranje Economie zit in de combinatie van cultuur, technologie en ondernemerschap. Zo ontstaat een duurzaam, inclusief en toekomstgericht economisch model.

Wie Zijn Ze en Waar Zijn Ze?

Onderzoek naar Caribische Wetenschappers

HET project Mapping the Caribbean Researchers, in opdracht van het Ministerie van BZK, wil wetenschappers met een band met de eilanden Aruba, Bonaire, Curaçao, Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba (ABCSSS) in kaart brengen. Veel Caribische studenten volgen een wetenschappelijke carrière in binnen- of buitenland, maar er is weinig overzicht van wie zij zijn, wat hun specialisaties zijn en hoe zij bijdragen aan de regio.
Via een korte online vragenlijst wil het project deze informatie verzamelen om de zichtbaarheid van Caribische kennis en onderzoek te vergroten. Of je nu lokaal of internationaal werkt in de wetenschap, of iemand kent die dat doet—deelname is waardevol. Hoe meer deelnemers, hoe beter het inzicht in onze academische gemeenschap.

Enquête: https://tinyurl.com/MappingCaribResearchers
Vragen? Contacteer Renske Pin via renskepin@requestcaribbean.com

---

Santa Rosa Rondt Syntropisch Bosbouwproject “Hofi di Alimentación” Af

SANTA Rosa heeft met succes haar project in syntropische bosbouw afgerond: het “Hofi di Alimentación”. Het project begon met het voorbereiden van de grond, het aanleggen van irrigatiekanalen en het verrijken van de bodem met organisch materiaal zoals takken, bladeren en plantenresten. Deze methode stimuleert bodemgezondheid en biodiversiteit.

Als onderdeel van hun opleiding hielp de politieklas N42021 van de Scol di Polis actief mee met het planten van gewassen en zaden. Dit praktische onderdeel draagt bij aan hun milieubewustzijn en inzicht in de primaire sector. De samenwerking werd begeleid door Rosalinde Barros-Poels van Living Soil en gecoördineerd door Ludwig Rasmijn van Santa Rosa.

De dag eindigde met dankwoorden en een kleine traktatie voor de deelnemers. Dit project benadrukt het belang van samenwerking, duurzame landbouw en gemeenschapsbetrokkenheid.

Vernieuwing Centro di Bario Tanki Leendert Markeert Nieuwe Fase voor de Wijk

HET Centro di Bario van Tanki Leendert ondergaat een grondige renovatie als onderdeel van het BARIO UNICO-programma, een samenwerking tussen de Arubaanse overheid, CEDE ARUBA en Nederlandse partners. Dankzij financiering van het Ministerie van BZK en CEDE ARUBA wordt het verouderde centrum opgeknapt met verbeteringen aan dak, elektra, keuken, sanitair en buitenruimte. De oplevering staat gepland voor september 2025.

Met deze vernieuwing wordt het buurthuis opnieuw een

plek voor ontmoeting, jeugdactiviteiten en gemeenschapsontwikkeling. CEDE ARUBA en de directie van het centrum gaan samenwerken aan een sterk vrijwilligersnetwerk en een inclusieve activiteitenagenda.

De renovatie is onderdeel van een bredere strategie om buurthuizen op Aruba structureel te versterken, met steun op het gebied van bestuur, capaciteit en financiering. Een sterk buurthuis betekent immers een sterkere gemeenschap.

Creativiteit als Wereldwijde Motor

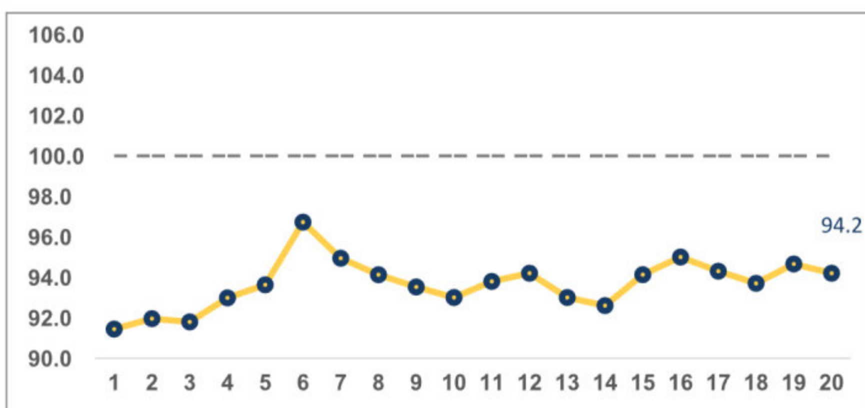
De Economische Kracht van de Oranje Economie

DE Oranje Economie—bestaande uit sectoren zoals muziek, film, mode, design en digitale media—genereert wereldwijd meer dan $2,25 biljoen aan economische waarde en ondersteunt ruim 48 miljoen banen. Volgens prognoses kan deze sector tegen 2030 tot 10% van het mondiale BBP vertegenwoordigen. Tijdens de coronapandemie bleek de creatieve industrie opmerkelijk veerkrachtig dankzij snelle digitalisering.

In Latijns-Amerika en het Caribisch gebied groeit het bewustzijn van creativiteit als strategisch kapitaal, met Colombia, Mexico en Brazilië als voortrekkers. Creatieve export groeit explosief: Zuid-Korea, Nigeria en het VK boeken miljardenopbrengsten door het wereldwijd delen van cultuur en verhalen.

De Oranje Economie biedt kansen voor jongeren, vrouwen en kleine ondernemers, en is minder afhankelijk van eindige hulpbronnen. Investeren in creativiteit betekent bouwen aan een inclusieve, innovatieve en duurzame economie.

Consumentenvertrouwen daalt in vierde kwartaal 2024

VOLGENS de Centrale Bank van Aruba is het Consumentenvertrouwen in het vierde kwartaal van 2024 gedaald met 0,5 punt naar 94,2. De daling weerspiegelt een toename in pessimisme onder consumenten. Zo gaf 90% aan minder te kunnen kopen met hun huidige inkomen dan zes maanden geleden. Ook bespaart 43% minder, een stijging ten opzichte van het vorige kwartaal.

Verder verwacht 26% dat hun financiële situatie zal verslechteren, en blijft bezorgdheid over economische en werkgelegenheidssituatie hoog. Tegelijkertijd steeg de Prijsverwachtingsindex licht naar 90,7, wat aangeeft dat consumenten hogere prijzen blijven verwachten in de komende zes maanden. De resultaten onderstrepen een voorzichtige houding ten aanzien van bestedingen en spaargedrag.

Het volledige rapport is beschikbaar op www.cbaruba.org.

KvK Waarschuwt:

Betaal Jaarlijkse Bijdrage vóór 19 mei om Extra Kosten te Voorkomen

DE Kamer van Koophandel Aruba (KvK) roept alle geregistreerde ondernemingen op om hun jaarlijkse bijdrage voor 2025 uiterlijk op 18 mei te voldoen. Vanaf 19 mei wordt een extra administratieve kost van Afl. 10,- in rekening gebracht voor openstaande bijdragen.

Deze maatregel ondersteunt een duurzame financiële administratie van de KvK. De bijdrage, variërend van Afl. 96,- tot Afl. 1275,- afhankelijk van het investeringsniveau, kan betaald worden via MyChamber, bankoverschrijving of op kantoor. Indien betaling uitblijft, kan vanaf 16 juli een incassotraject volgen via deurwaarder, wat extra kosten veroorzaakt.

Ondernemingen die niet meer actief zijn, worden verzocht zich tijdig uit te schrijven om verdere verplichtingen te vermijden. KvK benadrukt het belang van een actief MyChamber-account voor online beheer en betaling.

DBB Aruba Verduidelijkt Visaprocedure voor Haïtiaanse Aanvragen

DE Directie Buitenlandse Betrekkingen (DBB) Aruba informeert dat Haïtiaanse burgers momenteel moeilijk een Caribisch visum kunnen verkrijgen, aangezien het Nederlandse visakantoor in Haïti gesloten is en buurlanden vaak ook visumplichtig zijn.

Aanvragen voor een visum voor Aruba kunnen alleen online via www.nederlandwereldwijd.nl. Aanvragers moeten daarna persoonlijk verschijnen bij een Nederlandse ambassade of consulaat in een ander land. Personen met een geldig visum voor het Caribisch deel van het Koninkrijk, Schengen of de VS hoeven geen nieuwe visumaanvraag te doen.

DBB adviseert om goed te controleren in welk nabijgelegen land zonder visumvereiste voor Haïtianen een Nederlandse vertegenwoordiging beschikbaar is. Voor de meest actuele informatie verwijst DBB naar de officiële website van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken.

A.T.A. Boekt Recordjaar met 13% Groei in Toerisme en Levert Jaarrekening 2024 In

ARUBA Tourism Authority (A.T.A.) heeft haar gecontroleerde jaarrekening 2024 ingediend bij minister Wendrick Cicilia. Het jaar markeert een recordgroei van 13% in stay-over toeristen, met 1,42 miljoen bezoekers en naar schatting Afl. 5,4 miljard aan toeristische inkomsten—de hoogste sinds A.T.A.'s oprichting in 2011.

A.T.A. overtrof al haar strategische doelen en behaalde 91% besteding van haar marketingbudget. Met initiatieven gericht op duurzaam toerisme en communitywelzijn werd Aruba gepositioneerd als koploper in regeneratief toerisme in het Caribisch gebied. Campagnes zoals "When You Love Aruba, It Loves You Back" versterkten het internationale imago.

De transparante rapportage en tijdige indiening onderstrepen A.T.A.'s voorbeeldfunctie voor andere publieke entiteiten.

Inspectie Volksgezondheid Opgeroepen om Illegale Tandheelkundige Praktijken Stop te Zetten

TANDARTS Hendrik Marsman heeft tijdens een persconferentie aandacht gevraagd voor de aanhoudende illegale werkzaamheden van tandtechnici op Aruba. Hoewel wetgeving duidelijk stelt dat alleen geregistreerde tandartsen medische handelingen in de mond mogen verrichten, blijven technici dit ongeoorloofd doen.

Marsman roept Inspectie Volksgezondheid op om de bestaande wet strikt toe te passen en betrokkenen per brief te sommeren hun activiteiten te staken. Hij wijst op ernstige gezondheidsrisico's en het ontbreken van kwaliteitscontrole.

Daarnaast stelt hij vragen bij de forse prijsverschillen tussen Aruba en Curaçao, waar vergelijkbare tandtechnische diensten de helft kosten. Marsman deelt schrijnende voorbeelden van patiënten die veel betaalden voor ondermaatse zorg en benadrukt dat regelgeving, toezicht en patiëntveiligheid centraal moeten staan. Hij dringt aan op spoedige actie van de inspectie en een herziening van tarieven in overleg met Curaçao.

Aruba Speelt Actieve Rol bij Regionale UNESCO-Oceanenbijeenkomst in Brazilië

VAN 22 t/m 25 april 2025 vond in Brasília een belangrijke bijeenkomst plaats over maritieme uitdagingen in de Tropische Amerika en het Caribisch gebied, georganiseerd door IOC-UNESCO. Wetenschappers, beleidsmakers en organisaties bespraken o.a. oceaanopwarming, ecosystemen, en kustgemeenschappen.

Aruba leverde een sterke bijdrage met presentaties van Dr. Marck Oduber, voormalig minister Ursell Arends, Dr. Ryan Peterson en Jonathan Zoetrum (Curaçao). Thema's waren o.a. klimaatrisico's, AI in meteorologie, en rechten van de natuur. Tijdens de daaropvolgende intergouvernementele sessie SC-IOCARIBE-XVIII werd Dr. Oduber unaniem herkozen als voorzitter van de raad.

Belangrijke besluiten betroffen versterking van vroege waarschuwingssystemen, mariene ruimtelijke planning en betrokkenheid van kwetsbare groepen zoals SIDS en inheemse volken. De uitkomsten dragen bij aan de voorbereiding van de VN-Oceaantop in Nice (2025) en de IOC-UNESCO-vergadering in Parijs.

Hoe Overheden de Oranje Economie Stimuleren

OVERHEDEN spelen een sleutelrol in de groei van de Oranje Economie door strategisch beleid, wetgeving en financiële steun. Door nationale strategieën en wetten voor intellectueel eigendom creëren landen zoals Colombia en Zuid-Korea een solide basis voor creatieve sectoren zoals media, muziek en design.

Overheden bieden subsidies, belastingvoordelen en investeringen in kunstonderwijs en STEAM-programma's om talen-

tontwikkeling te stimuleren. Daarnaast worden creatieve hubs en betaalbare werkruimtes ondersteund om samenwerking en innovatie te bevorderen. Via culturele diplomatie en exportbevordering vergroten landen hun wereldwijde invloed en economische opbrengsten. Denk aan handelsmissies, festivals en internationale samenwerkingen.

Door te investeren in creativiteit versterken overheden niet alleen hun economie, maar ook hun nationale identiteit.

AZV Breidt Medicatiedekking Uit per 1 mei 2025

PER 1 mei 2025 heeft AZV Aruba de lijst van vergoede medicijnen aangepast, waarmee circa 129 geneesmiddelen opnieuw worden opgenomen in de dekking voor alle verzekerden. Tijdens de Covid-19-pandemie moest AZV fors bezuinigen en werden veel middelen enkel nog vergoed bij chronische aandoeningen.

Nu, met economisch herstel, worden onder andere middelen tegen allergieën, maagklachten, pijn, eczeem en spijsverteringsproblemen opnieuw volledig vergoed, ook bij kortdurende klachten. OTC-medicatie (zelfzorgmiddelen zonder doktersrecept) blijft echter uitgesloten van vergoeding.

Voor volledige transparantie kunnen verzekerden de actuele lijst van vergoede geneesmiddelen raadplegen via www.azv.aw. Deze aanpassing betekent een belangrijke stap richting verbeterde toegankelijkheid en welzijn voor alle AZV-verzekerden.

Om Beschikbaarheid en Prijs te Stabiliseren

Minister Wever Staat Import van Eieren uit Colombia Toe

VANWEGE een daling in de lokale eierproductie en stijgende importprijzen uit de VS, heeft minister Geoffrey Wever toestemming verleend voor de tijdelijke import van eieren uit Colombia. Eieren zijn een basisvoedingsmiddel, en deze maatregel verbetert de beschikbaarheid en verlaagt de kosten voor consumenten op Aruba.

De import is strikt gereguleerd: alleen witte eieren mogen worden ingevoerd om ze visueel te onderscheiden van de lokaal geproduceerde bruine eieren. De winstmarge is gemaximeerd op 50 cent per dozijn voor groothandel en 60 cent voor detailhandel.

Import van eieren is normaal gesproken verboden zonder toestemming, om lokale productie te beschermen. De overheid werkt tegelijkertijd aan een beleid om de binnenlandse eierproductie te stimuleren. Meld prijsafwijkingen bij DAECI via 521-2420.

ATA en CEDE Aruba Sluiten Partnerschap van Half Miljoen voor Leefbaarheid en Gemeenschapszin

ARUBA Tourism Authority (ATA) en CEDE Aruba hebben een tweejarige samenwerkingsovereenkomst gesloten ter waarde van Afl. 500.000. Deze strategische alliantie sluit aan bij ATA's MACS 2025-2035-plan en richt zich op het versterken van sociale cohesie en leefkwaliteit op het eiland.

De samenwerking omvat projecten zoals het "Aruba Volunteers Platform" en "Happy to Give Back", die betrokkenheid van toeristen en locals stimuleren. Ook worden tien naschoolse programma's georganiseerd voor 200 jongeren, gericht op leiderschap en persoonlijke ontwikkeling. Daarnaast worden vier wijkgerichte festivals opgezet om culturele uitwisseling en gemeenschapszin te bevorderen.

ATA benadrukt dat toeristische groei gepaard moet gaan met sociale balans en welzijn van burgers. Volgens CEO Ronella Croes draagt dit partnerschap bij aan een sterker, gelukkiger en gastvrijer Aruba.

Expo 'Live Well, Age Strong' Stimuleert Voorbereiding op Gezond Oud Worden

OP vrijdag 23 mei 2025 organiseert de Directie Ouderenzaken (DOZ) in samenwerking met Onderlingehulp en Raw Fitness Aruba de expo Live Well, Age Strong. Het evenement vindt plaats van 17:00 tot 21:00 uur bij Raw Fitness (ex Kong Hing) en is gratis toegankelijk voor het publiek.

De expo richt zich vooral op jongvolwassenen om hen bewust te maken van het belang van tijdige voorbereiding op het ouder worden. Thema's als gezondheid, welzijn, inkomen en

→→

huisvesting staan centraal.

Bezoekers kunnen interactieve informatiesessies bijwonen, fysieke activiteiten volgen zoals yoga, en meedoen aan een krachtcompetitie (squat, deadlift, bench press). Met ruim 15 informatiestands en een korte enquête peilt DOZ de informatiebehoefte van de gemeenschap voor toekomstige evenementen.

Bucuti & Tara Bekroond tot Top 5 Hotel Wereldwijd op Tripadvisor

BUCUTI & Tara Beach Resort viert een historische mijlpaal als het nr. 5 hotel ter wereld en nr. 1 in het Caribisch gebied volgens de Tripadvisor Travelers' Choice Best of the Best Awards 2025. Premier Mike Eman en minister Wendrick Cecilia sloten zich aan bij de feestelijke erkenning van het team, dat deze prestatie bereikte dankzij uitmuntende gastvrijheid.

Bucuti & Tara, bekend als duurzaam en onafhankelijk resort, werd ook bekroond als nr. 2 wereldwijd in de categorie "Treat Yourself". Met investeringen in natuurbehoud en sociale betrokkenheid, zoals het Bucuti Tara – GMC Nature Preserve, toont het resort leiderschap met impact.

Als waardering ontvingen alle medewerkers een bonus van Afl. 3.000 voor hun bijdrage aan deze wereldwijde erkenning. Bucuti & Tara blijft een voorbeeld van luxe, duurzaamheid en gemeenschapszin op Aruba.

Aruba National Trust Bereidt Deelname voor aan Global Sustainable Island Summit 2025

ARUBA National Trust zal Aruba vertegenwoordigen tijdens de Global Sustainable Island Summit 2025, van 25 t/m 30 mei op St. Kitts and Nevis. Tijdens dit internationale forum worden innovatieve oplossingen gedeeld rond klimaatadaptatie, cultureel erfgoed en duurzame ontwikkeling.

Aruba benadrukt de noodzaak om haar erfgoed breder en inclusiever te benaderen: van inheemse en Afro-Caribische tradities tot natuurlijk landschap en collectief geheugen. Samen met het internationale netwerk van National Trusts (INTO) organiseert Aruba een thematisch event over erfgoed en klimaat.

Ter voorbereiding vinden lokale 'Encuentronan di Integracion' plaats, waarin gemeenschappen, kennisdragers en instanties worden samengebracht om een inclusief erfgoedmodel te vormen. Aruba National Trust roept burgers en overheid op om dit proces te ondersteunen en actief deel te nemen.

Aruba viert Wereldtrekvogeldag 2025 met focus op gedeelde leefruimte

OP 10 mei 2025 viert Aruba Wereldtrekvogeldag onder het thema "Gedeelde Ruimte: Vogels Vriendelijk Stedelijk Ontwerp". De Directie Natuur en Milieu benadrukt het belang van groene zones, vogelvriendelijke verlichting en bewustwording in stadsontwikkeling. A

ruba ligt op een belangrijke migratieroute en ontvangt soorten als de Falco peregrinus, American Redstart en Red Knot. Hun komst onderstreept het belang van natuurbehoud en gedeelde ecosystemen. DNM roept burgers, scholen en organisaties op om mee te doen via acties als minder pesticidengebruik, lokale beplanting en architectuur die rekening houdt met vogels.

Samen met partners zoals Aruba Birdlife Conservation streeft Aruba naar een leefomgeving waarin mens en vogel floreren. Volg en deel de campagne via #WMBD2025 en #sharedspaces.

Aruba Conservation Foundation en WUR lanceren strategisch natuurrapport 'Aruba 2050 Project'

ARUBA Conservation Foundation (ACF) en Wageningen University & Research (WUR) hebben samen het strategisch rapport Aruba 2050 Project gepresenteerd aan premier Mike Eman en de Directie Natuur en Milieu.

Het project markeert een mijlpaal in duurzaam natuurbeheer op Aruba. Op basis van participatief onderzoek onder 800 huishoudens en diverse belanghebbenden werd een gedetailleerde vegetatiekaart opgesteld, die dient als basis voor toekomstige reforestatie en ecologisch herstel. Met steun van WUR wordt een monitorsysteem opgezet om voortgang en impact te meten.

Aruba 2050 is meer dan een wetenschappelijk document: het is een concreet actieplan voor natuurbeheer, duurzame stadsontwikkeling en klimaatbestendige planning. Deze langetermijnvisie versterkt Aruba's inzet voor een leefbare en biodiverse toekomst.

Trending • NL

Nederland Blijft Vierde op EU-Ranglijst BBP per Inwoner

NEDERLAND handhaaft zijn vierde positie binnen de EU wat betreft het bruto binnenlands product (BBP) per inwoner, meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). In 2024 bedroeg het BBP per Nederlander 63.000 euro, ruim anderhalf keer het EU-gemiddelde. Luxemburg voert de lijst aan dankzij een sterke financiële sector en veel grensarbeiders, gevolgd door Ierland en Denemarken. Bulgarije sluit de lijst af met 16.000 euro per inwoner.

Ook in termen van individuele consumptie, gecorrigeerd voor prijsverschillen, scoort Nederland hoog. Met ruim 32.000 euro staat het tweede in de EU, na Luxemburg. Deze maatstaf houdt ook rekening met verschillen in onder meer zorguitgaven, wat volgens het CBS een completer beeld van de welvaart geeft. Het EU-gemiddelde ligt op ruim 26.000 euro.

Kabinet Verdubbelt Budget voor Opvang Dakloze Arbeidsmigranten

HET kabinet verhoogt het jaarlijkse budget voor de opvang van dakloze arbeidsmigranten van 7 naar 13 miljoen euro. Minister Eddy van Hijum (NSC) wil het aantal opvanglocaties, momenteel zes, uitbreiden om de groeiende problematiek aan te pakken. In grote steden zoals Amsterdam slaapt een aanzienlijk deel van de daklozen op straat; 80% betreft arbeidsmigranten uit de EU.

Velen raken dakloos door baanverlies en gebrekkige huisvesting, vaak veroorzaakt door malafide uitzendbureaus. Naast opvang richt het beleid zich op terugkeer naar het thuisland of herintegratie op de arbeidsmarkt. Gemeenten pleiten voor meer landelijke regie en aanpak van uitbuiting. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) werkt aan afspraken om deze opvang landelijk uit te breiden.

Utrechts Ziekteverzuim Ambtenaren Fors Hoger dan Landelijk Gemiddelde

HET ziekteverzuim onder Utrechtse ambtenaren blijft met 8,6% fors hoger dan het landelijke gemiddelde van 6,5%. De oorzaken zijn onduidelijk, wat tot zorgen leidt in de gemeenteraad. Wethouder Rachel Streefland wijst op grote verschillen tussen afdelingen, waardoor één verklaring ontbreekt.

De VVD en het CDA eisen meer inzicht in de oorzaken, waaronder werkdruk, gebrek aan zeggenschap en slechte verhoudingen met leidinggevenden. Er is een motie aangenomen om eind dit jaar een gedetailleerde rapportage te presenteren.

Het CDA pleit samen met andere partijen voor onafhankelijke vertrouwenspersonen en een cultuuromslag binnen het ambtenarenapparaat. Mocht het verzuim niet dalen, dan wordt alsnog een diepgaander onderzoek overwogen, hoewel daarvoor nu onvoldoende politieke steun is.

77% Blijft liggen

Schimmelklachten Rotterdam Massaal Onopgelost

IN Rotterdam is 77% van de schimmelklachten in woningen na een jaar nog steeds niet verholpen, meldt Leefbaar Rotterdam. De partij ontving via het vorig jaar opgerichte Meldpunt Schimmel en Achterstallig Onderhoud 550 klachten, verspreid over de hele stad.

Ondanks toezeggingen van woningcorporaties blijft het merendeel van de problemen bestaan, zelfs na herhaaldelijke verzoeken van huurders. Volgens Leefbaar-raadslid Vanessa Bruin ligt de oplossing voor 80% bij de elf woningcorporaties die verantwoordelijk zijn voor deze woningen.
De partij dringt aan op directe actie en zal de betrokken corporaties hierover aanschrijven.

Jaarlijks worden duizenden meldingen over schimmelprob-

→→

lematiek gedaan, wat wijst op een structureel en hardnekkig probleem in de Rotterdamse woningmarkt.

Valse Bommelding Legt Eindhoven Airport Kortstil, Vrouw Aangehouden

VRIJDAGOCHTEND is Eindhoven Airport kort gesloten geweest na een valse bommelding door een vrouwelijke passagier. De vrouw beweerde in een vliegtuig dat er een bom in haar ruimbagage zat. Na onderzoek door de Koninklijke Marechaussee bleek dit onjuist; in haar tas werd niets verdachts aangetroffen.

De vrouw is direct aangehouden en zit vast. Haar nationaliteit is nog niet bekendgemaakt.
Het incident leidde tot tijdelijke verstoring van de vliegoperaties, maar het vliegveld werd kort daarna weer vrijgegeven. De Marechaussee onderzoekt de zaak verder en benadrukt de ernst van dergelijke valse meldingen.

Hbo'ers Snel aan de Slag en Gewild op de Arbeidsmarkt

HBO-AFGESTUDEERDEN zijn populair op de arbeidsmarkt: 91% vindt binnen drie maanden werk, blijkt uit de HBO-Monitor 2024 van Maastricht University. Binnen anderhalf jaar heeft 70% een vast contract, een stijging ten opzichte van 66% in 2023. Hbo'ers starten vaker direct op hbo-niveau en combineren theoretische en praktische kennis, wat hen aantrekkelijk maakt voor werkgevers.

Sectoren als bètatechniek, onderwijs en zorg betalen het best, terwijl kunst het laagst scoort. Een hbo-master levert gemiddeld 4231 euro bruto per maand op.

Ondanks deze gunstige vooruitzichten is de werkloosheid onder hbo'ers licht gestegen van 2,8% naar 3,5%, mede door economische onzekerheden.

Driekwart van de afgestudeerden blijft werken binnen 50 kilometer van hun studieplaats, wat bijdraagt aan sterke regionale economieën. Door teruglopende studentenaantallen zet het hbo in op groei van associate degree-programma's om de arbeidsmarkt te blijven bedienen.

Campings Profiteren van Inflatie en Onrust

3% Meer Overnachtingen Verwacht

DOOR inflatie en geopolitieke spanningen kiezen steeds meer vakantiegangers voor betaalbare vakanties dichter

bij huis. Volgens ABN AMRO stijgt het aantal kampeerovernachtingen deze zomer naar verwachting met 3%.

Nederlandse campings profiteren vooral van de toestroom van Nederlandse en Duitse gasten. Hoewel 2023 een dip kende door het slechte weer, blijft het aantal overnachtingen hoger dan in 2019. De pandemie versnelde deze trend, met een sterke toename van campers en caravans.

Ook het kampeerseizoen wordt langer; steeds meer mensen boeken nu in de traditioneel rustige maanden tussen oktober en april. ABN AMRO ziet hierin een blijvende groei voor de sector, ondanks economische onzekerheden.

Amsterdam Publiceert Toch Kritisch Klimaatrapport na Lek, Aangifte Gedaan

DE gemeente Amsterdam heeft onverwacht een kritisch klimaatrapport openbaar gemaakt, nadat De Telegraaf onthulde dat het document geheim zou blijven. Het rapport, opgesteld door advocatenkantoor NautaDutilh, waarschuwt dat de gemeente verplicht is actief klimaatbeleid te voeren en kwetsbaar is voor rechtszaken.

Wethouder Zita Pels (Duurzaamheid) stelde dat ze nog geen besluit had genomen over de publicatie en had het rapport eerst met het college willen bespreken. Door het lek besloot de gemeente het rapport alsnog met de raad te delen en aangifte te doen van het lekken van vertrouwelijke informatie.

Een interne analyse van Juridische Zaken nuanceert het risico op succesvolle rechtszaken, omdat Amsterdam al vooroploopt in duurzaamheidsbeleid. Verdere juridische afdwinging van klimaatmaatregelen wordt daarom als beperkt ingeschat.

Recordaantal Drugslabs Opgerold

Meer dan Helft in Woonwijken

IN 2024 heeft de politie een recordaantal van 167 drugslabs opgerold, 10% meer dan in 2023. Opvallend is dat

→→

98 van deze labs in woonwijken werden aangetroffen, vaak in appartementen en woningen. Politiechef Willem Woelders waarschuwt voor de toenemende risico's voor omwonenden, zoals explosies, met het incident aan de Schammenkamp in Rotterdam als tragisch voorbeeld.

De meeste labs werden gevonden in Rotterdam (43), gevolgd door Zuid-Holland (51) en Noord-Brabant (38). Daarnaast stijgt het aantal procaïne-labs en illegale dumpingen van drugsafval, met een record van 217 meldingen, vooral in Noord-Brabant en Limburg.

Het aantal hennepkwekerijen daalde naar 895, doordat de politie zich meer richt op synthetische drugs en cocaïne. De politie roept op verdachte situaties te melden om verdere gevaren te voorkomen.

Minister Madlener Zet Krimp Schiphol Door ondanks Kritiek

MINISTER Barry Madlener (Infrastructuur en Waterstaat) houdt vast aan zijn plan om het aantal vliegbewegingen op Schiphol te beperken tot 478.000 per jaar, ondanks kritiek van de Raad van State en de Europese Commissie. Het aantal nachtvluchten wordt gemaximeerd op 27.000.

Hoewel het doel is om de geluidsoverlast met 20% te verminderen, wordt met deze maatregel slechts 15% bereikt. De resterende vermindering moet komen door luchtvaartmaatschappijen die hun oude, lawaaiige vliegtuigen vervangen door stillere toestellen.

De Europese Commissie had aangedrongen op meer focus op stillere vliegtuigen, maar Madlener heeft zijn besluit niet aangepast. Luchtvaartorganisatie IATA heeft aangekondigd naar de rechter te stappen als de plannen doorgaan. Of Brussel genoegen neemt met de huidige uitleg, is nog onzeker.

Nederland Mogelijk Onterecht Langzaam met Asielaanvragen

NEDERLAND hanteert sinds 2022 een verlengde termijn van vijftien maanden voor het afhandelen van asielaanvragen, maar dit staat onder druk na een uitspraak van het Europees Hof. Die stelt dat verlenging alleen mag bij een plotselinge, onvoorzienbare piek, terwijl in Nederland sprake is van een geleidelijke toename.

De IND kampt met personeelstekorten en achterstanden, maar dat rechtvaardigt volgens de Europese rechter geen langere termijn. De Nederlandse rechter moet nu beoordelen of de maatregel onterecht is toegepast.

VluchtelingenWerk noemt dit een bevestiging van structureel onrechtmatig handelen en roept op tot snelle maatregelen.

Ondanks de verlenging blijft de IND kampen met achterstanden; in 2024 duurde een aanvraag gemiddeld meer dan een jaar en voor nareizigers zelfs bijna anderhalf jaar. De IND betaalde dat jaar 36,8 miljoen euro aan boetes wegens te late beslissingen.

Arjan Veurink Nieuwe Bondscoach Oranjevrouwen na EK

Einde Succesvol Duo met Wiegman

NA het EK van komende zomer wordt Arjan Veurink de nieuwe bondscoach van de Oranjevrouwen, als opvolger van Andries Jonker. Veurink, momenteel assistent van Sarina Wiegman bij het Engelse nationale team, sluit daarmee een succesvolle samenwerking van 8,5 jaar met Wiegman af.

Sinds 2017 behaalden zij grote successen: Europees kampioen met Nederland (2017), WK-finalist (2019) en Europees kampioen met Engeland (2022). Wiegman noemt het vertrek logisch en gunt Veurink deze nieuwe uitdaging.

Tijdens het EK in Zwitserland staan Engeland en Nederland op 9 juli tegenover elkaar in de groepsfase. Wiegman benadrukt haar vertrouwen in Veurink tot het einde van het toernooi.

Na het EK komt een einde aan een hechte voetbalvriendschap in de dagelijkse praktijk, maar contact blijft: *"We kennen elkaar door en door; dat verandert niet."*

Tilburg University Schort Samenwerking met Twee Israëlische Universiteiten op

TILBURG University heeft de samenwerking met de Bar-Illan University in Tel Aviv en de Reichman University in Herzliya per direct opgeschort. Aanleiding is het uitblijven van een dialoog over de risico's van mensenrechtenschendingen bij samenwerking. De opschorting betekent dat voorlopig geen studenten of medewerkers meer worden uitgewisseld. Individuele samenwerkingen tussen wetenschappers blijven toegestaan, zolang deze niet bijdragen aan mensenrechtenschendingen en academische vrijheid waarborgen.
Gesprekken met de Hebrew University in Jeruzalem lopen nog; voor de zomer wordt hierover een besluit verwacht.

Eerder besloot de Universiteit van Amsterdam al tot een tijdelijke stop van de studentenuitwisseling met de Hebrew University. De Radboud Universiteit in Nijmegen neemt hierover volgende week een beslissing.

Huurprijzen Studentenkamers Stijgen met 6 Procent

Tekort Blijft Groot

STUDENTEN betalen dit jaar gemiddeld 683 euro per maand voor een kamer, 6 procent meer dan vorig jaar, meldt Kamernet. Amsterdam blijft de duurste studentenstad met een gemiddelde huur van 979 euro, gevolgd door Utrecht (803 euro) en Haarlem (770 euro).

Enschede is het goedkoopst met bijna 400 euro per maand. Opvallend is de sterke prijsstijging in Wageningen (+20 procent) en Leiden (+18 procent). Tilburg is de enige stad waar de huurprijzen zijn gedaald.

Volgens Kamernet is het aanhoudende tekort aan studentenhuisvesting de oorzaak van de hoge prijzen en beperkte keuze. Ondanks de grote vraag zijn er nauwelijks meer kamers beschikbaar dan vorig jaar. Kamernet wijt dit aan regelgeving die verhuren onaantrekkelijk maakt.

Minister Faber Wil Bezuinigen op Activiteitenbudget COA na Efteling-Rel

ASIELMINISTER Marjolein Faber (PVV) wil het activiteitenbudget voor asielzoekers verlagen, na de ophef over een geannuleerd Efteling-uitje voor minderjarige asielzoekers. Volgens Faber moet overal worden bezuinigd en valt ook het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) daaronder, ondanks diens zelfstandige status.

Het geplande uitje was bedoeld om spanningen tijdens een dorpsfeest in Sint Annaparochie te voorkomen, nadat vorig jaar een steekincident plaatsvond. Faber blijft kritisch en noemt het "veelzeggend" dat de jongeren preventief een uitje kregen aangeboden.

Ondanks haar standpunt is via crowdfundingsacties inmiddels meer dan 100.000 euro opgehaald om het uitje alsnog mogelijk te maken. Faber wil binnenkort met het COA over het activiteitenbudget in gesprek.

Faillissementsuitverkoop Casa van Start

Einde Nederlandse Winkels Nabij

DE interieurwinkelketen Casa lijkt definitief te verdwijnen uit Nederland. Donderdag begon de faillissementsuitverkoop in achttien winkels, die ongeveer vier weken zal duren.

Curator Bart Louwerier meldt dat er nog geen serieuze kandidaten zijn voor een doorstart van de Nederlandse tak, waar ruim honderd medewerkers werken. Ook bij het Belgische moederbedrijf, dat in maart failliet ging, lopen geen gesprekken over een mogelijke doorstart inclusief de Nederlandse winkels.

Volgens de curator wordt de kans op een doorstart steeds kleiner naarmate de uitverkoop vordert. Daarmee lijkt het einde voor Casa in Nederland onafwendbaar.

Ondanks Wisselvallig Seizoen

AZ Verlengt Contract Trainer Martens tot 2028

AZ heeft het contract van trainer Maarten Martens met twee jaar verlengd tot de zomer van 2028, ondanks de huidige zesde plaats in de Eredivisie. Martens volgde in januari 2024 Pascal Jansen op en leidde AZ direct naar een vierde plek.

Dit seizoen kende hoogtepunten zoals de bekerfinale, die na strafschoppen werd verloren van Go Ahead Eagles, en het bereiken van de achtste finales in de Europa League, waarin Tottenham Hotspur te sterk bleek.

Ondanks wisselvallige resultaten blijft AZ vertrouwen houden in Martens. "We moeten stabieler worden, maar geloven in de ingeslagen weg," aldus directeur Max Huiberts.

Ook de contracten van assistent-trainers Jan Sierksma, Kenneth Goudmijn en Robert Fransen zijn verlengd. AZ strijdt via de play-offs nog om een plek in de Conference League.

Sports • NL

Thialf Stil, Inline-skates Actief

Het Leven na het Langebaanschaatsen

HET langebaanschaatsseizoen is afgesloten. Na maanden van spanning, toernooien en wereldrecords is het tijd voor reflectie én vooruitkijken. De grote wedstrijden, zoals het WK Afstanden en het Wereldbekerklassement, vonden hun ontknoping in maart. Nederland was opnieuw prominent aanwezig op het wereldtoneel. Irene Schouten, Patrick Roest en Jutta Leerdam keerden huiswaarts met een reeks medailles en bevestigden hun status als wereldtoppers.

Maar terwijl de ijshallen leeg raken, gaat het schaatsleven onverminderd door. In de lente schakelen sporters, coaches en verenigingen over op een nieuwe fase: voorbereiding, ontwikkeling en vernieuwing.

Topteams op trainingskamp

Ploegen als Jumbo-Visma, Team IKO en Reggeborgh zijn inmiddels begonnen met de voorbereidingen op het seizoen 2025-2026. Dat betekent onder meer: fysieke opbouw, krachttraining en de eerste trainingskampen in binnen- en buitenland. In deze maanden worden ook veel transfers bekendgemaakt. Talentvolle schaatsers wisselen van team, jonge rijders krijgen contracten en de ploegindelingen worden definitief gemaakt.

Voor coaches is dit dé tijd om met individuele atleten te werken aan techniek en strategie. Ook materiaalontwikkeling speelt in deze fase een grote rol. Innovaties op het gebied van schaatspakken, klapschaatsen en aerodynamica kunnen het verschil maken als het volgende seizoen begint.

Inline-skaten als zomeralternatief

Veel schaatsers stappen in het voorjaar over op inline-skaten — niet alleen als trainingsvorm, maar ook als serieuze sportdiscipline. De World Skate Games, EK's en diverse marathons bieden volop competitieve uitdaging.

Nederlandse atleten zoals Merijn Scheperkamp en Manon Kamminga zijn zowel op het ijs als op wieltjes actief en behalen ook in de zomer medailles. De overgang naar de weg helpt rijders hun conditie te behouden, hun techniek te verfijnen en competitieritme op te doen. Inline-skaten is daarmee een essentieel onderdeel van het trainingsprogramma voor veel langebaanschaatsers.

Talenten in ontwikkeling

Voor de jongere generatie begint nu een cruciale periode. Regionale schaatsverenigingen organiseren in mei en juni verschillende selectiemomenten en zomertrainingen. Voor veel talenten is dit het moment waarop duidelijk wordt of ze kunnen doorstromen naar een hogere klasse of talententeam. De KNSB en lokale clubs zetten volop in op jeugdontwikkeling. Goede begeleiding, gevarieerde trainingen en mentale ondersteuning zijn essentieel om jonge schaatsers te laten doorgroeien tot de top van Nederland — en misschien zelfs tot internationale sterren.

IJsbaanplannen in voorbereiding

Ook achter de schermen wordt hard gewerkt. IJsbaanbeheerders en gemeenten gebruiken het voorjaar om plannen te maken voor renovaties of verduurzaming. Zo werkt Thialf in Heerenveen aan technische upgrades om de hal nog energiezuiniger te maken. Andere banen kijken naar uitbreiding van faciliteiten, verbetering van het ijs of aanpassing van het reserveringssysteem.

Investeringen in infrastructuur zijn van groot belang om de sport toegankelijk, modern en aantrekkelijk te houden voor nieuwe generaties.

De weg naar 2026 begint nu

Hoewel het competitieve seizoen ten einde is, betekent dat in de schaatswereld zeker geen rust. Achter de schermen wordt nu de basis gelegd voor nieuwe successen. Of het nu gaat om topsporters die hun grenzen verleggen, jonge talenten die opstaan, of ijsbanen die toekomstbestendig worden gemaakt — het Nederlandse schaatslandschap is volop in beweging.

De stilte van het ijs betekent niet dat het schaatsleven stilstaat. Integendeel: het is het begin van iets nieuws.

Giro d'Italia 2025:

Kunnen Nederlandse renners opnieuw verrassen?

DE Giro d'Italia 2025 gaat dit weekend van start, en de spanning stijgt onder wielerfans wereldwijd. Ook in Nederland leeft het evenement volop, want met renners als Bauke Mollema en Thymen Arensman aan de start is de verwachting hooggespannen. Beide rijders hopen een rol van betekenis te spelen in het klassement én etappewinst na te jagen.

De Giro: een uniek wielerspektakel
De Giro d'Italia is een van de drie grote rondes, naast de Tour de France en de Vuelta a España. De Italiaanse rittenkoers staat bekend om haar zware bergetappes, grillig weer en indrukwekkende landschappen. In 21 etappes leggen de renners ruim 3.400 kilometer af, van vlakke sprintritten tot loodzware Alpenbeklimmingen.

Voor veel renners is de Giro dé kans om zich te tonen aan het grote publiek of om een mooie trui binnen te halen. Ook dit jaar zijn er weer meerdere topfavorieten voor de roze trui — het symbool van de leider in het algemeen klassement.

Nederlandse troeven: ervaring en talent
Bauke Mollema (Trek-Segafredo) is een vertrouwd gezicht in de internationale wielertop. De 38-jarige Groninger rijdt zijn laatste jaren als prof, maar blijft een geduchte outsider voor een bergetappe of een lange ontsnapping. Zijn ervaring, koersinzicht en klimcapaciteiten maken hem een renner om rekening mee te houden, zeker in het tweede en derde deel van de ronde.

Thymen Arensman (INEOS Grenadiers) vertegenwoordigt de nieuwe generatie. De 25-jarige klimmer uit Deil bewees vorig jaar al zijn potentie met sterke prestaties in zowel de Giro als de Vuelta. INEOS ziet in hem een klassementsman voor de toekomst, en deze Giro zou wel eens een doorbraak kunnen betekenen. Zijn tijdritcapaciteiten en explosieve klimmen geven hem een solide basis om mee te draaien in de top 10.

Voorbereiding en verwachtingen
Zowel Mollema als Arensman hebben zich de afgelopen maanden intensief voorbereid. Trainingskampen in de Sierra Nevada, hoogtestages en deelname aan koersen als de Ronde van Romandië en de Tirreno-Adriatico vormden het fundament.

De renners gaven in interviews aan zich fysiek goed te voelen en klaar te zijn voor de uitdaging. De ploegleiding van hun respectievelijke teams heeft hen duidelijke rollen toebedeeld: Arensman mag mikken op een klassement, terwijl Mollema vrijheid krijgt om voor etappes te gaan.

Nederlandse inbreng breder dan alleen de renners
Ook buiten de renners om is Nederland goed vertegenwoordigd. Diverse ploegleiders, verzorgers en mecaniciens in WorldTour-teams komen uit ons land. Nederlandse expertise in voeding, materiaal en data-analyse speelt een groeiende rol in het moderne wielrennen. De Giro is daarmee niet alleen een sportieve strijd, maar ook een technologisch gevecht waarin elk detail telt.

Wat staat er op het spel?
Naast de felbegeerde roze trui zijn er ook prijzen voor de beste jongere, de bergkoning en de puntenklassementsleider. Arensman maakt bovendien kans op de witte trui voor beste jongere, afhankelijk van zijn concurrenten en dagvorm. Voor Mollema zou een etappezege een kroon op zijn carrière kunnen zijn.

Nederland heeft een rijke geschiedenis in de Giro, met renners als Tom Dumoulin (winnaar in 2017), Erik Breukink en Steven Kruijswijk. De prestaties van dit jaar kunnen dat palmares verder verrijken.

De Giro d'Italia 2025 belooft een ware uitputtingsslag te worden, maar ook een podium voor glorie. Met Bauke Mollema als ervaren meester en Thymen Arensman als beloftevolle pion is de Nederlandse inbreng meer dan symbolisch. Vanaf dit weekend kleurt Italië niet alleen roze, maar ook een beetje oranje.

Blijft Max bij Red Bull?

De toekomst van Verstappen onder de loep

MAX Verstappen, drievoudig wereldkampioen en hét gezicht van Red Bull Racing, bevindt zich in een onverwachte situatie. Terwijl zijn naam steevast met dominantie wordt geassocieerd, kent het Formule 1-seizoen van 2025 een stroevere start dan velen hadden verwacht. Dit roept de vraag op: blijft Verstappen loyaal aan Red Bull of lonkt er een nieuwe uitdaging?

Langdurig contract, maar met een ontsnappingsclausule

In 2022 tekende Verstappen een megacontract met Red Bull dat hem tot eind 2028 aan het team bindt. Het leek een vorm van definitieve trouw, maar insiders weten dat het contract een aantal opmerkelijke clausules bevat. Een daarvan is de zogenaamde "prestatieclausule": als Verstappen gedurende een groot deel van het seizoen buiten de top drie van het kampioenschap staat, mag hij het team vroegtijdig verlaten. Hoewel zulke clausules normaal zijn bij topcoureurs, zorgen de recente resultaten van Red Bull ervoor dat deze bepaling plots meer gewicht krijgt. Na ondermaatse prestaties in onder andere Bahrein — waar Verstappen slechts zesde werd — zijn er intern zorgen over de balans en betrouwbaarheid van de auto.

Geruchten over andere teams

Geruchten in de paddock gaan snel. Na de Grand Prix van Miami verschenen er berichten dat een overstap van Verstappen naar Aston Martin in 2026 is uitgesloten. Dit ondanks eerdere speculaties dat het team, met steun van motorpartner Honda, Verstappen zou kunnen verleiden.

Mercedes, waar Lewis Hamilton na 2025 vertrekt, blijft een realistische optie. Teambaas Toto Wolff heeft in het verleden openlijk zijn bewondering voor Verstappen uitgesproken. De aantrekkingskracht van een nieuw project, gecombineerd met technologische innovaties in aanloop naar het nieuwe motorreglement van 2026, maakt Mercedes een interessante bestemming.

Red Bull in zwaar weer?

Hoewel Red Bull Racing nog altijd als topteam geldt, is 2025 een jaar vol uitdagingen. Technische problemen, strategische fouten en interne spanningen – waaronder eerdere controverse rond teambaas Christian Horner – hebben het vertrouwen binnen het team deels onder druk gezet. Dit heeft mogelijk invloed op Verstappens langetermijnvertrouwen in het project.

Tegelijkertijd is het duidelijk dat Verstappen nog steeds

gefocust is op presteren. Hij gaf onlangs aan "alles op alles te zetten om het tij te keren" en benadrukte zijn band met de engineers en het technische team. Toch blijft de vraag: hoeveel geduld heeft een coureur die al op jonge leeftijd de top bereikte?

Toekomst in eigen handen

De komende maanden zijn cruciaal. Als Red Bull zijn prestaties weet te stabiliseren, is de kans groot dat Verstappen blijft en zijn contract uitdient. Maar als het team blijft haperen en de auto niet competitief genoeg is tegenover Ferrari, McLaren of Mercedes, kan Verstappen zijn clausule activeren.

Zijn status als superster betekent dat elk team hem met open armen zou ontvangen. Een overstap zou niet alleen sportief, maar ook commercieel enorme impact hebben op de Formule 1-wereld.

Voorlopig blijft Max Verstappen Red Bull trouw. Hij heeft een contract tot 2028 en is niet iemand die overhaaste beslissingen neemt. Toch is het Formule 1-landschap veranderlijk, en als de resultaten tegen blijven vallen, kan 2025 zomaar het begin zijn van een nieuw hoofdstuk.

De komende races zullen laten zien of Verstappen zijn vertrouwen in Red Bull behoudt — of dat de paddock zich mag opmaken voor een van de grootste transfers in de moderne Formule 1.

Casi un salario completo

Gobierno di Corsou ta aumenta vakantiegeld drasticamente p'e funcionarionan publico

UN noticia cu sigur lo trece un sonrisa riba cara di hopi empleado publico na Corsou: e gobierno a dicidi di hisa e pago di vakantiegeld di seis pa ocho porciento di nan salario anual. Esaki ta nifica cu hopi funcionario lo ricibi un suma cu ta igual of hopi cerca di nan salario di un luna completo como vakantiegeld. E cambio di ley cu ta haci e aumento aki posibel ta den su fase final di preparacion y pronto lo wordo presenta n'e Plataforma di Consulta di Ambtenaarnan (CGOA) pa nan tratamento. CGOA t'e instancia cu ta delibera riba asuntonan cu ta toca e posicion legal di e empleadonan publico.

E anuncio di e aumento aki a wordo haci publico dia 17 di maart via medionan social p'e Minister di Finansa, Javier Silvania. Segun e mandatario, e medida aki no ta solamente un promesa cumpli, sino un realidad awo. Sinembargo, e momento di e anuncio, poco prome cu eleccion, a causa un cierto iritacion cerca algun sindicato cu a haya sa di e decision via rednan social. Den comunidad, hopi hende a mira e timing aki como un maniobra politico den porta di eleccion, pagando cu placa di pueblo.

A pesar di e critica riba e momento di e anuncio, e sentimento general cerca e sindicatonan ta di satisfaccion. E lider sindical di ABVO, e sindicato di empleadonan publico, George Hernandez, a cualifica e paso aki como uno historico. "Nos a lucha pa esaki pa mas di trinta aña. Esaki no ta solamente un extra p'e ambtenaarnan, pero e ta nifica tambe mas placa den economia," el a declara.

Minister Shalton Hato di Bestuur, Planning en Dienstverlening a confirma diahuebs durante un reunion di CGOA cu e gobierno oficialmente a aproba e proposicion. E concepto di e cambio di ley ta den su fase final. Despues cu CGOA duna su opinion, lo sigui un conseho di e Raad van Advies, y finalmente e proyecto di ley lo wordo presenta na Staten (Parlamento).

Debi cu e proceso legislativo ta tuma tempo, e empleadonan publico lo ricibi e seis porciento di vakantiegeld caba na mei of juni. E restante dos porciento lo wordo paga asina cu e ley nobo drenta na vigor oficialmente.

Segun Minister Hato, e adaptacion aki no ta solamente un paso husto, pero tambe un manera pa haci gobierno un dunado di trabou mas atractivo. Den sector priva, e pago di bashi di pasco generalmente ta mas halto. E areglo di seis porciento tabata vigente pa mas di trinta aña. E aumento aki ta un reconocimento p'e trabou duro di e empleadonan publico y un intento pa trece nan beneficionan mas den liña cu loke ta usual den sector priva.

Fuente: Curacao.nu

Secco sorprendi pa escogencia di Papa Leo XIV

E obispo emerito di Willemstad, Luis Secco, a reacciona cu un tono di sorpresa genuino riba e eleccion inespera di Cardinal Robert Prevost como e proximo lider spiritual di Iglesia Catolico Romano. E anuncio di e eleccion di e religioso Mericano diahuebs durante e conclave a resona den comunidad Catolico mundial, culminando den su escogencia como e di 267 sucesor di San Pedro, kende a scoge e nomber pontifical di Leo XIV.

"Pa mi personalmente, esaki tabata un sorpresa notabel," Monsignor Secco a afirma cu un bos pensativo. *"Sinembargo, mi fe ta firme den e conviccion cu ta Dios mes ta guia e rumbo di historia."* El a enfatisa e importancia fundamental di mantene un confiansa inkebrantabel den e inspiracion di Spirito Santo, kende segun e dogmanan di Iglesia Catolico, ta ilumina y guia e kardinaalnan durante e proceso transcendental di eleccion di un papa nobo.

Monsignor Secco a dedica un momento pa contempla e nificacion profundo di e nomber scogi p'e papa nobo. E referencia na Papa Leo XIII, un figura emblematico y influyente di siglo diesnuebe, no a pasa desapercibi. *"Papa Leo XIII a laga un herencia valioso pa Iglesia, specialmente den su doctrina social robusto. El a hiba un bos profetico riba e situacion economico precario di esnan mas vulnerabel den sociedad y a demostra un comprondemento profundo di e retonan social di su tempo,"* Monsignor Secco a elabora. E hecho cu Cardinal Prevost a sinti un afinidad asina fuerte p'e legado di Leo XIII, ta wordo interpreta pa Monsignor Secco como un indicacion elocuente di e direccion cu e pontificado nobo lo por tuma.

Cu un humildad remarcabel, e obispo emerito a reconoce cu su falta di conocemento personal di e papa nobo ta impedie di forma expectativanan concreto tocante su liderazgo futuro. *"Awo ta keda na nos tur como fielnan pa observa cu atencion y discernimento con Papa Leo XIV lo manifesta su mes den e funcion sagrado aki,"* el a remarca cu un tono di anticipacion cauteloso.

Robert Francis Prevost a nace na Chicago riba 14 di september 1955. Su eleccion ta marca un momento historico, ya cu e t'e prome papa cu ta original di continente Americano. Su trayectorio religioso a cuminsa cu su ordenacion sacerdotal na 1982, sigui pa su consagracion episcopal na 2014. Un periodo significativo di su ministerio a transcuri na Peru, unda el a establece un conexion profundo y a bira ciudadano di e nacion Sur Americano na 2015.

Prome cu el a asumi e timon di Iglesia Catolico, e tabata encabesa e Dicasterio p'e Obisponan den Vaticano, un posicion central den e proceso di nombramento di obisponan nobo. E escogencia di e nomber Leo XIV ta resona cu e enfasis historico di e papa anterior riba husticia social y e dignidad di e trahado, insinuando un continuacion posibel di e preocupacionnan aki den e liderazgo nobo.

Fuente: Curacao.nu

BONEIRO

Dos scol nobo ta join programa di fruta na Boneiro

E siman aki a marca un paso importante den e compromiso pa un generacion mas saludabel na Boneiro, cu e inclusion di dos scol basico nobo den e programa di fruta exitoso di e Openbaar Lichaam Bonaire (OLB). Kolegio Emmy Schermer y Kolegio San Luis Bertran a bira oficialmente parti di e iniciativa, ampliando asina su alcance pa sigura cu mas mucha ta ricibi porcionnan di fruta fresco durante nan oranan di scol.

E alumnonan di ambos scol por spera di ricibi nan porcionnan semanal di fruta nutritivo for di awo. Pa Kolegio San Luis Bertran, esaki ta un continuacion di un esfuerso pa promove alimentacion saludabel, ya cu nan a participa den un proyecto piloto na november 2024, ofreciendo un desayuno saludabel na nan studiantenan.

E programa di fruta ya tabata activo na Scholengemeenschap Bonaire (SGB), unda cu e studiantenan tabata disfruta di fruta durante dia. Scolnan basico manera Rayo di Solo y Strea Briante tambe a implementa iniciativanan similar, enfocando riba un desayuno saludabel pa nan alumnonan.

Nicolette Verduin, director di Salubridad Publico di GGD Bonaire, ta aplaudi e expansion di e programa, notando su potencial pa inculca habitonan di come saludabel entre e hobennan. El a remarca cu hopi hoben na Boneiro no ta consumi suficiente fruta diariamente, y door di haci esaki accesibel na scol, ta crea un oportunidad pa tur mucha adopta un estilo di bida mas saludabel.

E decision pa expande e programa di fruta ta basa riba e resultadonan positivo y e lesnan aprendi for di e pilotonan anterior. E meta ambicioso ta pa den e transcurso di aña 2025, tur scol basico y secundario riba e isla participa den e iniciativa aki. Un colaboracion importante den esaki ta cu Stichting Voeding op School (SVOS), un organisacion cu ya tin un trayectoria den provee cuminda saludabel na scolnan pa muchanan den situacion vulnerabel.

Allan Carolina, e lider di proyecto, a subraya cu e programa ta bay mas leu cu solamente distribui fruta. E tin como meta pa crea conscientisacion bou di e hobennan tocante e importancia di un bon nutricion. “Nos kier siña e hobennan dicon come saludabel ta crucial pa nan bienestar. Di e manera aki, nos ta inverti den un futuro mas saludabel pa Boneiro, construyendo un generacion cu ta comprende y balora un bon alimentacion.” E inclusion di e dos scolnan aki ta un paso firme den e direccion ey.

Fuente: Bonaire.nu

Cantidad record di Sargassum a yega costa di Boneiro

BONEIRO ta enfrentando un temporada di Sargassum hopi intensivo. E organisacion di naturalesa Stinapa a informa cu nan ranger y boluntarionan den e ultimo tres simannan so caba a colecta un cantidad di Sargassum cu ta surpasa e cantidad total cu a wordo colecta durante henter aña 2024. Stinapa a enfatisa e trabou duro cu nan personal y boluntarionan ta desplega diariamente pa proteha e naturalesa di e isla.

Actualmente, cantidadnan grandi di e especie di alga aki ta sigui yega na diferente parti di e costa di Boneiro. Un aspecto notabel t'e hecho cu e areanan di mangel tambe a wordo afecta. Un capa diki di Sargassum awo ta presente n'e costa oost, y mas recientemente, parti di e costa zuidwest tambe a cuminsa experencia e yegada di e alga.

Un di e retonan mas grandi ta pa saca e Sargassum for di awa den un lapso di tres dia. Si esaki no sosode, e Sargassum ta cuminsa putri, sacando un holo fuerte di sulfur. E proceso di putrimento aki ta representa un menasa p'e mangelnan. Mangelnan ta hunga un rol crucial no solamente den proteccion di costa, pero tambe como un area vital pa reproduccion di hopi especie di pisca.

Den e añanan recien, Stinapa a haci inversionnan significativo den e combatimento di e molester causa p'e Sargassum. Unda cu antes e limpiesa tabata wordo haci manualmente, awo ta haci uzo di ekiponan pisa. Ademas, a instala asina yama "Sargassum booms" den lama. Esaki ta bareranan flotante cu ta guia e Sargassum pa areanan specifico di colecta.

E strategia aki ta esencial pa mitiga e impacto negativo di e Sargassum riba e ecosistema marino y e costa di Boneiro. E trabou ta exigi un esfuerso continuo y dedicacion di tur esnan envolvi p'asina preserva e beyesa natural di e isla. E situacion actual ta subraya e importancia di sigui explora y implementa solucionnan efectivo pa atende cu e fenomeno recurente di yegada masivo di Sargassum.

Fuente: Bonaire.nu

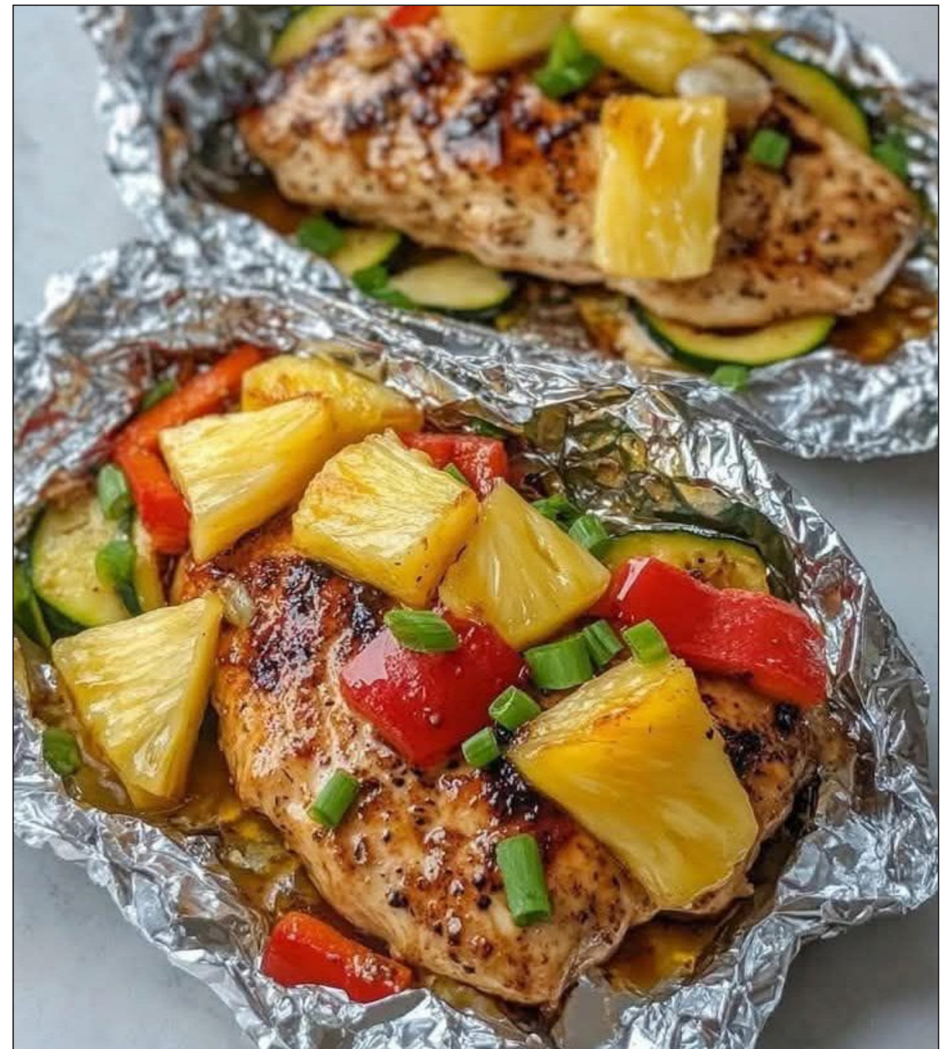
RECETA DI DIA

Teriyaki Chicken with Pineapple

E receta aki ta un manera facil y delicioso pa prepara un plato principal yen di sabor. E combinacion dushi di anasa cu e galiña suave den un saus di teriyaki sabroso, hunto cu e textura di e berduranan, ta crea un experiencia culinario balansa y satisfactorio.

E metodo di cushina den papel di aluminium ta yuda mantene e humedad di e ingredientenan, resultando den un galiña super suculento y berduranan suave. Perfecto pa un cena entre siman of hasta pa prepara riba grill pa un toke smokey special!

Ingrediente:

- 2 pida di pecho di galiña sin weso y sin cuero
- 1 cup di pida di anasa fresco
- 1/4 cup di saus di teriyaki
- 1 cuchara grandi di azeta di oleifi
- 1 Promenton cora, corta na pida chikito
- 1 wortel, corta fini-fini
- 1 zucchini, corta na repi
- 2 blachi di siboyo berde, corta
- Salo y pepper na gusto
- Foil di aluminium (suficiente pa lora cada pida di galiña)

Instruccionnan:

1. Prekeinta bo forno na 400°F (200°C).

2. Corta dos pida grandi di foil di aluminium y pone nan plat riba bo mesa di trabou.

3. Pone cada pecho di galiña den centro di un pida di foil. Kwasha cada un cu un tiki azeta di oleifi y sasona cu salo y pepper na gusto.

4. Pone e pida di anasa, e pida di promenton cora, e wortel corta y e repinan di zucchini riba cada pecho di galiña.

5. Basha e saus di teriyaki pareu riba e galiña y e berduranan.

6. Lora e bandanan di e foil riba e galiña y e berduranan pa crea un pakete hermeticamente cera. Sigura bo cu no tin buraco p'e vapor no sali.

7. Pone e paketenan di aluminium riba un bakingsheet.

8. Horna den e forno prekeinta pa aproximadamente 25 pa 30 minuut, of te ora cu e galiña ta completamente cushina y yega na un temperatura interno di 165°F (75°C). Bo por verifica esaki cu un thermometer di cuminda.

9. Cu hopi cuidou, habri e paketenan di aluminium, teniendo cuenta cu e vapor cayente cu por sali.

10. Strooi e siboyo berde corta riba e galiña y e berduranan prome cu sirbi.

Nota:

Sinti bo liber pa añadi otro berdura cu bo gusta n'e paketenan di foil pa mas sabor y nutricion. Broccoli, baby corn of mushroom ta opcionnan excelente.

Tambe bo por cushina e paketenan aki riba grill na luga di den forno pa un sabor smokey delicioso. Simplemente pone nan riba un grill cayente p'e mesun cantidad di tempo, of te ora cu e galiña ta cushina completamente.

Sperando cu bo disfruta di e receta aki! Bon probecho!

Fortaleza pa Famia

Tene na cuenta, droga y alcohol ta dos "plaga" cu hende mes ta cumpra

TA incontabel e cantidad di morto y accidente, kibramento di famia, rebeldia, crimen, deficiencia fisico y mental, ladronicia, adiccion, cu droga y alcohol ta causa rond mundo, y locual ta zona mas straño ta cu mayoria hende cu ta uza droga y alcohol ta cumpra nan ta cumpre.

Bo ta imagina bo hende ta cumpra su propio destruccion bao di capa di goso y paranda?
Bo ta imagina bo hende ta duna droga y alcohol preferencia riba nan famia?
Bo ta imagina bo hende cu ta balora droga y alcohol mas cu nan esposa/esposo?
Bo ta imagina bo hende cu ta balora droga y alcohol mas cu nan trabao?
Bo ta imagina hende ta keda sin cumpra cuminda pa nan cas y ta prefera cumpra droga y alcohol?

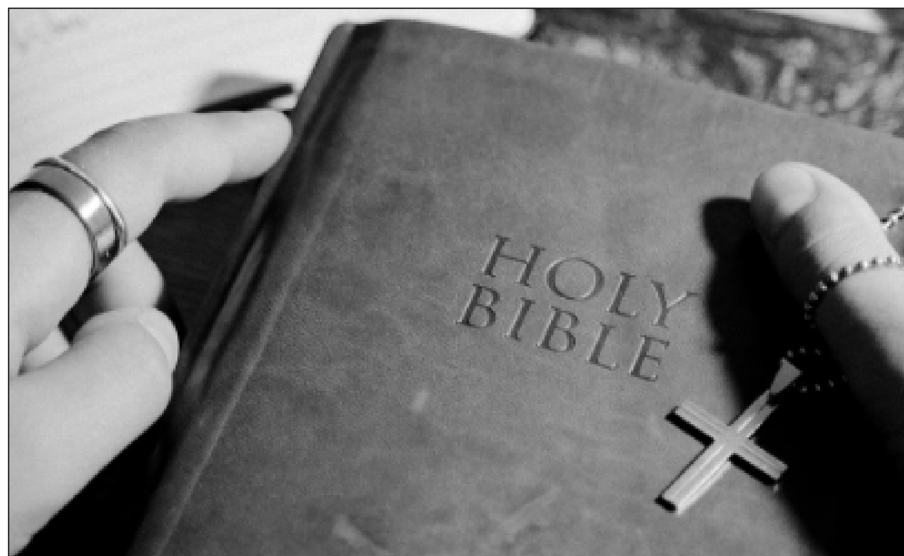
Ta un asunto hopi serio cuanto hende nan rikesa ta draai rond di droga, y un berguensa ora nos nota cu tin pais cu parti di nan economia ta draai rond di Droga, algo cu ta destructivo pa e poblacion completo.

Droga y Alcohol no ta respeta educacion, tampoco estudio, mas studia bo ta, y mas bon educa bo ta mas duro bo cay ora bo mete cu droga y alcohol.

Tur dos ta funciona como veneno den bida di hende, hopi caminda tin hende ta defende un tipo di droga, hasta e a haya nomber di remedi, pero e ta keda droga, pasobra uzando e remedi ey constant tambe bo ta bira adicto na dje.

Hopi matrimonio a wordo destrui, pa motibo di droga y alcohol, y hopi ta bezig destruyendo nan mes, pasobra nan no kier realisa cu droga y alcohol ta diabolico, y mescos cu e enemigo a bini pa horta, pa mata y pa destrui, asina ta e uzo di droga y alcohol den bida di hende.

Nos no por separa droga y alcohol, pasobra nan ta manera barica y lombrishi, tur caminda cu nan a pasa, a keda atras destruccion, malesa y hopi biaha morto.
Hopi accidente a wordo causa pa droga y alcohol, pasobra alcohol ta hole pero depende cual tipo di droga hende ta

uza, cual tin su efecto devastador, pero no tin holo pa dun'e su nomber.

Hopi hoben ta kere keto bay cu droga por haci nan rico, pero esey no ta berdad, bo chens di muri ta grandi. Sea bo ta den benta of den uzo, tin biaha e asunto ta hiba bo na suicidio. of bo ta wordo mata.

E asunto di droga y alcohol a sali for di man mundialmente, hende ta purba socialisa, pero e ta keda mescos cu ora hende kier mansa un colebra venenoso y kere cu e no ta morde mas, caba e naturalesa di e colebra ta pa morde hende cu e consecuencia cu nan lo muri.

E uzo di droga y alcohol bao di nos hubentud alarmante, tanto mucha homber y mucha muhe, no conta mes e mayor cu ta siña su propio yiu uza droga of bebe, un asunto hopi tristo.

Droga na scol, alcohol na scol, ta locual nos ta tende tur dia di nobo, y e muchanan tin placa pa cumpre.

E palabra di Dios, ta e remedi mas efectivo, contra e uzo di droga y alcohol, pasobra e ta trece liberacion completo den bida di hende, pasobra esun cu e Yiu haci liber ta liber di berdad.

Ta hopi yudansa mester pasobra negligencia ta trece decadencia, y decadencia ta trece berguensa, p'esey laga nos uni den oracion, den nomber di Cristo Hesus, pa asina nos tur por para firme contra droga y alcohol (Mateo 18:19).

Sinceramente, Pastoor Marcel Balootje

Santo di Dia

Un pastoor dedica na husticia y caridad

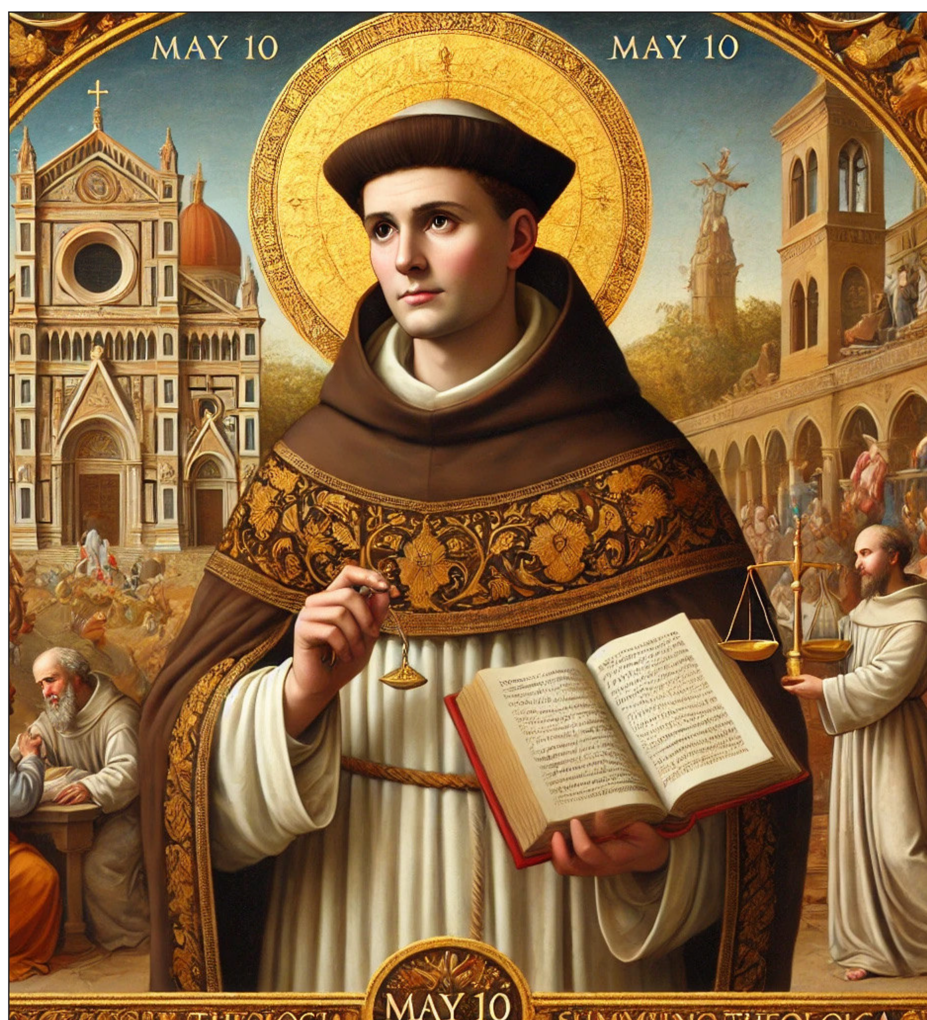
Awe ta Dia di San Antonino di Florencia

DEN e constelacion di Santonan cu Iglesia Catolico ta venera, San Antonino di Florencia ta resalta como un faro di sabiduria, husticia y caridad. Su memoria ta ser celebra cu fervor riba 10 di mei, recordando su bida dedica na sirbi Dios y su prohimo, specialmente esnan mas vulnerabel.
Naci na Florencia na aña 1389 den un famia prominente, Niccolò Pierozzi (su nomber di bautismo) desde un edad hoben a mustra un inclinacion profundo pa asuntonan spiritual. Su inteligencia excepcional a permitie completa su estudio di ley canonico na Universidad di Padua cu distincion.

Sinembargo, e yamada di un bida religioso mas profundo a resona mas fuerte den su curason. Na edad di diesseis aña, el a drenta e orden Dominicano na Fiesole, unda el a tuma e nomber Antonino. Su humildad, disciplina y fervor religioso a haci un impresion duradero riba su superior- y compañeronan. El a avansa rapidamente den e orden, desempeñando varios funcion di responsabilidad, incluyendo prior di e conventonan na Cortona, Roma, Napoli, y finalmente esun di San Marco na Florencia.

Durante su liderazgo na San Marco, Antonino a transforma e convento den un centro di fervor religioso y intelectual. El a encurasha e estudio di e Scrituranan y di e doctrina di Santo Tomas di Aquino. E famoso pintor Fra Angelico tabata un miembro di e comunidad aki y su fresconan inspira ainda ta decora e murayanan di e convento, un testimonio di e ambiente spiritual cu Antonino a cultiva.

Na aña 1446, a pesar di su resistencia inicial, Antonino a ser nombra Arsobispo di Florencia. Den e funcion aki, el a demostra un dedicacion incansabel na su carnenan. El a bishita parokianan, predica cu elocuencia, y atende na e necesidadnan spiritual y material di su pueblo. Su preocupacion special tabata pa e pobernan y esnan marginalisa. El a funda un sociedad pa yuda esnan cu berguensa di pidi limosna y a establecé un sistema di credito pa esnan den necesidad. Su reputacion di santidad y su sabiduria a haci'e un consehero respeta pa tanto ciudadanonan comun como gobernantenan.

Antonino tabata un defensor firme di husticia social. El a critica abiertamente e practicanan di pago ilegal y a lucha contra corupcion den e sociedad di su tempo. Su conocemento profundo di ley canonico y su sentido di husticia imparcial a haci'e un arbitro confiabel den disputanan. Su obra mas importante, e Summa Theologica, tabata un guia pastoral extenso cu a trata cu cuestionnan moral, social, y economico di su tempo, reflehando su preocupacion pa un sociedad mas husto y caritativo.

San Antonino a fayece na Florencia na aña 1459, stima y respeta pa tur. Su bida ta un ehempel inspirador di con fe, husticia, y caridad por wordo integra den un servicio dedica na Dios y na prohimo.
Su legado ta sigui biba den e inspiracion cu e ta ofrece na tur esnan cu ta busca un mundo mas husto y compasivo. Su fiesta riba 10 di mei ta un oportunidad pa reflexiona riba su virtudnan y pa pidi su intercesion den nos propio lucha pa sigui e caminda di santidad.

Mas leu di doctrina

E yamada universal di amor y husticia

DEN e bunita paisahe di nos existencia, unda e solo ta lanta tur dia cu un promesa nobo y e anochi ta baha cu un misterio profundo, nos ta haya nos mes como biahero riba un caminda yen di maraviya y desafio. Nos curason, manera un compas interno, ta busca un direccion, un sentido cu ta transcende e efimero di nos dianan. Den e buskeda aki, hopi di nos ta bira nos wowo n'e esfera di fe, un dominio unda e invisibel ta bira palpabel y e inefable ta haya un bos.

Fe no ta un simpel aceptacion intelectual di un set di doctrina. E ta un relacion bibo y dinamico cu lo Divino, un confiansa profundo den un poder cu ta surpasa nos comprension. E ta un entrega di nos ser na algo mas grandi cu nos mes, un realisacion cu nos no ta para nos so den e universo inmenso aki. Fe ta manera un anker cu ta tene nos firme den e tormentanan di bida, un luz cu ta guia nos den e anochinan scur di duda y incertidumbre.

Den e diferente tradicionnan religioso cu a florece den historia di humanidad, nos ta haya un refleho di e necesidad universal aki pa conecta cu lo sagrado. Cristianismo cu su mensahe di amor y redencion, Islam cu su entrega n'e boluntad di Allah, Hudaismo cu su enfasis riba husticia y ley, Budismo cu su caminda pa iluminacion y compasion, y Hinduismo cu su comprension profundo di e ciclo di existencia – cada un ta ofrece un perspectiva unico riba e misterio di bida y morto, di bon y malo, di nos luga den e tapijt cosmico.

Sinembargo, mas leu di e dogmanan y e ritualnan specifico, tin un hilo comun cu ta core door di tur e tradicionnan aki: e yamada pa un bida di amor, compasion y husticia. Nos ta wordo recorda di nos responsabilidad pa nos prohimo, p'e stranhero, pa esnan den necesidad. Nos ta wordo recorda pa reconoce e dignidad inherente di cada ser humano, pasobra cada un di nos ta un refleho di lo Divino.

Den nos bida diario, esaki ta traduci den actonan di bondad, den e disposicion pa pordona, den e lucha pa un mundo mas husto y igual.
E ta nifica pa mira mas leu di e aparencianan superficial y pa reconoce e humanidad comparti cu ta uni nos tur. Fe no ta un refugio for di e realidad di mundo, sino mas bien un inspiracion pa transforma e mundo aki den un refleho mas fiel di e idealnan di paz, harmonia y amor cu ta biba den e curason di nos creencianan.

Den e silencio di nos oracion y meditacionnan, den e celebracionnan comunitario di nos ritonan, den e estudio di nos textonan sagrado, nos ta haya alimento pa nos alma y guia pa nos caminda. Nos ta wordo recorda di e presencia constante di lo divino den nos bida, den e momentonan di alegria y den e oranan di tristesa.

Asina, den e cuadro mas amplio di nos existencia, fe ta un regalo precioso, un fuente di speransa, un caminda pa encontra sentido y proposito. E ta un invitacion pa biba cu un curason habri y un mente atento, pa reconoce e sagrado den tur loke ta existi y pa responde n'e yamada di amor y compasion cu ta resona den e profundo di nos ser. Laga nos sigui e caminda aki cu humildad y curashi, confiando den e guia di esun cu ta stima nos sin fin.

"Señor ta mi wardado, mi'n tin falta di nada. Den cunucu di yerbe berde e ta ponemi sosega, E ta hibami na awa trankil, Pa mi bolbe haña forsa"
Salmo: 23

Cu profundo tristesa na nos curason, pero conforme cu Papa Dios su boluntad, nos ta anuncia cu a bai sosega inesperadamente den Reino di Señor:

Sr. Jan Violenus

*28 Mei 1948 - † 8 Mei 2025

Na nomber di su:
Esposa:
Filomena Violenus – Geerman

Yiunan:
Giomar Violenus
Marjan Violenus
Maruschka Violenus

Nieto i nietanan:
Jessica, Dwight, Gerald, Aiden, Amelia & Everleigh

Bisanieto (a) nan

Omo nan, Rumannan, Subrino/a nan, Primo/a y demas famia nan na St. Maarten, Curaçao, Hulanda, Merca & Anguila

Su suegra:
Marie Danje

Su ihanan

Sua i cuñanan na Aruba & Hulanda

Ex- collega nan di KPA

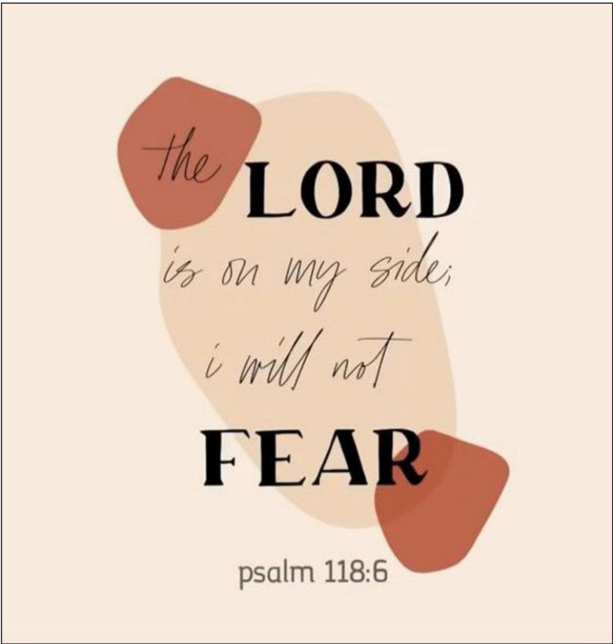
Amistad nan mas serca di cas

Demas Famia:
Violenus, Geerman, Starke, Linnenbank, Danje, Kelly, Richardson,
Gumbs, Arrindell, Arndell, Simmons, Robinson, Rombley, Wattley,
Zievinger, Webb & Dania.

Disculpa nos si den nos tristeza nos a lubida un of otro famia.

Acto di entiero lo tuma lugar **diaranson 14 di mei 2025**, 2or pa 4or na Olive Tree Funeral Care & Crematory na Piedra Plat despues pa santana na Sabana Basora.

Despues di entiero lo no por risibi bishita di condolencia na cas.

"Mi kier alaba Bo, Señor, bou di e pueblonan, canta Bo gloria bou di e nacionnan, pasobra Bo amor ta yega te na shelo, Bo fieldad ta yega te na e nubianan.". Salmo 57: 9-10

Cu inmenso dolor na nos curason pero conforme cu boluntad di Dios nos ta participa fayecimento di nos ruman, tanta y madrina stima:

Sra vda Marcolina Angela – Werleman

Mihor conoci como Margo,
Margot, Pechi-Go, Tanta Go of Tanchi Go
Ex-trahado di La Linda departamento di tela
*27 juli 1938 † 4 mei 2025

Na nomber di su:
Mayornan: †Feli y †Ramona Werleman – Curiel

Casa: † Marco "Henrichi" Angela

Rumannan: †Evarista "Chichi" y †Ramon Tromp - Werleman
†Pedro "Buchi" Werleman
†Regina y †Francisco "Papay" Geerman - Werleman
†Margarita y †Pedro Werleman - Werleman
Dora y Godfried "Hobry" Hernandez - Werleman
†Albert "Beto" y Lucia Werleman - Angela
†Raquel Brown
Sra vda Myrna Daal - Brown

Swa y cuñanan: †Julio Angela y famia
†Mario Angela y famia
Nora Rodulfo Angela y famia
†Ismael Angela
Margriet "Gita" Angela
†Pedro Angela
†Gloria "Doortje" Kelly Angela y famia Richard "Shaty" Kock y famia
Egbert Kock
Marianela Haakmeester - Loefstok y famia

Subrino y subrinanan cu a stim'e:
†Felix y †Rosmea Tromp – Martis y yiu Edmundo y Nubiola Tromp y famia Alex Tromp
Gina Soraya y Glenn Helder – Geerman y famia Joyce y Eugene Feliciana – Geerman y famia Cederic Pierre Geerman y Dilma Silvano Civardy Werleman y famia
Jairo y Cheryl Hernandez – Everon y famia na Hulanda Wendy Hernandez y famia
Gibi y Fancis Hernandez - Pacheco y famia Maureen y Alex Koolman – Werleman y famia
Soraima Miluska y Gino Kuiperi – Werleman y famia Inaria Daal y famia
Egbert Daal y famia na Hulanda
†Sigrid Gieltjes Daal y famia na Hulanda Saskia Kappel Daal y famia na Hulanda
†Carlos Brown y famia na Hulanda Miranda Bucher y famia na Hulanda
Judelle y Pieter van Zandwijk – Blom y famia na Hulanda
Edward y Geraldine Blom – Ras y yiu

Su ihanan: Gina Soraya Helder - Geerman y famia
Egbert Kock
Maureen Koolman – Werleman y famia
Suglail (Zuly) Gomes da Silva – Kelly y famia

Su subrina cu a cuida'e te na su ultimo rosea: Joyce y Eugene Feliciana cu nan yiunan cu a cuid'e manera un wela.

Su amiganan stima: Nicol
Lisa di Cacique Minimarket

Su dokter di cas: dr Yvette Morales - Thuis

Tur su prima y primonan, su bon bisiñanan, conocinan, tur su ex-coleganan di Hepner y La Linda dept. Store

Demas famia: Angela, Werleman, Curiel, Tromp, Geerman, Hernandez, Daal, Brown, Rodulfo, Kock, Kelly, Helder, Feliciana, Koolman, de Freitas, Kuiperi, Catalina, Gomes da Silva, Maduro, Pacheco, Haakmeester, Loefstok, Gomez, Marin, Kirchner, Genser, Bello, Rodriquez, Dirksz, Wester, Croeze, Weller, Donata, Blom, Ras, Goeloe, Dania, Danje

Na Hulanda: Hernandez, Everon, Tromp, Koolman, Werleman , van Zandwijk, Blom, Daal, Gieltjes, Kappel, Bucher
Na Corsou: Curiel, Marchena, Hanst, Wanga, Lebacks

Nos ta pidi disculpa cu pa motibo di nos tristeza nos por a lubida un famia of conoci.

Ta invita tur famia y conocinan pa asisti na e acto di entiero cu lo tuma luga **Diamars 13 di mei 2025** na Misa Inmaculada Concepcion na Santa Cruz for di 2:00 te cu 4:00 di atardi. Despues lo sali pa santana Catolico Santa Maria na Santa Cruz.

Nos ta lamenta cu despues di entiero no lo ricibi bishita di condolencia na cas.
Adres y fecha pa condolencia Dialuna 12 di mei 2025 di 7:00 pa 9:00 di anochi
Cas: Urataka 9 - A

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi
sosega. E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa." Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Hubert Teofilo Boekhoudt

*02-11-1950 †08-05-2025

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Drenta su portanan cu gradicimento,
drenta su tempel cu cantica di alabansa,
glorific'e, bendiciona su Nomber.
Salmo 100:4

Cu dolor na nos curason,
pero conforme cu Dios su boluntad,
nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Ursula Kock

*21-10-1937 - †08-05-2025

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi
sosega. E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Urbano Ceferino Perez

*08-01-1944 - †08-05-2025

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

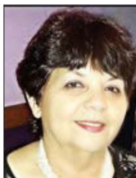
"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa."
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Nemencio E. Boekhoudt

*12-12-1945 †08-05-2025

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Mi Angel Wardado, mi dushi compania. No lagami mi so, ni di nochi, ni di dia, te ora cu bo ponemi na paz y alegria, cu tur santu, Hesus y Maria.

Cu honda pena pero conforme boluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimento di nos mama, wela, bisawela stima,

Sra. Rosalinda Frank-Werleman

viuda di Octavio Frank d.f.m.
cariñosamente jama Mama, Madu, Tanchi Rosa,
* 10 – 01 – 1945 †03 – 05 – 2025

Na nomber di su:
Yiunan: Eric (Ricky) y Odina Noguera – Arends y famia na Hulanda
Aldrin Noguera y famia
Jorge Heyer y Ingrid Christiaans y famia na Hulanda

Manera yiu: Shahaira Werleman
Jacky Filiciana

Nieto/a nan: Kimberly y Shahiro Geerman-Noguera y famia na Hulanda
Stephanie Noguera na Hulanda
Devon Noguera y yuinan
Kevin Noguera y yuinan
Xenon Noguera y Ayisha Baena-Gaviria y yuinan
Zachlynn Noguera
Joshua Heyer
Julienne Geerman
Jurick Geerman

Bisanieto/a nan:
Jaillen y Jay-rick Quandus, Sarina Geerman
Devin, Damiön, D'vaën y Demier Noguera
Milaiza, Mason y Malcolm Noguera
Xavier y Xander Noguera
Aliyah Armantrading

Iha stima manera yiu: Sharine Perez-Yarzagaray y famia

Rumannan: †Carmen y +Mario Yarzagaray y famia
†Maximo (Buchi) y †Rina Werleman y famia
Juan (Doe) Werleman y famia
Arturo Werleman y Netty Williams y famia
Rina Werleman y famia
†David Werleman y famia
Helen Werleman y famia
Ingrid Werleman y famia na Hulanda
†Lilian y †Carlos Ridderstap y famia na Hulanda
†Salucia (Ucha) Geerman y famia na Hulanda
Angelberto y Rebeca Geerman y famia.
Mariana (Anchi) Geerman y famia na Hulanda

Swa y cuña nan, primo/prima nan, sobrino/sobrina nan, comer/comper nan, iha nan, ex-coleganan di Gezondsheidsdienst, Bestuurskantoor Noord, bon bisiña nan, amistad nan.

Danki di curason na tur dokter y trahador nan di SABA, afdeling Azalia en especial, pa e cuido y amor brinda na nos mama stima.

Demas famianan: Frank, Werleman, Noguera, Heyer, Arends, Filiciana, Christiaans, Baena-Gaviria, Rafiné, Yarzagaray, Geerman, Henriquez, Wernet, Ridderstap, Albertus, Niebles, Croes, de Abreu-Brazao, Maduro, Rasmijn, Irausquin, Schönherr, Dirksz, de Cuba, Schwengle, Perez

Kier a invita pa acto di entiero di nos mama, madu, tanchi Rosa stima cu lo tuma lugar **dialuna 12 di mei 2025** na Aurora Funeral Home di 2pm pa 4pm, sigui pa un response.

Acto di cremacion lo tuma lugar den seno familiar.

Despensanos si den nos tristesa nos por a lubida algun, famia, amigo of conoci.

No ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Señor ta mi wardado,
Mi no tin falta di nada; den cunucu yen di yerba berde, E ta ponemi sosega, e ta hibami na fuente di awa fresco,
pa mi bolbe haña forsa.
Salmo 23

Cu tristesa na nos curason, pero conforme cu e boluntad di Dios, nos ta anuncia cu a fayece cristianamente:

Sr. Ricardo Antonio Kelly

mihor conoci como: Kai
Nací 07 Februari 1932 - fayece 4 Mei 2025
Viudo di Sra. Elisabeth "Betty" Lopez.

Na nomber di su:
Yiu:
Luis y Adriana Kelly y famia

Ayudante:
Cecilia Howell

Rumannan:
†Chita y †Bito Semeleer-Kelly y famia
†Ovita y †Tinchi Figaroa-Kelly y famia Kelly
†Charro Kelly y †Tida Dijkhoff y famia
†Nini y †Angel Ruiz-Kelly
Frans y †Toma Kelly-Lopez y famia
Rinchi y Cobito Hill-Kelly y famia
†Domi y Angela Kelly-Flanegin y famia
Eddy y † Magriet Kelly-Geerman y famia
Mientje y Bentel Chow-Kelly y famia
Freddy y Isabel Tromp-Texeira y famia

Swa y cuñanan:
†Maria Antonia Henriquez Lopez y famia
Carmen Croeze Lopez y famia
Mario Lopez y famia
Pascualita Lopez y famia
Juan y Gerda Lopez y famia
Luisito Lopez y famia
†Belina Lopez y famia
Elisabeth Lopez y John Baselmans y famia
Francisco Lopez y famia
Urbano y Gina Lopez-Gnecco y famia
Andresito y Vivian Lopez Tromp
Marieta Lopez y Wayne Burki y famia

Sobrinanan y sobrinonan:
Linda Semeleer y famia, Milda Marcus-Semeleer, Chinda Semeleer y famia, Mena Stamper-Semeleer y famia, Jerry Semeleer y famia, MarlèneLacle-Semeleer y famia, Axcel Figaroa y famia, Erwin Figaroa y famia, Robby Figaroa y famia, Ronny Figaroa y famia, Francois Kelly y famia, Elvis Hill y famia, Anthony Hill y famia, Ingrid Jansen-Hill y famia, Enrique Kelly y famia, Sheila Kelly y famia, André Kelly y famia, Antonieta Paesch-Kelly y famia, Carina Correa-Kelly y famia, Sharine Henriquez-Kelly y famia, Milaidy Hoek-Kelly y famia, Sui Ling Krozendijk-Chow y famia, Sue San Chow y famia, Sue Gin Rosel-Chow y famia.

Primo y primanan, su bon bisiñanan.

Demas famianan: Kelly, Lopez y demas famia hopi pa menciona.

Si nos por a lubida un of otro famia den nos tristesa nos ta pidi disculpa.

Ta invita pa e acto di entiero cu lo tuma lugar **diasabra 10 di mei 2025**. Lo despedi di nos ser querí na Misa Santa Ana for di 2or pa 4or di atardi y despues pa Santana Catolico na Noord.

Nos ta lamenta cu despues di entiero lo no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Hesus a bis'e: "Ami ta resureccion y bida; esun cu kere den Mi lo biba, hasta si e muri, y tur esunnan cu ta biba y ta kere den Mi lo no muri nunca. Huan 11:25-26

Cu inmenso dolor, pero conforme cu boluntad di Dios nos ta anuncia fayecimento di nos casa, mama, wela, bisawela, suegra, ruman y tanta:

Sra. Vda. Clara van der Biezen- Jacobs

Miho conoci como Caridad
*16-04-1944 - †05-05-2025

Na nomber di:
Casa: †Juan van der Biezen

Yiunan: Walter y Vivecca
Marjorie y famia

Su mayornan: †Carlos Jacobs y † Pilonia Jacobs-Tromp

Nieto(a)nan: Warren y pareha
Diangelis y pareha
Waine
Ruthsella
Wilmar
Wilfried y Marilushka

Su bisanieta(o)nan: Cedella, Cevanna, Kymani y Willy-Xion

Rumannan: Nanita Marti-Tromp y famia
†Max y †Theresita Jacobs-Dijkhoff
Antonio y †Deta Jacobs-van der Biezen y famia
Carlos (Shon Cai) Jacobs y famia
†Maria Jacobs y famia
Basilio y Rosaria Jacobs-de Windt y famia
Remigio y Chila Jacobs-Boekhoudt y famia
Arinda y †Laureano Tromp-Jacobs y famia
Angela y †Celso Conquette-Jacobs y famia
Ruben Jacobs y yiu

Sua: † Selsa van der Biezen

Cuñanan: † Julio van der Biezen
† Bernadeta (Deta) y Antonio Jacobs-vander Biezen y famia
Francequita van der Biezen
† Jose (Joy) van der Biezen y famia
† Benito (Ito) y Delia van der Biezen-Hernandez y famia
Philomena (Mena) y Edwin Dake-van der Biezen y famia
Julieta van der Biezen
† Alfonso (Roy) y †Alejandra van der Biezen-Aguilera y famia
† Elvira y †Roycy Solognier-van der Biezen y famia
Glenda y Matthew Mc. Carthy-van der Biezen y famia
† Rudolf y Marjolene van der Biezen-Marquez y famia

Subrino(a)nan na Aruba y Curaçao

Ex-nuera/mama di su nietonan: Angie Rivero
Tata di su nietonan: Wilfrido Imperator
Tata di su bisanietonan: Matthew Duchesne
Su ayudante: Editha Padilla

Tur su bon bisiña- y amiganan di cas, amistadnan di Club Kibrahacha,
Comer- y compernan, hijanan y tur cu a stim'e na Iglesia Aliansa Nobo.

Demas famia na Aruba, Curaçao, Hulanda y Merca

Famia:
Jacobs, van der Biezen, Franken, Imperator, Duchesne, Tromp, Marti, Dijkhoff, Hieroms, de Windt, Boekhoudt, Hernandez, Dake, Aguilera, Mc.Carthy, Marquez, Conquette, Rivero, Leest y demas famia

Ta invita tur amigo, bisiña y conocirnan pa asisti na e acto di despedida y entiero cual lo tuma luga **diasabra 10 di mei 2025** na Aurora Funeral Home di 9or pa 11or di mainta. En bes di flor of krans un donacion pa Club Kibrahacha lo ta altamente aprecia.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no lo ricibi bishita di condolencia na cas.

Disculpa nos si den nos tristesa nos por a lubida un nomber.